

Svět strojírenské techniky

duben 2013 www.sst.cz



Slavnostní otevření
Kazachstánsko-českého
technologického centra
v Astaně

/str. 8/



Společnosti PRAMET
TOOLS se skvěle daří
doma i v zahraničí

/str. 29/



Partnerství České
republiky a Indie při
veletrhu IESS v Bombaji

/str. 36/



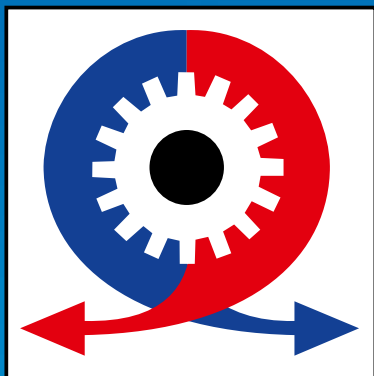
Miroslav Otépka, nový
prezident Svazu strojírenské
technologie

/str. 4/

Ministr průmyslu
a obchodu Martin Kuba
navštívil KOVOSVIT
MAS a.s.

/str. 10/





55. mezinárodní
strojírenský
veletrh

MSV 2013

AUTOMATIZACE

Měřicí, řídicí, automatizační
a regulační technika



7.–11. 10. 2013

Brno – Výstaviště, www.bvv.cz/msv

Veletrhy Brno, a.s.
Výstaviště 1
647 00 Brno
Tel.: +420 541 152 926
Fax: +420 541 153 044
msv@bvv.cz
www.bvv.cz/msv

Veletrh se koná pod záštitou



Svaz průmyslu
a dopravy ČR



Hospodářská
komora ČR

Central
European
Exhibition
Centre

BVV
Veletrhy
Brno

Úvodník

Naplní rok 2013 naše očekávání?	4
---------------------------------------	---

Aktuality

Jednání Správní rady Svazu strojírenské technologie	4
Nový předseda představenstva SST – pan Miroslav Otépka – Profil osobnosti	4
Rozhovor: Komunikace a výměna informací představují spolehlivou cestu k úspěchu	5
Anketa SST: Tři otázky členům nově zvoleného představenstva	6
Slavnostní otevření Kazachstánsko-českého technologického centra	8
Partnerskou zemí Mezinárodního strojírenského veletrhu Brno 2013 bude letos Turecko	10
Návštěva ministra Kuby ve firmě KOVOSVIT MAS	10
TOS VARNSDORF v roce 2012	11
SST podporuje jednání věnovaná problematice vývozu zboží dvojího určení	12
Nový poradenský program „Průvodce podnikáním v zahraničí“ pro klienty Erste Corporate Banking	13
Švarc systém – hon na čarodějnice nebo prostor pro korupci?	13
Desatero spolupráce obchodní společnosti a OSVČ	14
Tisková zpráva HK ČR – Komerový barometr malých a středních podniků	15

Statistika sektoru

Výsledky oboru obráběcích a tvářecích strojů v České republice za rok 2012	16
--	----

CECIMO

Statistika CECIMO – Toolbox – březen 2012	18
CECIMO spolupracuje s lokálními partnery na organizaci mezinárodní výstavy obráběcích strojů v Šanghaji	23
Výstava MECHA-TRONIKA v Miláně	23
Export je hnacím momentem růstu evropského průmyslu	24
CECIMO – Samoregulační iniciativa	25
Balíček pro dohled nad bezpečností a trhem: milník pro konformitu strojního zařízení	27
Iniciativa Blue Competence – obráběcí stroje – rok 1	28
Přehled veletrhů připravovaných v zemích CECIMO na léta 2013 a 2014	28

Představujeme členy SST

PRAMET TOOLS, s.r.o.	29
Návštěva ministra Martina Kuby ve firmě PRAMET TOOLS	30

Účast na zahraničních veletrzích

Ukrajina se stává významným obchodním partnerem	31
Indonésie – trh budoucnosti	32
Stálý zájem strojařů o indický trh potvrdil opět veletrh IMTEX Bangalore 2013	33
Partnerství České republiky a Indie při veletrhu IESS v Bombaji	36
Bangladéš – velký trh s příslibem rychlého růstu	39
Při modernizaci ruského průmyslu se počítá s českými strojírenskými firmami	40
Veletrh TECMA Mexico 2013	40
Seznam podporovaných mezinárodních veletrhů na rok 2013	41

Dynamické trhy současnosti

Čínský nový rok: po Drakovi přichází Had	42
--	----

Věda a výzkum

Osmnáct let činnosti Společnosti pro obráběcí stroje	43
--	----

Vzdělávání

Technická kvalifikace pro 21. století	46
2x5 kroků MŠMT ke zkvalitnění českého vzdělávacího systému	48
Německá cesta ke zlepšování dovedností v oboru obráběcích a tvářecích strojů	48
Škola, kde vidíte budoucnost na vlastní oči	49

Projekty

Projekt „Získání dovedností v oblasti mechatroniky a automatizace pro žáky středních odborných škol a učilišť“ – Středočeský kraj	50
Projekt „Získání dovedností v programování na CNC obráběcích strojích pro žáky středních odborných škol a učilišť“ – Ústecký kraj	51
Projekt „Získání dovedností v programování na CNC obráběcích strojích pro žáky středních odborných škol a učilišť“ – Jihomoravský kraj	52
Projekt Nejnovější poznatky z projektu „Ecodesign ve stavbě obráběcích strojů“	52
Projekt „Podpora vývoje způsobilých strojů“	53
Projekt „Technologická platforma strojírenská výrobní technika v roce 2013“	53

Vydává Svaz strojírenské technologie, zdarma pro potřeby členů SST a odborné veřejnosti | evid. číslo MK ČR 15126, ISSN 1803-5736

Redakce: PhDr. Blanka Markovičová, CSc., svaz@sst.cz | Adresa redakce: SST, Politických vězňů 1419/11, P.O.Box 837, 113 42 Praha 1

tel.: +420 234 698 441, mobil: 602 245 616, fax: +420 224 214 789

Sazba: SV, spol. s r. o., pobočka P5-Smíchov, Nádražní 32

Tisk: Grafotechna Print, s.r.o.

Naplní rok 2013 naše očekávání?

Obecně se dá říci, že to záleží na mnoha faktorech objektivního i subjektivního rázu. Především však na ambicióznosti našich očekávání, ať privátního či celospolečenského charakteru, která se nepochybně budou střetávat s podmínkami, v jejichž rámci by mělo dojít k jejich uskutečnění.

První čtvrtletí letošního roku máme v tuto chvíli v každém případě za sebou a vám, našim čtenářům, se dostává do ruky první číslo našeho – a rádi bychom řekli – i vašeho časopisu.

Závěr minulého roku přinesl pro práci zájmové organizace Svaz strojírenské technologie mnoho nového. Na prosincové schůzi správní rady bylo zvoleno nové představenstvo a s ním i nový prezident svazu, jehož portrét přinášíme hned v úvodu a kterému přejeme v jeho práci hodně úspěchů. Novináři se v takové chvíli nabízí lákavá možnost zeptat se osobností, které s novým rokem zahajují svou práci v řídicím orgánu SST, s jakými pocity do nové funkce vstupují, jak ovlivní jejich práci a také fungování firem, z nichž přicházejí, vývoj ekonomické situace u nás i v Evropě, a především – co hodlají na strukturu aktivit SST v bezprostřední budoucnosti změnit. Na tyto otázky odpovídá naše úvodní anketa.

I v tomto novém čísle časopisu najde čtenář své oblíbené rubriky – zprávy ze života členských firem – z nich rádi upozorňujeme na zprávu ze slavnostního otevření Kazachstánsko-českého technologického centra v Astaně, statistickou bilanci roku 2012 za obor obráběcích a tvářecích strojů, příspěvek z pera pracovníka našeho partnera – České spořitelny a.s. – a zajímavý článek ředitelky Asociace malých a středních podniků, které mají v současné ekonomické situaci starosti nad hlavu.

Bohatá je tentokrát i rubrika zpráv z činnosti Evropské asociace výrobců obráběcích strojů CECIMO, ať již jde o problematiku samoregulace, iniciativy Blue Competence, různých aspektů pravidel dohledu nad bezpečností a trhem v souvislosti s konformitou strojního zařízení nebo zahájení příprav první evropské výstavy obráběcích strojů na asijském kontinentě EMTE-EASTPO Šanghaj 2014.

V další z rubrik vás pozveme na virtuální návštěvu velice úspěšného členského podniku, kterým bezpochyby je PRAMET TOOLS, s.r.o. v Šumperku, a pak už se vydáme do světa na veletrhy a podnikatelské mise: do Kyjeva, do Jarky, navštívíme indické Bangalore, Bangladéš a Bombaj dokonce v doprovodu ministra průmyslu a obchodu pana Martina Kuby, zastavíme se v Moskvě a v úspěšně se rozvíjejícím Tatarstánu a naši pouť zakončíme v Mexiku a v Číně.

A už nás čeká sféra vědy a výzkumu, kde se Společností pro obráběcí stroje oslavíme její krásné osmnácté narozeniny.

Technické vzdělávání na všech úrovních a jeho nezbytná reforma je skutečně nosné téma. Podívejme se proto, jak na to jdou například naši němečtí kolegové, čím se mohl pochlubit a na co si posteskl ředitel SST ve svém vystoupení ve Frankfurtu na konferenci svolané k zahájení evropského projektu SKILLS a jistě nebude nezajímavé nahlédnout do fungování střední průmyslové školy v Uherském Brodě.

Závěr čísla tvoří aktuální přehled a popis stavu jednotlivých projektů, do nichž je SST zapojeno.

Přestože to vypadá, že jaro už je skutečně tady, věřím, že si z obsahové nabídky nového čísla našeho časopisu určitě vyberete a snad to bude čtení nejen poučné, ale i příjemné.

Blanka Markovičová

Jednání správní rady Svazu strojírenské technologie

V prosinci loňského roku proběhlo **51. zasedání správní rady SST, jehož součástí byly rovněž volby nového představenstva a prezidenta svazu.** Zástupci členských subjektů vyslechli a schválili kromě jiného zprávu o činnosti SST za rok 2012, výsledky hospodaření, návrh aktivit organizace na rok 2013 a návrh rozpočtu. Hlasy většiny přítomných byla za **nového člena SST přijata společnost s ručením omezeným GEARTECH.CZ se sídlem v Čelákovících, která se specializuje na výrobu přístrojů na měření ozubení.**

Z voleb vyšlo nové složení představenstva SST na příští dva roky. Bude pracovat v následujícím složení:

Miroslav OTÉPKA, předseda představenstva, TOSHULIN, a.s., STROJIMPORT a.s.

Ing. Petr Zemánek, 1. místopředseda představenstva a ředitel SST

Ing. Petr Beneš, místopředseda představenstva, PRAMET TOOLS, s.r.o.

Ing. Miroslav Šabart, místopředseda představenstva, ŽDAS, a.s.

Ing. Milan Bláha, člen představenstva, ŠKODA MACHINE TOOLS, a.s.

Ing. Miroslav Dvořák, člen představenstva, MOTOR JIKOV Strojírenská, a.s.

Ing. František Komárek, člen představenstva, KOVOSVIT MAS, a.s.

Ing. Miroslav Ostrý, člen představenstva, HERSTEGO, a.s.

Ing. Antonín Kyncl, čestný člen představenstva

Východním bodem činnosti nového představenstva bude analýza stávajících aktivit SST a formulace nové vize této zájmové organizace, na níž by se měly podílet všechny členské subjekty.

Miroslav Otépka, nový prezident Svazu strojírenské technologie

Optimista s nohama pevně na zemi

Miroslav Otépka (23. srpna 1947), větší nový vlastník akciové společnosti **TOSHULIN**, předseda představenstva akciové společnosti **Strojimport**, spolujednatel společnosti s ručením omezeným **Modikov** a pořád ještě „čerstvý“ **prezident Svazu strojírenské technologie** se vyučil strojním zámečníkem a maturitu si doplnil na Střední průmyslové škole strojní ve Zlíně. Svůj profesní život spojil s firmou TOSHULIN, do které nastoupil v době, kdy se ještě jmenovala TOS Hulín.

„Prošel jsem ji od kovárny až po kancelář ředitele,“ říká s mírnou nadsázkou. Mezitím si odskočil podle svých slov do světa „na zkušenou“ a dostal příležitost poznat nejen různé specializace oboru, ale také se zapojil do řízení firmy. V TOS Hulín pracoval jako montér, vykonával technologické práce, pracoval ve funkci vedoucího nákupu, výrobního náměstka a v roce 1991 byl jmenován ředitelem tehdy státního podniku TOS Hulín. V roce 1996 byl spoluautorem předkládaného privatizačního projektu, který uspěl, a v roce 1998 se stal



Miroslav Otépka

předsedou představenstva akciové společnosti TOSHULIN.

K největším životním zkušenostem řadí své pracovní pobyty v zahraničí. V letech 1978 až 1979 byl vyslán za TOS Hulín do Alžírka jako vedoucí skupiny, která u odběratele zajišťovala montáž technologií a jejich uvedení do provozu. „Jednalo se tehdy o 36 strojů z produkce TOS Hulín a pro mě osobně to byla úžasná příležitost poznat nové prostředí, vést lidi a získat hromadu zkušeností, které, když se na to dívám s odstupem času, bych asi jině a hned tak nezískal,“ dodává dnes.

Podstatně delší pak bylo jeho „francouzské angažmá“ ve společnosti STIM France, což byla

afilace podniku zahraničního obchodu Strojimport, kde působil od roku 1982 do roku 1988 jako technicko-obchodní pracovník. „Byla to zajímavá práce, řídil jsem skupinu československých servisních pracovníků a především zajišťoval podporu prodeje našich obráběcích a tvářecích strojů. Obě tyto zahraniční štače byly z hlediska odborného, co do získaných zkušeností s vedením pracovních týmů na exponovaných pracovištích a v neposlední řadě i pro mé jazykové vzdělání naprosto klíčové.

„Byla to cesta, na které jsem se učil, protože jsem se dostával do nepředvídatelných situací a musel jsem si s nimi poradit, cesta, na které jsem potkával celou řadu lidí, kteří v oboru

něco znamenali a své neocenitelné zkušenosti jak odborné, tak i lidské, si naštěstí nenechávali jen pro sebe. Pokud dnes patří akciové společnosti TOSHULIN významné místo na světovém trhu karuselů, pak je to z velké části i díky zkušenostem ze světa,“ říká Miroslav Otépk. Sám je přesvědčen, že získal nadhled a odstup a proto o sobě může říkat, že je a zůstane životním optimistou, který stojí nohama pevně na zemi.

V roce 2009 byl Miroslav Otépk poprvé zvolen za člena představenstva Svazu strojírenské technologie. Dvouléte období 2013–2014 bude tudíž už jeho třetím volebním obdobím v představenstvu SST, tentokrát ovšem ve funkci jeho předsedy.

Komunikace a výměna informací – to je cesta k úspěchu

Rozhovor s předsedou představenstva Svazu strojírenské technologie panem Miroslavem Otépkou

■ **Ve strojírenském oboru se pohybujete dlouho. Jak se na základě svých zkušeností manažera dnes už dvou členských subjektů díváte na postavení Svazu strojírenské technologie a na jeho aktivity?**

Svaz reprezentuje poměrně velkou sílu a tomu musí odpovídat i jeho postavení a jeho image u odborné i laické veřejnosti. Myslím, že pár čísel hovoří za vše. Máme 50 členských firem, ve kterých je zaměstnáno na 8500 zaměstnanců! Celkové roční tržby se pohybují na úrovni 13 miliard korun a jsme zkušenými exportéry, protože za hranice vyvážíme 80 procent své produkce. Naši členskou základnu tvoří jak velké podniky, tak i menší a přesto úspěšné firmy. Přes všechna úskalí, ať už byrokratického rázu nebo způsobená silnou konkurencí, jsme stále tady. Žijeme, držíme se na náročných trzích, dáváme lidem práci. Můžeme se pochlubit špičkovými produkty, pronikli jsme i na ty nejvzdálenější a často komplikované trhy, máme zkušenosti a jsme velmi úspěšní v zahraničí. Osobně se zasadím o to, aby váha a respekt svazu rostly i doma. Naši členové si to totiž zaslouží. Předem říkám, že je to běh na dlouhou trať, když už nechci přímou slibovat pověstný „pot a slzy“, a to prosím bez jakékoli stopy alibismu. Musíme vydestilovat to nejlepší, co v nás je, a předat to dál.

■ **Pokud tedy říkáte, že členské firmy SST mají konkurenceschopné produkty a dokáží se pohybovat na zahraničních trzích, nakolik limitující vám tedy v souvislosti s tím připadá faktor nedostatku kvalifikovaných zaměstnanců? Není totiž tajemstvím, že mladí se do oboru právě nehrnou a těch zkušených postupně ubývá...**

Je to dlouhodobý problém českého strojírenství. Nějak se u nás zakořenila představa, že strojařina je černé a těžké řemeslo v kombinaci s mizerným ohodnocením. Osobně ten

problém vidím v komunikaci mezi průmyslem, a pokud to vztáhnou na svaz, tak mezi ním a školami a mezi ním a rodiči dětí, které přemýšlejí o zaměření svého budoucího povolání. Stále ještě nedokážeme dostatečně efektivně argumentovat a sdělovat laické veřejnosti, že strojařina prošla jistým vývojem a zdaleka není tím černým řemeslem, jakým kdysi bývala, a že nutně potřebuje opravdu kvalifikované lidi, kteří se mohou profesionálně a tudíž i zodpovědně postavit k obsluze složitých strojů. Takže můj závěr, který je podepřen dlouholetou zkušeností s učni a středoškolačky z našich firem, je, že i v tomto směru je nezbytná komunikace. Musíme mladým, jejich rodičům a také učitelům na základních školách ukázat, že nabízáme perspektivu, růst, kvalitní zázemí i dobré finanční ohodnocení. Víím, že se to lehce řekne, ale hůře udělá. Ale zároveň víím, že se právě bez takových zaměstnanců do budoucna neobejdeme. Výchova kvalifikovaných pracovních sil musí být tedy naší prioritou a tudíž i jednou ze stěžejních aktivit svazu.

■ **To zní přesvědčivě. Dlouhodobě se mluví také o podpoře výzkumu a vývoje, jako o podmínce nutné pro udržení konkurenceschopnosti našeho, ale i evropského strojírenství. Co vy na to?**

To je samozřejmě pravda. Bez vývoje a inovací se skutečně jen těžko podaří udržet stávající zákazníky a uspět na nových trzích je pak téměř nemožné. Konkurence je obrovská.

Když navštívíte kteroukoli z našich členských firem, určitě vám řeknou, že na tom usilovně a cílevědomě pracují a že je to alfa a omega jejich podnikání. Jde spíš o to, aby se podařilo v maximální míře čerpat dotační a jiné prostředky alokované pro tuto oblast, protože realizovat aplikovaný výzkum bez finančních prostředků z jiných zdrojů, než jsou

jen ty podnikové, je dnes prakticky nemožné. A právě v tom vidím další úkoly pro Svaz strojírenské technologie: získávat maximum informací v této oblasti a poskytovat pomoc při zapojování členských firem do programů spolufinancovaných například z Evropského sociálního fondu, ze státních projektů, ale i z dalších zdrojů. Bude nutno ještě více spolupracovat s Technologickou agenturou České republiky, ale i s dalšími institucemi, využívat nabídky zapojení do projektů Evropské asociace výrobců obráběcích strojů CECIMO se sídlem v Bruselu, atd.

■ **Pojďme se vrátit k samotné činnosti svazu. Na co byste se chtěl zaměřit i s ohledem na to, co zde již zaznělo?**

Já si stojím za tím, že v jednoduchosti je síla. Musíme zpřehlednit a zjednodušit chod a fungování Svazu strojírenské technologie. Nepřišel jsem dělat revoluci, jen chci jasnou organizační a řídicí strukturu a jednotlivé aktivity definované tak, abychom na jejich realizaci stačili a aby našim členským firmám přinášely bezprostřední užitek. Musíme mít stále na zřeteli, že svaz je zájmovou organizací a musí fungovat soustavně, bez hektických výkyvů, aby mohl členským subjektům poskytovat relevantní podporu. Dnešní trhy jsou náročné, a kdo chvíli stál, už stojí oproti, jak říkával už Jan Neruda. Svaz zajišťuje společné aktivity a pečuje o společný majetek. To je pro tuto organizaci jednak určující, ale i limitující. Bude to možná znít trochu zjednodušeně, ale úkolem svazu je především shromažďovat a třídit informace a vytvářet prostor, ve kterém budou členské firmy maximalizovat své zkušenosti a kapacity. S ohledem na nutnost snižovat náklady se musí svaz soustředit jen na takové aktivity, které je schopen při stávajícím personálním obsazení dotáhnout do konce a netříštit přítomnou sílu.

■ **Jak lze podle vás těchto cílů dosáhnout?**

Budu se snažit tlačit jak na členy představenstva, tak i správní rady Svazu strojírenské technologie, aby se více zapojovali do jeho aktivit. Stejně tak budu apelovat na všechny členské firmy. Ale s jednou podstatnou podmínkou: pojďme dělat jenom tolik akcí, kolik

zvládneme. To je nutná podmínka našeho fungování. Soustředíme se na úkoly, které vyhodnotíme jako klíčové a které mohou prospět většině členů SST. U těch pak budu důsledně trvat na jejich realizaci.

■ Jak zajistit, aby jednotlivé aktivity byly skutečně prospěšné pro všechny členy svazu?

Při jejich výběru bude vždy nutno přihlídnout k velikosti firem a jejich postavení na trhu. Nebudeme si nalhávat, že to lze dělat jinak. U některých aktivit se pochopitelně, vzhledem k jejich charakteru, dají očekávat rozdílné efekty. Zkrátka, ze společného koláče si možná neukousne každá z členských firem stejně chutný kousek, ale tak už to v životě chodí.

■ Zmiňoval jste, byť v jiné souvislosti, existenci určitých komunikačních bariér. Jak je tomu uvnitř svazu? Běží všechno tak, jak má?

Komunikace a předávání informací je naprosto zásadní fenomén. Nechci tady hodnotit, jak to fungovalo dřív, ale mým cílem je, aby o sobě členové svazu věděli a aby se informace sdílely. Tedy úplně přesně řečeno, aby všichni věděli, že firma XY vůbec ve struktuře svazu existuje a čím se zabývá. Mám v plánu nastavit nová pravidla, aby všichni dostali příležitost se představit ostatním a prezentovat své přednosti. Osobně to považuji za klíčové. Od společenství firem sdružených do svazu si slibujeme usnadnění cesty k úspěchu, ke konkurenceschopnosti, dosažení synergičtých efektů, ale přitom

o sobě navzájem tak málo víme! To musíme hodně rychle napravit.

■ A ještě stručně k vašim prvním krokům ve funkci prezidenta SST?

Snahou realizovat jisté kroky jsem se netajil už dávno před svým zvolením do funkce. Mým záměrem je především dosáhnout revize stanov, provést vnitřní audit a zjednodušit a zprůhlednit strukturu SST. Abych byl konkrétní, týká se to především dceřiných společností svazu, jako jsou Sefit, s.r.o. a SST Astana, s.r.o. či „vnukovské společnosti“ Kazachstánsko-české technologické centrum, s.r.o. Bez uskutečnění těchto kroků nelze pokračovat v realizaci aktivit, o kterých byla řeč.

Děkujeme za rozhovor.

Tři otázky členům nově zvoleného představenstva:

1. Jak hodnotíte uplynulý rok u vás ve firmě?

2. Jaký vývoj lze očekávat v roce 2013 v souvislosti se stavem české ekonomiky a jaká opatření v té souvislosti připravujete?

3. Které z aktivit Svazu strojírenské technologie považujete z hlediska vaší firmy i celého SST za klíčové a proč?

Odpovídá ing. Petr Beneš, MBA, generální ředitel PRAMET TOOLS, s.r.o.

1. Loňský rok byl pro Pramet Tools rokem velkých změn. Hlavní z nich je modifikace naší strategie: do budoucna se hodláme plně zaměřit pouze na řezné nástroje a chceme dále posílit naši pozici v tomto oboru. Připravili jsme zásadní inovaci sortimentu. Prodej se vyvíjel lépe než u našich konkurentů, i když růst byl nižší než v roce 2011 a dosáhl 9 %. Za velký úspěch považuji náš vstup na čínský trh, kde jsme dosáhli 400% růstu prodeje, a to nikoli v nízkých objemech.

2. V roce 2013 chceme dosáhnout 8% růstu prodeje, a to i přes stagnaci průmyslu v Evro-

pě. Zaměříme se dále na export a současně obnovíme náš sortiment nejvýraznějším způsobem od roku 2001. Obměníme zhruba 30 % sortimentu.

3. Vidím dvě hlavní oblasti. První bych nazval lobování za zájmy členů – hlavně vůči státním organizacím a v zahraničí. Projekt Kazachstánsko – českého technologického centra je skvělým příkladem prosazování zájmů členů svazu na nových rozvíjejících se trzích. Druhou oblastí je spolupráce členů svazu navzájem. Výhodou Prametů je, že nekonkurují žádnému z členů, naopak jejich



Ing. Petr Beneš, MBA

činnost doplňuje. I přes jistý pokrok ve vzájemné spolupráci zde vidím ještě další možnosti zlepšení.

Odpovídá ing. Milan Bláha, generální ředitel akciové společnosti ŠKODA MACHINE TOOL

1. Celý svět se v roce 2012 potýkal s krizí projevující se pokračujícím poklesem investiční činnosti. S potěšením konstatuji, že naše společnost prokázala odolnost i v této situaci a udržela se na předním místě mezi výrobci těžkých obráběcích strojů. Soustavně jsme pracovali na zlepšování procesů ve společnosti. V průběhu roku jsme přijali řadu opatření vedoucích k prokazatelným úsporám nákladů. Pokračovali jsme

také v inovačním procesu. Pro trh v roce 2013 jsme rozšířili naše výrobní portfolio o dva typy horizontálních frézovacích a vyvrtávacích strojů. I přes pokles objemu nově přijatých zakázek ukazují celkové ekonomické výsledky, že naše společnost je zdravou firmou.

2. Jestliže byl loňský rok složitý, tak rok 2013 nebude jiný. Z pohledu výkonu eurozóny nejsou výhledy příliš skvělé. Pokračující



Ing. Milan Bláha

recese bude mít dopad na podnikové investice, které budou zřejmě stagnovat. Mírné oživení očekáváme až v závěru roku. Budeme proto pokračovat v nastoupené cestě úsporných opatření a hledání nových teritorií pro naši produkci. Soustředíme se na

stabilizaci firmy a zejména na zvýšení kvality produkce.

3. Významná je podpora při prosazování společných zájmů všech členů při kontaktu s vládními orgány, podpora vědecko-technického rozvoje a poskytování analýz svě-

tového trhu obráběcích strojů, rozvoj technického vzdělávání, zejména strojírenského a elektrotechnického, na všech úrovních. Důležitá je podpora při získávání dotačních programů EU i organizace společných účastí na veletrzích.

Odpovídá ing. Miroslav Dvořák, předseda představenstva a generální ředitel akciové společnosti MOTOR JIKOV Group

1. Podle mého názoru byl uplynulý rok obrazem období, které nás bude provázet i v nadcházejících několika letech, tedy období nepravidelnosti a nestability. Objemem výroby byl rok 2012 v průměru stejný jako rok 2011.

2. Z pohledu produkce očekáváme stejný objem tržeb jako v roce 2012, tj. cca 1,35 mld. Kč. Je nutno naučit se pracovat s nestabilitou a výchyly a svým způsobem si na takové podmínky zvyknout, a to nejen pro rok 2013, ale i pro léta nadcházející. Našimi „opatřeními“ jsou nové zakázky, další rozvoj v oblasti CNG (využití stlačeného zemního plynu jako paliva pro pohon motorových vozidel, pozn. redakce), nízkotlakého lití i za-

hradní a zemědělské mechanizace. I nadále budeme investovat a podporovat zvyšování kvalifikace našich pracovníků i pracovníků z dalších sektorů. Zde mám na mysli zejména spolupráci se školami, které věnujeme hodně sil a energie.

3. Na aktivity svazu se dívám pouze a jen z globálního hlediska všech našich členů. Participace jednotlivých firem jsou pro mne neakceptovatelné! Za klíčové považuji využití stability, kterou Svaz strojírenské technologie jako jedna z mála asociací má, k propagaci členské základny, ke spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR v oblastech proexportní politiky, školství a energetiky, včetně využití naší síly, kterou představují



Ing. Miroslav Dvořák

především naší zaměstnanci – tvůrci HDP, k efektivnímu lobbingu ve všech sférách podporujících český průmysl.

Odpovídá ing. František Komárek, předseda představenstva akciové společnosti KOVOSVIT MAS

1. Pokud budeme bilancovat rok 2012, tak pro KOVOSVIT MAS dopadl velmi dobře. Tržby byly splněny a plánovaný zisk byl dokonce překročen, také díky menší změně struktury realizovaných produktů a projektů. Rok 2012 tedy můžeme hodnotit jako úspěšný.

Pokud mám uvést konkrétní zakázky a subdodávky, tak přibližně 20 % našich produktů šlo do automobilového průmyslu, 20 % do energetiky a 50 % do dalších odvětví strojírenství, tzn. těžebního, zbrojařského a železničního průmyslu. V minulém roce se nám také podařilo uskutečnit zajímavé zakázky v oblasti těžebního průmyslu, výroby obráběcích strojů a v energetice.

V tuzemsku a v zemích sdružených do Společenství nezávislých států si velice dobře vedla naše multifunkční centra MCU 630VT a MULTICUT.

Co se týče zahraničních trhů, dosáhli jsme největších úspěchů právě v Rusku a zemích SNS, které jsou pro nás natolik důležité, že v loňském roce založila naše společnost spolu s finanční skupinou MTE Finance v Rusku joint venture.

2. Osobně neočekávám příliš velký růst. Mnoho firem v České republice je odkázáno

na automobilový průmysl, který v loňském roce vykazoval pokles mezi deseti až patnácti procenty.

Co se týká KOVOSVIT MAS, tak my jsme ve vztahu k domácímu trhu přijali opatření v oblasti posílení servisu a prodeje. I nadále budeme naši obchodní aktivitu směřovat na další trhy tak, abychom diverzifikovali riziko případného výpadku trhu v ČR.

Mezinárodní strojírenský trh je obrovský, ve světě se ročně prodá více jak 200 tisíc obráběcích strojů. KOVOSVIT MAS jich ročně vyrobí 300, což je v porovnání s celkovým počtem zanedbatelné množství. Nicméně, děláme taková opatření, abychom naše stroje uplatnili na trhu i přes tuto obrovskou konkurenci. Jedním z takových kroků je i optimalizace skladby našich produktů. Výroba je nyní více soustředěna na multifunkční a pětiosé stroje, jejichž parametry jsou konkurenceschopnější. V oblasti pětiosých center budeme letos představovat novinku MCU1100V-5X, což je větší pětiosé centrum s rozjezdem osy X 1100 mm, které tak rozšiřuje naši řadu 5AX strojů.

3. Jedná se především o podporu členských firem v zahraničí, především pak ve



Ing. František Komárek

vzdálených destinacích, na které nemáme kontakty ani kapacity. Významná je i pomoc při spoluorganizaci společných expozic a prezentací českého strojírenství na výstavách a veletrzích v celém světě. Obecně se tedy dá říci, že nám jde hlavně o posílení úlohy svazu při prezentaci členských firem a šíření dobrého jména českého strojírenství.

Odpovídá ing. Miroslav Ostrý, předseda představenstva a generální ředitel akciové společnosti HESTEGO

1. Ložský rok považujeme ve společnosti HESTEGO, a.s. za úspěšný. Výkony jsme se dostali na úroveň neúspěšnějšího roku 2008. Podařilo se to zejména díky nárůstům prodeje do zahraničí a také rozšířením portfolia našich výrobků.

2. Pro letošní rok plánujeme zvýšení výroby o cca 10 %. Na růstu by se měly výrazně podílet prodeje novým zákazníkům zejména v oblasti elektrotechnického průmyslu a průmyslu zpracování odpadů. V prvních měsících tohoto roku jsme také zaznamenali zvýšenou poptávku z Německa a Ruska.

3. Svaz by měl sehrát nejvýznamnější roli při vyjednávání s veřejnoprávními orgány v následujících oblastech:

a) **Vytváření podnikatelského prostředí.** Stát svými regulačními zásahy v minulosti významně zhoršil konkurenceschopnost českých firem.

Mám na mysli například nesmyslnou energetickou politiku významně zvyšující výrobní náklady. Podobně je tomu v případě plíživého zvyšování zatížení firem náklady na náhrady mzdy v době pracovní neschopnosti a legislativní úpravy v oblasti požadavků na lékařskou péči. Mohl bych uvést další příklady. Svaz by měl přispět k zvýšení podpory státu členům svazu, tedy subjektům, které tím, že zaměstnávají a také platí daně, jsou živiteli této země.

b) **Školství:** Naprostá absence zdravého rozumu při řízení tohoto sektoru má za následek tisíce vystudovaných sociologů, filozofů, biologů, historiků apod. Ti pak po několika letech neúspěšných pokusů najít si uplatnění ve vystudovaných oborech přicházejí k nám. My jsme nuceni pro nedostatek absolventů technických oborů některé z nich přijmout a nákladně je requalifikovat a vzdělávat ... To



Ing. Miroslav Ostrý

platí o středních i vysokých školách. Princip je jednoduchý – školy by měly být placeny za svůj produkt, tedy za vzdělaného absolventa uplatnitelného na trhu.

c) Neméně důležitými oblastmi činnosti svazu je pomoc při **zviditelňování českého strojírenství ve světě** a také **zajišťování podpory a koordinace společného výzkumu a vývoje.**

Odpovídá ing. Miroslav Šabart, generální ředitel akciové společnosti ŽĐAS

1. Uplynulý rok hodnotím pozitivně. Podařilo se nám splnit ukazatele hospodářského plánu na rok 2012. Předpokládaný hospodářský výsledek byl dokonce překročen. Začátkem roku jsme se sice potýkali s nižší zakázkovou náplní jednotlivých výrobních oborů, ale i tu se nám podařilo v průběhu roku dostatečně zajistit. S dosaženými výsledky jsem tedy spokojen.

2. Zatím mohu říci, že první kvartál roku 2013 je z hlediska zakázkové náplně výrobních oborů naší společnosti celkem slušně zajištěn. Z pohledu celoroční zakázkové náplně však musíme ještě hodně zapracovat na získání dalších zakázek pro celkové vyřízení našich výrobních oborů. Nebude to určitě jednoduché, protože pokles průmyslové výroby nejen

v evropském regionu je znát a obavy zákazníků ze zadlužování se investicemi do nových zařízení zde rozhodně jsou. Menší poptávka navíc vždy znamená větší konkurenční boj o získání zakázek a tudíž i tlak na cenu výrobku, což je při rostoucích cenách vstupů vždy problém. Žádná zásadní opatření zatím nepřipravujeme, soustředujeme se na zvýšení konkurenceschopnosti našich výrobků cestou snižování výrobních nákladů a zavádění technologických inovací a dále na udržení tradičních odběratelů a získávání nových zákazníků, zejména z rostoucích ekonomik Asie a Jižní Ameriky.

3. Za klíčovou aktivitu považuji zejména organizování veletrhů s podporou MPO ČR v sedmi obchodně prioritních zemích světa



Ing. Miroslav Šabart

a dále získávání informací o investicích a potenciálních zákaznících z různých teritorií.

Slavnostní otevření Kazachstánsko-českého technologického centra v Astaně



Úterý 12. února 2013 se stalo významným dnem v historii Kazachstánsko-českého technologického centra. V 10 hodin dopoledne se v Astaně uskutečnilo za účasti čtyřicetičlenné české delegace, která do Kazachstánu přicestovala ve skutečně reprezentativním složení

v čele s ministrem průmyslu a obchodu České republiky MUDr. Martinem Kubou, jeho náměstkem ing. Milanem Hovorkou, mimořádným a zplnomocněným velvyslancem České republiky v Kazachstánu J. E. panem Bedřichem Kopeckým, představiteli SST v čele

s předsedou představenstva panem Miroslavem Otěpkou a ředitelem ing. Petrem Zemánkem, slavnostní otevření centra, jímž vyvrcholily téměř tříleté přípravné práce na realizaci tohoto projektu. Ze strany Kazachstánu, který je považován za jeden z perspektivních trhů pro české exportéry, byla této akci organizované Svazem strojírenské technologie věnována rovněž mimořádná pozornost.

Otevření a hlavně pak další fungování centra zapadá do procesu dynamické modernizace kazachstánské průmyslu a zakládá do budoucna partnerské vztahy rázu obchodního i možnosti efektivních výrobních kooperací. Všechny tyto skutečnosti zdůraznili také ve svých projevech primátor města Astany pan



Prohlídka instalace českých obráběcích strojů v showroomu



Slavnostní projev při otevření KČTC v Astaně

I.N. Tasmagambetov i vicepremiér a ministr průmyslu a nových technologií Republiky Kazachstán pan A.O. Isekešev.

KČTC je společným projektem v oblasti obráběcích strojů, technologií a know-how. České firmy sdružené v SST (TOS VARNSDORF, a.s., Strojírna TYC, s.r.o., HOL-MONTA, spol. s r.o., PILOUS-TMJ, s.r.o., AXA CNC stroje, s.r.o., PRAMET TOOLS, s.r.o., VANAD 2000, a.s., TRENS SK, a.s., HELTOS, a.s., Gearspect Group, a.s.) se na něm podílejí dodávkami strojů, přičemž kazachstánská strana nabízí průmyslové prostory. Investice bude splácena z produkce českých strojů, přičemž již nyní je jejich kapacita plně vytížena na půl roku dopředu.

Ministr průmyslu a obchodu pan Martin Kuba, který se otevření KČTC osobně zúčastnil a prohlédl si také jeho nově vybudované prostory, jednal v rámci své dvoudenní pracovní cesty organizované MPO a Svazem průmyslu a dopravy České republiky také s kazachstánským místopředsedou vlády Asetem Isekeševem. Svou přítomností při slavnostním otevření Centra vyjádřil pan ministr jasně podporu českým podnikatelům na trzích, kte-

ré považuje za perspektivní – a Kazachstán skutečně patří mezi dvanáct prioritních zemí exportního zájmu České republiky.

Pan ministr považuje Centrum za příklad smysluplného propojení českých firem na trhu, který jim nabízí celou řadu zajímavých možností. Podle něj se jedná o průkopnický krok, který je hoden následování. „Zkušenosti jednoznačně potvrzují, že kdykoli české firmy spojí své síly, jejich šance na úspěch v soutěži se zahraniční konkurencí se zvyšují. Věřím, že i toto je ten případ. Proto jsem neváhal a vypravil se do Astany, abych záměry našich průmyslníků podpořil,“ prohlásil český ministr.

I prezident SST Miroslav Otépková považuje vznik Centra za krok správným směrem. „Ověřil jsem si na vlastní oči, že další pokračování nad rámec již dodaných strojů je velmi reálné, i když je třeba dořešit některé detaily obchodních podmínek,“ uvedl. Zároveň představitelé svazu i zúčastněných firem očekávají, že politické zastřešení na úrovni ministra průmyslu a obchodu urychlí jednání o dodávkách dalších strojů.

To, že se jedná o skutečně zajímavý trh, dokládají čísla, podle nichž celkový český vývoz

do Kazachstánu meziročně vzrostl o více než 60 procent a v roce 2012 dosáhl historického maxima blížícího se 350 miliónům dolarů.

„Jedná se o hodnotu, jež je desetkrát větší ve srovnání s rokem 2000,“ zdůraznil Bedřich Kopecký, velvyslanec ČR v Kazachstánu, jehož zastupitelský úřad se rovněž významně podílel na přípravě této úspěšné cesty.

České firmy se mohou v dynamicky se rozvíjející středoasijské republice velmi dobře uplatnit v energetice, plynárenském, ropném a těžebním průmyslu, v dopravní infrastruktuře, v oblasti výstavby a modernizace nemocnic, ale také v zemědělsko-průmyslovém komplexu. Do výčtu je nutné ještě zařadit automobilový průmysl, kdy značka Škoda patří mezi tamními zákaznickými k těm nejpobulárnějším.

Různorodost obchodních příležitostí pro české firmy v Kazachstánu potvrdil Miroslav Dvořák, generální ředitel společnosti Motor Jíkov, člen představenstva SST a poradce ministra průmyslu a obchodu České republiky, jenž vedl jednání o spolupráci v oblasti plynárenství s podnikem KazTransGaz, a zúčastnil se rovněž rozhovorů mezi kazachstánskými partnery a zástupci společnosti Full Medical Services, kteří v průběhu cesty podepsali s Národním medicínským centrem Kazachstánu memorandum o spolupráci v oblasti buněčné terapie.

„Oblastí vzájemně výhodné spolupráce je celá řada“, shrnul pan ministr Kuba. „Pro mne je klíčové, že jsem z úst místopředsedy vlády pana Aseta Isekeševa slyšel jednoznačnou podporu rozvoji podnikatelských aktivit českých firem na kazachstánském trhu. Zároveň jsem domluvil další kroky, které učiníme na úrovni vlád, abychom uvolnili potenciál našich vztahů, který zůstává nevyužit. Očekávám, že velmi brzy budu mít možnost přivítat pana místopředsedu vlády v ČR a i já budu připraven ještě letos znovu navštívit Kazachstán. Určitě zaměřím i do jednotlivých regionů. V souvislosti s Kazachstánem nezapomínám na malé a střední podniky, kterým musí vyjít vstříc zejména ČEB a EGAP při zvýhodněném financování vývozu a investic.“

Na základě podkladů MPO a záznamů účastníků cesty zpracovala Blanka Markovičová



Účastníci slavnostního otevření KČTC v Astaně, uprostřed ministr Martin Kuba v tradičním kazašském oděvu

Partnerskou zemí Mezinárodního strojírenského veletrhu Brno 2013 bude letos Turecko



55. Mezinárodní strojírenský veletrh v Brně se stane místem nabídky vzájemných obchodních možností a podnikatelské a investiční spolupráce mezi Tureckem a Českou republikou. U příležitosti oficiální návštěvy předsedy vlády Turecké republiky Recepta Tayyipa Erdogana dne 4. února 2013 byla na nejvyšší vládní úrovni potvrzena účast Turecka na 55. Mezinárodním strojírenském veletrhu 2013 jako partnerské země letošního ročníku veletrhu. V rámci bilaterálních jednání a česko-tureckého podnikatelského fóra vyzval ministr obchodu a průmyslu Martin Kuba turecké podnikatele k účasti na MSV 2013 v prestižní kategorii partnerské země. „Věřím, že se Turecko zúčastní jako partnerská země Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně, který je nejvýznamnějším průmyslovým veletrhem v regionu střední Evropy,“ řekl na podnikatelském fóru ministr Kuba.

„Měli bychom vyzvat české i turecké firmy, aby se navzájem více poznávaly, aby se jejich zástupci častěji setkávali a společně hledali

další možnosti naplňování potenciálu vzájemné obchodní, průmyslové a investiční spolupráce, který zdaleka není vyčerpán. Takové fórum je v tomto směru dobrou příležitostí. Další možností vzájemného dialogu vedoucího ke spolupráci v oblasti strojírenství by mohl být právě letošní Mezinárodní strojírenský veletrh v Brně“, doplnil ve svém vystoupení premiér Nečas.

„Obdržel jsem od pana premiéra Erdogana pověření připravit účast Turecka jako partnerské země na strojírenském veletrhu v Brně. Příprava účasti již byla zahájena,“ řekl ve svém vystoupení ministr hospodářství Turecké republiky pan Zafer Caglayan.

Makroekonomická data Turecka jsou velmi působivá a dokládají dlouhodobý rychlý růst turecké ekonomiky. Turecko se snaží o prolomení hranice objemu exportu 150 mld. USD zvýšením konkurenceschopnosti na vyspělých zahraničních trzích ve všech oborech včetně strojírenství. Česká republika je pro Turecko rovněž jednou ze zájmových zemí EU a je považována

za vhodný odrazový můstek na trhy střední Evropy. Současně Turecko představuje pro český vývoz jednu z 12 prioritních zemí a je po Číně druhým nejdůležitějším trhem v oblasti Asie.

„Těší nás, že turecká vláda přijala naše pozvání a že po úspěšném vystoupení Indie na MSV v loňském roce bude Turecko další rychle se rozvíjející světovou ekonomikou, která se v Brně představí formou oficiální, vládou podporované účasti,“ řekl ing. Jiří Kuliš, generální ředitel akciové společnosti Veletrhy Brno. Zainteresané turecké hospodářské instituce počítají s účastí asi stovky tureckých firem.

Svaz strojírenské technologie, který každoročně podporuje účast svých členských firem na mezinárodních strojírenských veletrzích TATEF nebo MAKTEK v Istanbulu a v letošním roce bude spolupracovat s redakcí Technického týdeníku na propagaci výrobního portfolia výrobců obráběcích a tvářecích strojů na veletrzích WIN – World of Industry – WIN Metal Working v Istanbulu a International Metal Processing Technologies Fair v Burse. Na setkání s představiteli tureckých strojírenských firem v rámci MSV Brno 2013 se zástupci firem sdružených v SST samozřejmě rovněž zodpovědně připravují, aby této mimořádné příležitosti v maximální míře využili.

-bm-

Ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba navštívil KOVOSVIT MAS a.s.

V rámci návštěvy Jihočeského kraje navštívil ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Kuba jeden z nejstarších strojírenských závodů u nás – KOVOSVIT MAS v Sezimově Ústí.

Ministra Kubu spolu s předsedou Jihočeské hospodářské komory panem Miroslavem Dvořákem a bývalým europoslancem Jaroslavem Zvěřinou přivítal předseda představenstva KOVOSVITU MAS ing. František Komárek. Společně si vyslechli úvodní brífink generálního ředitele ing. Miloslava Kafky na téma vize, strategie, výsledky a vývoj podniku za posledních pět let. Ministr Kuba se živě zajímal především o progresivní

změny za poslední dva roky, kdy se firmě podařilo expandovat na ruské trhy a navýšit obrát.

Další kroky ministra Kubu zaměřily do provozu, kde si prohlédl oddělení konstrukce a seznámil se s aktuálním vývojem nového multifunkčního obráběcího centra, jehož technologie přispívá ke zjednodušení a zkvalitnění finální výroby obráběných dílů. V montážní hale pak zhlédl prototypy nových strojů a postupy výroby nejnovějších obráběcích strojů, které jsou určeny domácím i zahraničním zákazníkovi. Generální ředitel také upozornil ministra Kubu na administrativní omezení, která

výrazně snižují možnosti vývozu řady strojírenských výrobků. Jedná se především o zamítnutí povolení vývozu některých strojů, které bývají celní nomenklaturou zařazovány do kategorie podléhající licenčnímu řízení a vyžadující povolení k vývozu zboží dvojího užití. Ministr Kuba podotkl, že s těmito nedostatky, se kterými se potýká řada českých firem, byl seznámen a přislíbil nápravu. Na závěr se generální ředitel KOVOSVITU MAS Miloslav Kafka k návštěvě pana ministra vyjádřil takto: „Jsem rád, že ministr Kuba navštívil naše provozy a podpořil tak strojírenskou výrobu nejen v KOVOSVITU MAS, ale v celé České republice. Potvrdil, že strojírenství je nedílnou součástí naší ekonomiky a jeho podíl na růstu domácího HDP je nezastupitelný.“

Zdroj: Tisková zpráva KOVOSVIT MAS, a.s.



Ministr Kuba hovoří s generálním ředitelem firmy panem ing. Miroslavem Kafkou



Ing. František Komárek seznamuje ministra průmyslu a obchodu s problematikou firmy a oboru výroby obráběcích strojů

TOS VARNSDORF v roce 2012



Společnost TOS VARNSDORF získala ocenění Ruban d'Honneur v soutěži European Business Award pro rok 2012/2013 v kategorii Import/Export. Je to velmi významné ocenění, kterým se společnost zařadila mezi 100 nejúspěšnějších evropských firem.

V oficiální klasifikaci Evropské asociace výrobců obráběcích strojů CECIMO se firma tradičně umísťovala do 40. místa mezi evropskými giganty oboru obráběcích strojů.

Tyto výsledky svědčí o tom, že nejznámější akciová společnost značky TOS, která sídlí v severočeském Varnsdorfu, si tradičně zachovává výbornou pověst a její produkce je plně konkurenceschopná.

Akciová společnost TOS VARNSDORF byla založena již v roce 1903 a v jejích výrobcích, rozšířených ve všech průmyslových zemích světa, se uplatňují dlouholeté zkušenosti několika generací techniků a dělníků i současná vysoká technická úroveň firmy.

Výrobky TOS VARNSDORF a.s. – horizontální vyvrtávačky, horizontální obráběcí centra, speciální stroje a příslušenství – se vyznačují vysokou výkonností, pokrokovým technickým řešením a spolehlivostí. Uplatňují se tudíž i na nejnáročnějších světových trzích.



Obrábění tvarových ploch na horizontální vyvrtávačce

**Česká
Republika**

VARNSDORF TOS EXPORTÉR roku

Kategorie:

- **Nárůst exportu 2010-2011**
„exportéři nad 500 mil. Kč“
TOS VARNSDORF a.s. – 2. místo
- **Objem exportu 2011**
TOS VARNSDORF a.s. – 32. místo
- **Nárůst exportu 1993-2011**
TOS VARNSDORF a.s. – 7. místo
- **Objem exportu 1993-2011**
TOS VARNSDORF a.s. – 28. místo

Společnost TOS VARNSDORF má v současné době poměrně silnou síť dceřiných společností. Z tuzemských společností je to TOS Olomouc spol. s r. o. a METALURGIE Rumburk. Ze zahraničních potom TOS TRADE Canada Inc., TOS INDIA Machine Tools Pvt., Ltd., TOS Machine Tools (Shanghai) Ltd., OOO – TOS Varnsdorf – RUS. Vedle toho má TOS VARNSDORF v Číně společný podnik TOS KUNMING Machine Tool Co., Ltd. Tato firma byla založena v roce 2006 a zabývá se výrobou a prodejem částí výrobního portfolia TOS VARNSDORF pro specifické potřeby čínského trhu. V Brazílii, kde jsou vzhledem k dopadům celní a daňové ochranné politiky státu pro exportéry velmi svízelné podmínky, se ukázalo jako strategicky vý-



Horizontální vyvrtávačka WHN 110 Q

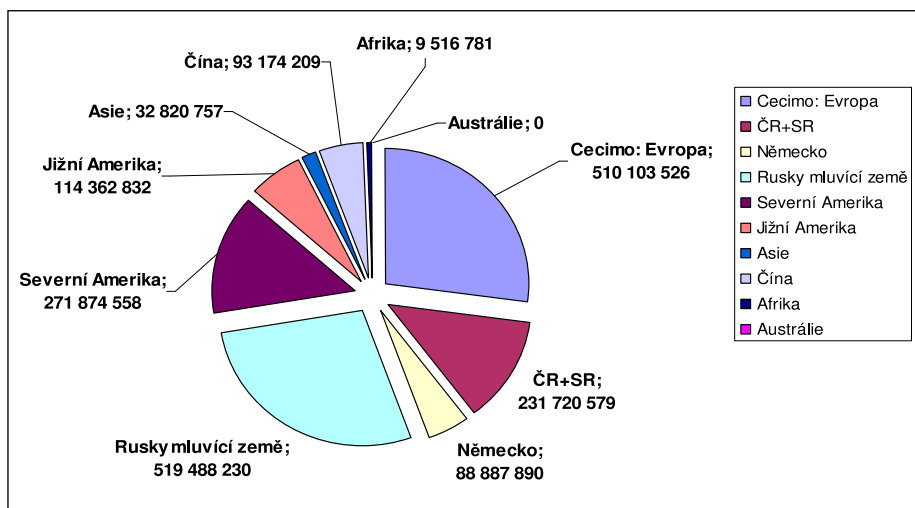
Vývoj hospodaření v roce 2012

Ukazatele	MJ	Skutečnost				Plán
		2010	2012	I.–XI.2012	2012*	2012
Tržby za vlastní výrobky a služby	tis. Kč	1 023 593	1 953 678	1 758 267	2 060 348	1 953 678
Provozní hospodářský výsledek	tis. Kč	-50 123	145 341	123 898	131 374	145 341
Hospodářský výsledek před zdaněním	tis. Kč	-35 117	123 711	133 179	138 516	123 711
Přidaná hodnota	tis. Kč	279 239	488 886	525 046	587 782	571 434
Osobní náklady	tis. Kč	204 932	248 216	296 634	316 031	285 717
Počet zaměstnanců (přepočtený)	zam.	448	490	535	538	529
Produktivita práce z přidané hodnoty	tis. Kč	623	998	981	1 092	1080

* Odhad konce roku

Základní cíle pro rok 2013

Tržby za vlastní výrobky a služby	v tis. Kč	2 144 919
HV před zdaněním	v tis. Kč	165 625
Investice a GO	v tis. Kč	150 202
Náklady na TR	v tis. Kč	80 773
Náklady na vzdělávání	v tis. Kč	2 440
Přidaná hodnota	v tis. Kč	616 261
Osobní náklady	v tis. Kč	308 130
Počet zaměstnanců	zam.	561
Produktivita práce z přidané hodnoty	v tis. Kč/zam.	1 099



Prodeje 2012 dle hl. teritorií (Kč), prodáno 140 ks

SST podporuje jednání věnovaná problematice vývozu zboží dvojího určení

Již delší dobu se představitelé členských podniků SST obracejí na svou profesní asociaci s nejrůznějšími problémy, s nimiž se setkávají při vyřizování licenčních povolení při vývozu tzv. zboží dvojího určení, a to speciálně do zemí s nestabilními či suspektními režimy. Nutno říci, že u exportu obráběcích strojů je často diskutabilní už sama definice „stroje dvojího určení“.

Vzhledem k tomu, že tato problematika vyžaduje nikoli dílčí, ale systémové řešení, obrátilo se vedení SST na Ministerstvo průmyslu a dopravy České republiky s cílem iniciovat jednání se zástupci Licenční správy, která je útvarem MPO odpovědným za řízení a vykonávání činností spojených s uplatňováním licenčního režimu v oblasti hospodářských styků se zahraničím. Výsledkem aktivity SST v tomto směru bylo, že dne 19. března 2013 v odpoledních hodinách proběhl na půdě MPO Kulatý stůl k tomuto tématu za účasti pana Mgr. Zdeňka Vališe, MBA, ředitele odboru řízení exportní

strategie MPO ČR, a dvou pracovníků Licenční správy: pana Ing. Svatopluka Leitgeba, vedoucího oddělení mezinárodních kontrolních režimů, a pana Zdeňka Richtra.

Pro kontrolu zboží a technologií dvojího určení platí v zásadě legislativa Evropské unie a následně pak národní prováděcí právní předpisy včetně sankcí za jejich porušení. Oddělení mezinárodních kontrolních režimů se zabývá konkrétními administrativními úkony v rámci povolení řízení při obchodování, ať již jde o stroje, software nebo příslušné technologie, které jsou primárně určeny pro účely civilní,

hodnější navázat spolupráci s úspěšným lokálním prodejcem. O prosperitě firmy mimo jiné svědčí i skutečnost, že pro rok 2013 plánuje vedení podniku účast celkem na 19 mezinárodních veletrzích a výstavách po celém světě.

Následky finanční a ekonomické krize minulých let se samozřejmě nevyhnuly ani tak úspěšné společnosti, jakou TOS VARNSDORF bezesporu je. Pod vedením svých spoludávatelů – předsedy představenstva pana ing. Jana Rýdla, finančního ředitele pana ing. Jana Rýdla juniora – a generálního ředitele pana ing. Miroslava Bičíště a k týmu jejich spolupracovníků dosáhla firma v roce 2012, který nebyl pro českou ekonomiku obecně příliš pozitivní, vysoce nadprůměrných výsledků. Dokladem jsou následující tabulky.

ale jsou použitelné i pro účely vojenské, a zabývá se rovněž kontrolní činností. Zahraniční obchod s uvedeným zbožím je s ohledem na jeho citlivost sledován mezinárodními kontrolními uskupeními, v nichž Česká republika participuje a snaží se aktivně a zodpovědně přistupovat k plnění jejich zásad, které jsou pro nás závazné.

V rámci Kulatého stolu byly řešeny otázky elektronické správy licenčního řízení prostřednictvím nově zaváděného systému ELIS. Ten žadatelům o vývozní povolení, jež proběhne formou vyplnění elektronického formuláře, umožní sledovat průběh a aktuální stav správního řízení, ale například také provádět elektronickou cestou platbu správních poplatků. Pro členské firmy SST bude jistě zajímavý vývoj požadavků na zboží dvojího určení a kritéria pro jejich vyhodnocování. Účastníci Kulatého stolu shodně konstatovali, že rozebíraná tematika otevírá velmi široké pole pro další diskuse, a to nejen v oblasti poskytování nových informací, ale především o možnostech aktivní pomoci pracovníků licenční správy při řešení některých komplikovaných exportních případů. V každém případě nebylo toto setkání nad otázkami vývozu zboží dvojího určení zdaleka setkáním posledním.

-bm-

Nový poradenský program „Průvodce podnikáním v zahraničí“ pro klienty Erste Corporate Banking

Jan Jedlička, EU Office České spořitelny, a.s.

Česká spořitelna se již před vstupem do ČR Evropské unie v roce 2004 vyprofilovala jako banka s nejlepším EU know-how na našem trhu, jako banka, která rozumí široké problematice spojené s evropskou integrací a umí svým klientům profesionálně poradit, jaké příležitosti jim poskytují

členství v Unii a naopak, na jaké hrozby by si měli dát pozor. Zosobněním této kompetence je speciální informačně-poradenský útvar: Kancelář pro Evropskou unii neboli EU Office.

Poptávka ze strany klientů Erste Corporate Banking, zejména z řad malých a středních

Partner Svazu strojírenské technologie

podniků, vedla k tomu, že EU Office rozšířil od roku 2012 poradenské služby i na oblast „doing business“ a vytvořil komplexní poradenský program „Průvodce podnikáním v zahraničí“. V rámci tohoto programu nabízíme našim klientům na míru šité poradenství v otázkách podnikání v zemích Evropské unie a některých dalších vybraných nečlenských státech (např. Rusko, Ukrajina). Součástí programu je i nabídka služeb

oddělení International Desk, která klientům Erste Corporate Banking umožňuje mimo jiné zprostředkování bankovních služeb i bankovního poradenství u partnerských zahraničních (evropských) bank bez nutnosti cestovat do dané země.

Sledovaná témata

Hlavní výhodou programu je jeho komplexnost, neboť zahrnuje všechna hlavní témata a otázky, které musí podnikatel při zahraniční expanzi řešit:

- profil země, základní geopolitické údaje, regionální členění, nejvýznamnější hospodářské sektory, charakteristiku energetického sektoru
- makroekonomický vývoj, možná rizika, veřejné finance, devizový kurz
- trh práce, vzdělanostní strukturu, míru nezaměstnanosti, průměrné mzdy
- obchodní právo a právní formy společnosti, požadavky na kapitálové zajištění, proces zakládání firem
- daňové a účetní aspekty, příspěvky na sociální a zdravotní zabezpečení, pracovní právo
- pobídky pro zahraniční investory, dotace z fondů EU

Pokryvané země

V době uzávěrky tohoto čísla Světa strojnické techniky jsou výše uvedené tématické celky sledovány v následujících zemích – pri-

márně z oblasti střední a (jiho)východní Evropy: Bulharsko, Bělorusko, Česká republika, Francie, Chorvatsko, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, Srbsko, Ukrajina.

V případě poptávky našich klientů pokrýváme i vzdálenější země jako Ázerbájdžán, který se už rovněž zařadil do portfolia námi mapovaných zemí. Nabídka států se bude do budoucna rozrůstat, přičemž vzhledem k preferencím podnikatelů předpokládáme, že se bude naše pozornost posouvat dále za hranice evropského kontinentu.

Klíčové produkty programu

Základním produktem našeho programu **Průvodce podnikáním v zahraničí** je tzv. **country report**. Jedná se o ucelený materiál v elektronické i tištěné podobě (cca 25–30 stran), který obsahuje základní popis všech výše uvedených témat, která jsou klíčová pro podnikatele expandující do zahraničí. Country reporty jsou k dostání na vyžádání zdarma u bankovních poradců Erste Corporate Banking.

Dalším publikovaným materiálem je tzv. **country sheet**, což je jednostránkový přehledný dokument, který v bodech, tabulkách a grafech stručně shrnuje základní prvky podnikatelského klimatu ve sledované zemi.

Kromě těchto dvou standardizovaných reportů EU Office nabízí klientům Erste Corporate Banking i **individuální poradenství a konzultace**. Ty mohou mít podobu jak na míru vytvořeného reportu s detailnějším pohledem na klientem zvolené oblasti (například investiční pobídky), tak i osobního setkání a prodiskutování konkrétního případu klienta.

EU Office je konzultačně-informačním pracovištěm, které pokrývá sledovaná témata, je schopno s klientem řešit konkrétní problém, ale nemá kapacity na realizaci následných právních úkonů. Proto je nadstavbou programu i zprostředkování kontaktů v cílové zemi na doporučené lokální právnícké, účetní, daňové či konzultační firmy, které disponují perfektní znalostí místního prostředí.

Závěr

Poradenský program Průvodce podnikáním v zahraničí je na českém bankovním trhu zcela ojedinělý. Je určen stávajícím i potenciálním klientům Erste Corporate Banking (zejména z řad malých a středních podniků) a je jim poskytován zcela zdarma. Více informací (včetně ukázkového country reportu a country sheets) je k dispozici na webových stránkách www.erstecorporatebanking.cz v nabídce Finanční poradenství > Průvodce podnikáním.

Švarcsystém – hon na čarodějnice nebo prostor pro korupci?

Eva Svobodová, MBA,
generální ředitelka AMSP ČR

V AMSP ČR rozpoutalo téma švarcsystému a jeho postihů již v loňském roce bouřlivou diskusi mezi členy. Je samozřejmé, že se k tomuto tématu také množí dotazy.

Vítáme potírání nelegální práce a stíhání všech, kdo obcházejí zákon, máme nicméně výhrady ke způsobu kontroly a k tendenci nerozlišovat profese a tudíž nevyčlenit ze zákazu ty, které nemohou být z důvodu zvyklostí či charakteru práce prováděny jinak než právě prostřednictvím „švarcsystému“. Tzv. švarcsystém je jedna z mála forem, jak kompenzovat **sezónní výkyvy v zakázkách**. Švarcsystém není nutno vnímat jen negativně – jde o práci, která je v ekonomice realizována a placena a vytváří další zájem o práci, jež je následně zdaněna. AMSP ČR souhlasí s tím, že by to neměla být práce soustavná (každodenní), ale argumentace malým výběrem odvodů a daní je v tomto případě irelevantní. Potírání švarcsystému nepředstavuje podle AMSP ČR tu správnou cestu a příjmy, které by měly plynout do státního rozpočtu, nikterak nezvýší. Doporučujeme od-



Paní Eva Svobodová, MBA, ředitelka AMSP ČR

stranit nerovnosti mezi skupinami – např. pokud by OSVČ vykonával práci jako závislou činnost, nemohl by použít výdajový paušál apod.

Obecně považujeme za lepší podporovat podnikání než uplatňovat restrikce. Zrušení švarcsystému **nepřiměje firmy k přijetí OSVČ do zaměstnaneckého poměru** – v době hospodářského útlumu je to riskantní, drahé a nelze flexibilně reagovat. **Stát znemožňuje firmám chovat se jako řádný hospodář, což současně zákonem požaduje.**

Úprava je nejasná, v metodice jsou definovány „indicie“, podnikatel neví přesně, co je/není legální, což otevírá prostor pro korupci. Dle našich neoficiálních informací jsou rovněž inspektoři práce tlačeni ke kvantitě kontrol a finančně motivováni za odchytení i černých duší. Sankce jsou naprosto neadekvátní, společnosti najímající živnostníky na závislou práci může být uložena pokuta 250.000 až 1 mil. Kč, živnostníkovi až 100.000 Kč.

Průběh kontroly

- inspektor práce přichází do firem bez ohlášení, bránění vstupu do firmy je považováno za maření úředního výkonu a obvykle je uložena pokuta
- vyžaduje doklad totožnosti od všech osob vyšetřujících se na pracovišti
- vyžaduje předložení dokladu, na základě kterého tam osoby pracují (kopie smluv, u živnostníka smlouvy o spolupráci apod.)
- **kopie smluv nelze dokládat dodatečně** – pokud nejsou okamžitě předloženy, je tato situace na místě vyhodnocena jako nelegální práce. AMSP ČR si nechala zpracovat právní rozbor pokynu ministra, který toto uvádí a výsledkem je, že pokyn je **právně neúčinný**, neboť zákon o ničem takovém nehovoří a pokyn ministra nemůže jít nad rámec zákona. Nicméně inspekce práce se jím řídí a je velmi složité v této věci při kontrole jakkoli oponovat.
- **sepiše protokol, a to je klíčový moment: co je psáno, to je dáno.** Doporučujeme mít při kontrole přítomného minimálně pracovníka proškoleného na švarcsystém, ideálně právníka. Vše, co se do protokolu zapíše (i nepřesně), je velmi složité následně změnit, vysvětlovat apod. Inspekce práce všechny námitky obvykle zamítá. Inspektoři jsou vyško-

leni a pokládají zejména živnostníkům otázky, které je mohou zmást a jako právní laiky vést k nepřesnému vyjádření, které je pak vyhodnoceno jako příznak nelegální práce.

Na co se kontroly zaměřují

Kontroly směřují především do stavebnictví, dále na provozovatele lyžařských areálů, stánkový prodej na území hlavního města Prahy, čerpací stanice pohonných hmot ve Středočeském kraji, sídla a prodejny Penny Market, firmy poskytující služby motoristům, koupaliště, aquaparky a navazující služby, dálkovou kamionovou a autobusovou dopravu, hotely, penzióny apod.

Nejčastějším problémem je „záskok“ či výpomoc rodinného příslušníka (manžel, syn, tchán apod.) ve firmě, který není ošetřen smlouvou. U s.r.o. jednoznačně doporučujeme uzavřít jednoduchou dohodu o provedení práce na minimální částku a vyhnout se tak problémům při kontrole.

AMSP ČR se spojila s přední právní kancelář PRK Partners a vydala tzv. „Desatero“ spolupráce obchodní společnosti a OSVČ, které poskytla svým členům, pozorovatelům a partnerům. Desatero uvádí, jak předcházet případným problémům při kontrolách inspekce práce.

Podle zkušeností AMSP ČR exustuje řada zejména menších firem či živnostníků, kteří

stále nemají povědomí o hlavních znacích nelegální práce (švarcsystému). To potvrzuje i moje přednáška na toto téma uskutečněná dne 7. 2. 2013, o kterou jsem byla požádána organizátory veletrhu *Střechy Praha*, pro tesařské, pokrývačské a klempířské firmy. Po ročním uplatňování postihů švarcsystému jsem považovala toto téma již za vyčpělé, nicméně přednáška byla naplněna k prasknutí, zúčastnilo se jí kolem 90 osob a naše Desatero šlo doslova na dračku. Po jejím skončení na mne čekal zástup podnikatelů, kteří se zajímali o podrobnosti, bohužel většina z nich již s nějakým problémem, který vyvstal až po kontrole inspekce práce.

Jak efektivní je hon na čarodějnice?

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR si na potírání nelegální práce vypsalo vlastní dotační projekt v objemu 798 mil. Kč. Projekt zahrnuje 414členný tým a k 1. 10. 2012 bylo na kontrolu nelegální práce vyčerpáno více jak 180 mil. Kč. Výsledek je však poněkud tragikomický – počet objevené nelegální práce z celkových 4825 kontrol byl pouze 6,7 % z celkového počtu.

Novinkou je, že MPSV reaguje na tlak zástupců podnikatelů a avizovalo uvolnění podmínek zejména ve vztahu k rodinným příslušníkům, kteří nebudou považováni za nelegály.



advokátní kancelář



“DESATERO” SPOLUPRÁCE OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI A OSOBY SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÉ

OSVČ poskytující služby na základě mandátní smlouvy

1. OSVČ je nezávislým podnikatelem poskytujícím své služby na základě mandátní smlouvy (nemůže být zaměstnancem); z této skutečnosti vyplývá zejména následující:
 - / OSVČ musí mít příslušné živnostenské oprávnění pro výkon své činnosti
 - / OSVČ je rovnocenným partnerem společnosti, které poskytuje své služby, a není začleněn v organizační struktuře společnosti (stojí mimo společnost)
 - / Zástupce společnosti není nadřízeným OSVČ, pouze kontaktní osobou, která s ním vždy dohodne poskytnutí jednotlivých služeb
 - / Na OSVČ se nevztahuje zákoník práce ani další pracovněprávní předpisy, například úprava pracovní doby, dovolené, cestovních náhrad či odstupné
 - / Pokud v prostorech společnosti funguje “evidence docházky”, jde o evidenci, kterou si vede OSVČ sama pro účely fakturace (nejde o docházku “zaměstnavatele”)
2. Při poskytování svých služeb může OSVČ najímat subdodavatele, za které však plně odpovídá
3. OSVČ poskytuje své služby (může je poskytovat) i jiným klientům, pokud tím nemůže dojít k poškození společnosti
4. OSVČ vyhotovuje a zasílá společnosti za své služby faktury; k dohodnuté odměně přičte DPH, je-li plátcem DPH
5. OSVČ je plně odpovědná za uhrazení daně z příjmů a dalších odvodů, tj. podává si roční daňové přiznání a vyúčtování pojistného a platí si zálohy dle zvláštních předpisů
6. Veškeré další náklady si hradí OSVČ sama (není-li zvláštní domluva se společností)
7. OSVČ odpovídá v plné výši za jí způsobenou škodu, zavinění není nutné

OSVČ jako kontrolovaná osoba při kontrole inspektorátu práce

8. OSVČ musí při kontrole:
 - / Předložit smlouvu nebo objednávku, na základě které poskytuje společnosti služby
 - / Prokázat svou totožnost
 - / Je sporné, zda musí poskytnout informace a vysvětlení (v každém případě je ale lépe říkat méně než více)
9. OSVČ by měla případně inspektorovi tvrdit, že:
 - / Nemá nadřízeného, služby poskytuje samostatně, o interních podmínkách společnosti nic neví (nestará se o ně a nemá za ně odpovědnost)
 - / Ve společnosti zná kontaktní osobu, od této osoby dostává dílčí objednávky dle rámcové mandátní smlouvy, podle sebe (a objednávky) pak služby provede a předává až výsledky své činnosti
 - / Za své služby nese vlastní odpovědnost, kontaktní osoba společnosti reklamuje vadné služby a OSVČ reklamace vyřizuje na vlastní náklady
 - / OSVČ služby poskytuje “na objednávku” (dle jednotlivých dílčích objednávek), nepravidelně, podle potřeby, někdy málo (třeba jen 3 h denně), někdy naopak velmi mnoho (i více než 12h denně)
 - / O bezpečnostních podmínkách v prostorách společnosti byla OSVČ zběžně informována při uzavírání mandátní smlouvy
 - / OSVČ se neúčastnila vstupních školení (školení zaměstnanců společnosti)
 - / Pracuje s vlastními pracovními pomůckami, nástroji a ve svém oblečení (s výjimkou např. vysoce specializovaných přístrojů patřících společnosti)
 - / Docházka (příchod a odchod) není společností evidována, svoji činnost OSVČ sama eviduje a na konci fakturačního období společností vyfakturuje
 - / Živnostníkem chce být o své vůli, společnost ji nenutila a nenutí pracovat na základě mandátní smlouvy

10. PRK Partners Vám pomůže upravit Vaše obchodní vztahy tak, abyste nemuseli řešit žádné problémy

Tisková zpráva HK ČR – Komorový barometr malých a středních podniků



Tisková zpráva

Průzkum HK ČR: Malí a střední podnikatelé zhoršují prognózu svého budoucího vývoje

Praha, 8. dubna 2013 Aktuální průzkum Hospodářské komory České republiky (HK ČR) zaměřený na podnikatelskou náladu malých a středních firem potvrzuje, že český byznys prochází složitým obdobím. Optimismus se tuzemskými podniky nešliff. Zatímco uplynulé období, tj. 2. pololetí roku 2012 hodnotí z hlediska ekonomické situace malé a střední firmy relativně stejně, a například u ukazatelů obrátu a zakázek vykazuje v minulém období dokonce nárůst, k budoucímu vývoji jsou značně skeptičtější, což potvrzuje skutečnost, že podíl podnikatelů s pozitivním výhledem pro příští pololetí se snížil z 26,8 % na 20,5 %. Zhoršení podnikatelské nálady na začátku roku 2013 se týká všech sledovaných dílčích oblastí podnikání.

To jsou hlavní závěry průzkumu „Komorový barometr malých a středních podniků“, který Hospodářská komora České republiky realizuje dvakrát ročně již od roku 2008. V rámci letošního únorového průzkumu odpovědělo 591 podnikatelů, kteří spadají do kategorie malých a středních podniků (SME), tj. mají méně než 250 zaměstnanců.

„Z výsledků aktuálního průzkumu Hospodářské komory České republiky vyplývá, že čeští malí a střední podnikatelé prochází velmi složitou situací, na kterou má vliv i nestabilní ekonomická situace v zemích eurozóny a EU. Podnikatelé bojují s rostoucí daňovou zátěží, s omezením veřejných výdajů, ale i investic, což je ruku v ruce s predikcí týkající se poklesu počtu zakázek a objednávek, propouštění zaměstnanců, či poklesu objemu investic. Zhoršení zaznamenaly všechny oblasti podnikání. Kritickou oblastí, která je dlouhodobě v minusových číslech, zůstává stavebnictví. U této oblasti je však dle našeho průzkumu zajímavé sledovat to, jak malé a střední firmy predikují její vývoj. Byl je pro stavebnictví prognóza podniků týkající se první poloviny roku 2013 zhoršená, uplynulý rok, tedy zřejmě, hodnotí firmy tuto oblast s lehkým optimismem. Na skutečnost, že se oproti uplynulému měření optimismus firmami nešíří, však může mít vliv i začátek nového roku, kdy byl průzkum HK ČR realizován. Firmy vyčkávají, mají připraveny nejrůznější scénáře, bohužel i ty pesimistické,“ říká Petr Kužel, prezident Hospodářské komory České republiky.

Prognóza budoucího vývoje kolísá

Počet podnikatelů, kteří odpověděli **pozitivně** na otázku, jaký **očekávají celkový vývoj** v prvním pololetí roku 2013, se oproti předchozímu průzkumu poměrně snížil, a to na **20,5 %** z předchozích **26,8 %**, což je snížení o více než 6 procentních bodů. Tento výsledek je srovnatelný s podílem optimistických podniků na začátku roku 2010, kdy mělo pozitivní očekávání 21,2 % podniků a lepší než v únoru 2012, kdy mělo pozitivní očekávání pouze 16,1 % podniků. Nejlepší

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze dne 17. června 1993, oddíl A, vložka B179
Freyova 27, 190 00 Praha 9, IČ: 49 27 95 30
Bankovní spojení: GE Money Bank, číslo účtu: 201578853/0600
www.komora.cz



výsledek od roku 2009 byl zaznamenán v září 2010, kdy byly patrně poměrně výrazné známky ekonomického oživení a zlepšení své situace tehdy očekávalo 35,9 % podnikatelů.

Počet respondentů, kteří očekávají naopak **zhoršení své celkové situace**, se oproti srpnu loňského roku také poměrně výrazně zvýšil. V prvním pololetí roku 2013 očekává svůj celkový vývoj negativně celých **33,0 %** podnikatelů. V předchozím průzkumu pak na otázku ohledně očekávaného ekonomického vývoje odpovědělo negativně **25,7 %** podniků. Stejně očekávání své ekonomické situace jako předchozím období pak v aktuálním průzkumu hlásí 46,5 % respondentů, což je podíl, který se v posledních letech drží na poměrně stabilní úrovni.

	IX.08	II.09	IX.09	II.10	IX.10	II.11	IX.11	I. 12	VIII.12	II.13
Příznivější	42,2	10,2	28,5	21,2	35,9	28,4	30,6	16,1	26,8	20,5
Stejná	37,2	27,7	42,3	46,3	40,3	46,5	45,1	47,6	47,6	46,5
Horší	20,6	62,1	29,2	32,5	23,8	25,1	24,3	36,3	25,7	33,0

Zdroj: průzkum komorový Barometr



HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze dne 17. června 1993, oddíl A, vložka B179
Freyova 27, 190 00 Praha 9, IČ: 49 27 95 30
Bankovní spojení: GE Money Bank, číslo účtu: 201578853/0600
www.komora.cz



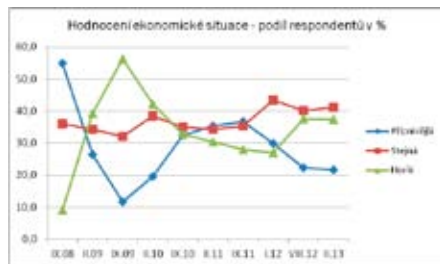
Hodnocení současné situace podnikatelů je stabilní

V aktuálním průzkumu realizovaném v měsíci únoru 2013 uvedlo celkem **21,5 %** podnikatelů, že jejich **celková ekonomická situace** byla ve druhém pololetí roku 2012 **příznivější**, než byla v předchozím období. Při průzkumu vloni v srpnu, kdy podniky srovnávaly svou situaci za první pololetí roku 2012 s předchozím obdobím, nahlásilo pozitivní změnu **22,2 %** podniků.

Naproti tomu **negativně** se o vývoji **své ekonomické situace** v průzkumu vyjádřilo **37,4 %** společností, což je téměř shodný výsledek jako při průzkumu realizovaném v srpnu roku 2012, kde se k otázce hodnocení celkového vývoje za poslední období negativně vyjádřilo **37,6 %** podniků. Oproti minulému únoru, kdy negativní hodnocení hlásilo jen **26,9 %** podniků, se tak situace poměrně výrazně zhoršila. Nejhorší situace však byla v září roku 2009, kdy se k otázce celkové ekonomické situace podniků negativně vyjádřilo 56,3 % respondentů průzkumu.

	IX.08	II.09	IX.09	II.10	IX.10	II.11	IX.11	I.12	VIII.12	II.13
Příznivější	54,9	26,4	11,7	19,5	32,4	35,3	36,7	29,8	22,2	21,5
Stejná	36,0	34,3	32,0	38,4	34,9	34,3	35,3	43,3	40,1	41,1
Horší	9,1	39,3	56,3	42,1	32,7	30,4	28,0	26,9	37,6	37,4

Zdroj: průzkum komorový Barometr



HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze dne 17. června 1993, oddíl A, vložka B179
Freyova 27, 190 00 Praha 9, IČ: 49 27 95 30
Bankovní spojení: GE Money Bank, číslo účtu: 201578853/0600
www.komora.cz



Hodnocení dílčích indikátorů

Dílčí otázky směřující na respondenty se v Barometru kromě celkové ekonomické situace týkaly také dalších hospodářských ukazatelů.

Růst **obratu** ve druhém pololetí 2012 hlásí **26,7 %** podniků, pokles pak **40,9 %** podniků, což je zlepšení oproti předchozímu průzkumu. Pozitivní vývoj v příštím období z hlediska svého obrátu prognózuje **20,8 %** podniků, propad tohoto ukazatele pak očekává **38,2 %** podniků.

Celkem **22,0 %** firem registrovalo v posledním období nárůst **zakázek a objednávek**, **39,6 %** firem evidovalo jejich snížení. Nárůst zakázek a objednávek pak pro první pololetí roku 2013 prognózuje **22,2 %** respondentů, pokles naopak **34,9 %** firem.

Zvýšený **počet zaměstnanců** ve druhém pololetí roku 2012 avizovalo **11,8 %** a snížení **27,6 %** podnikatelů. Optimistický výhled ohledně tohoto ukazatele má **10,8 %** podniků, **22,0 %** podniků naopak plánuje propouštění svých zaměstnanců.

Vyšší **objem investic** v posledním období zmínilo **16,1 %** firem, naopak snížení investiční aktivity **34,9 %** firem. Nárůst investic v příštím období predikuje **18,6 %** podniků, pokles naopak **38,4 %** firem.

Hodnocení za různé oblasti podnikání

Z hodnocení za různé oblasti podnikání vychází nejlépe **výrobní sféra**, kde svoji současnou celkovou situaci hodnotí pozitivně **33,5 %** podnikatelů, negativně pak **31,1 %** podnikatelů. Pozitivní výhledy v této oblasti má pro první pololetí roku 2013 **26,2 %** výrobních podniků, negativní pak **23,2 %** podniků.

V další hodnocené kategorii, **stavebnictví** hodnotí pozitivně svoji celkovou situaci **14,5 %** firem, negativně naopak **47,0 %** firem, což je po delší době určitě zlepšení oproti výsledkům předchozích průzkumů. Co se týče predikcí v této oblasti, pozitivní vývoj pro první pololetí roku 2013 očekává **12,8 %** podnikatelů, negativní pak **47,0 %** podnikatelů, což je oproti hodnocení jejich současné situace poměrně výrazně zhoršení.

V kategorii **služby převážně pro podnikatele** hodnotí svoji situaci pozitivně **21,9 %** podniků, negativně pak **34,4 %** podniků, pozitivní vývoj v této oblasti očekává **22,4 %** podniků, negativní pak **29,7 %**.

V poslední hodnocené kategorii **podnikatelů poskytujících osobní služby**, je situace nejhorší. Pozitivní vývoj za poslední období v průzkumu reportuje **11,0 %** podniků, negativní vývoj pak **41,5 %** podniků, pozitivní výhledy v této oblasti má **16,9 %** podniků, negativní pak **38,1 %** podniků.

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze dne 17. června 1993, oddíl A, vložka B179
Freyova 27, 190 00 Praha 9, IČ: 49 27 95 30
Bankovní spojení: GE Money Bank, číslo účtu: 201578853/0600
www.komora.cz



Výsledky oboru obráběcích a tvářecích strojů v ČR za rok 2012

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů – Česká republika – 2012

Porovnání výsledků let 2012 a 2011 obráběcích a tvářecích strojů v České republice

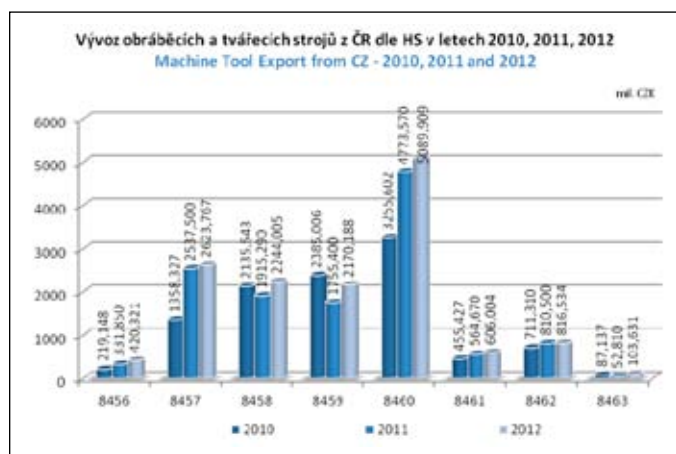
	mil. CZK	Vývoz Export	Vývoz Export	Podíl Index	Dovoz Import	Dovoz Import	Podíl Index
		2012	2011	%	2012	2011	%
8456	Fyzikálně-chemické stroje / Physico-chemical machines	420,321	331,850	126,7%	973,909	979,900	99,4%
8457	Obráběcí centra / Machining centres	2623,767	2537,500	103,4%	1588,819	1446,500	109,8%
8458	Soustruhy / Lathes	2244,005	1915,290	117,2%	1365,930	1567,400	87,1%
8459	Stroje pro vrtání, vyvrtávání, frézování a řezání závitů / Machines for drilling, boring, milling, thread cutting	2170,188	1755,400	123,6%	802,711	715,550	112,2%
8460	Stroje pro broušení, ostření, honování a lapování / Machines for grinding, sharpening, broaching, honing, lapping	5089,909	4773,570	106,6%	842,044	657,510	128,1%
8461	Stroje pro hoblování, obrážení, protahování, ozubárenské stroje a pily / Machines for planing, shaping, broaching, gear cutting, sawing machines	606,004	564,670	107,3%	336,576	326,730	103,0%
	Celkem obráběcí stroje / Metal cutting Total	13154,194	11878,280	110,7%	5909,988	5693,580	103,8%
8462	Tvářecí stroje včetně lisů / Metal forming incl. Presses	816,534	810,500	100,7%	1961,274	2367,140	82,9%
8463	Ostatní tvářecí stroje / Other metal forming machines	103,631	52,810	196,2%	475,935	404,650	117,6%
	Celkem tvářecí stroje / Metal forming Total	920,165	863,300	106,6%	2437,209	2771,790	87,9%
	Celkem obráběcí a tvářecí stroje / Machine Tools Total	14074,359	12741,580	110,5%	8347,197	8465,380	98,6%

Vývoz obráběcích a tvářecích strojů z České republiky za rok 2012

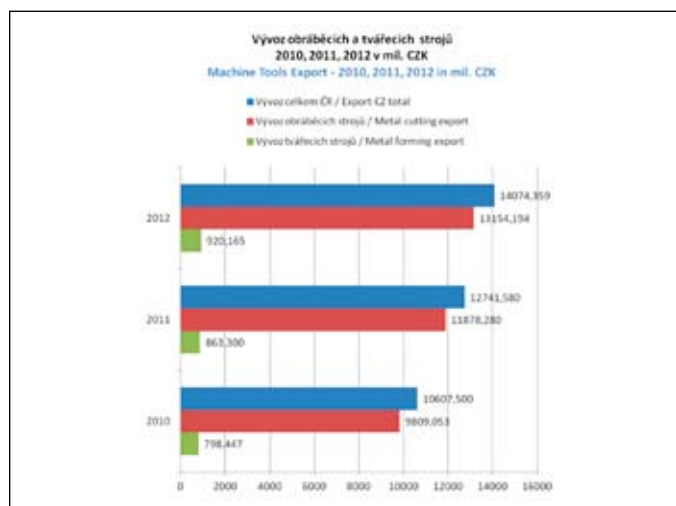
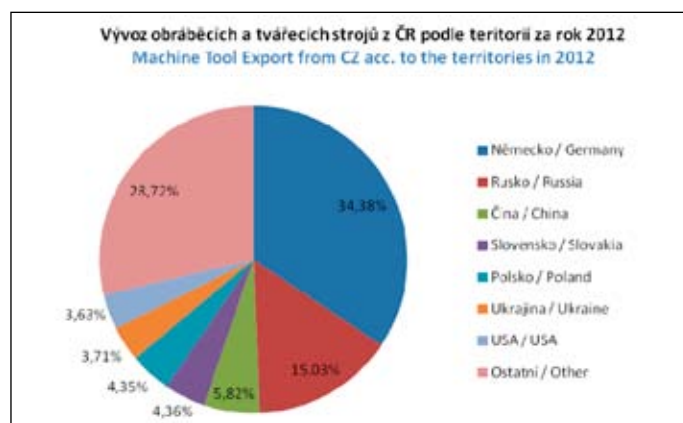
Vývoz obráběcích a tvářecích strojů za rok 2012 z České republiky dosáhl hodnoty **14.074,359 mil. Kč**. Tento výsledek znamená expanzi oboru obráběcích a tvářecích strojů, nárůst vývozu ve srovnání s rokem 2011 činí **10,5 %**. Při analýze výsledků podle celní nomenklatury došlo k nárůstu vývozu ve všech skupinách, HS 8463 (96,2 %), HS 8456 (26,7 %), HS 8459 (23,6 %), HS 8458 (17,2 %), HS 8461 (7,3 %), HS 8460 (6,6 %), HS 8457 (3,4 %) a HS 8462 (0,7 %).

Název skupin HS :

8456 – Fyzikálně-chemické stroje; 8457 – Obráběcí centra, jednoúčelové stroje a linky; 8458 – Soustruhy; 8459 – Stroje pro vrtání, vyvrtávání, frézování a řezání závitů; 8460 – Stroje pro broušení, ostření, honování, lapování; 8461 – Stroje pro hoblování, obrážení, protahování, ozubárenské stroje a pily; 8462 – Tvářecí stroje; 8463 – Ostatní tvářecí stroje.



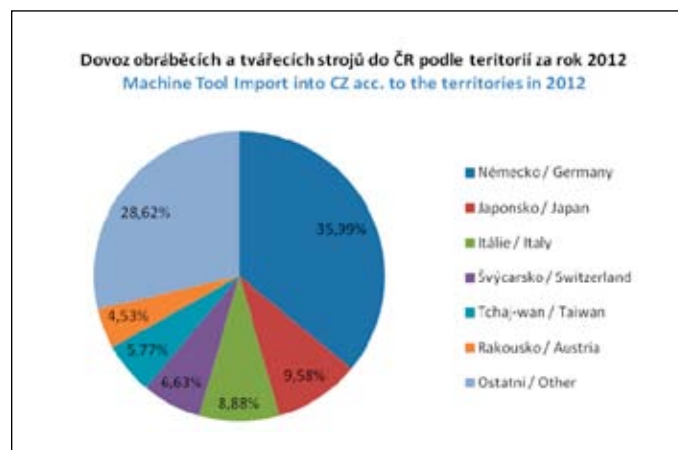
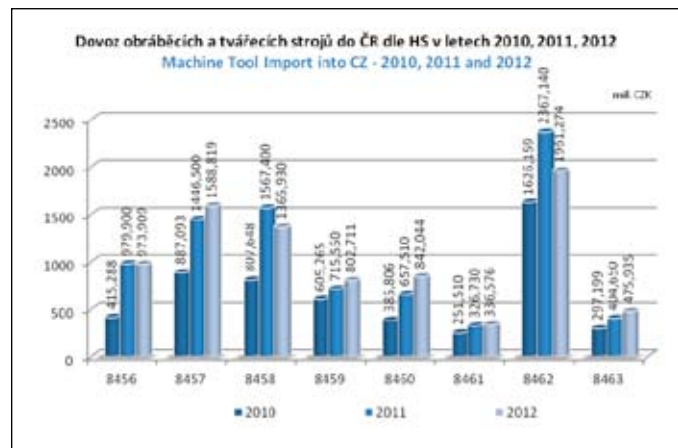
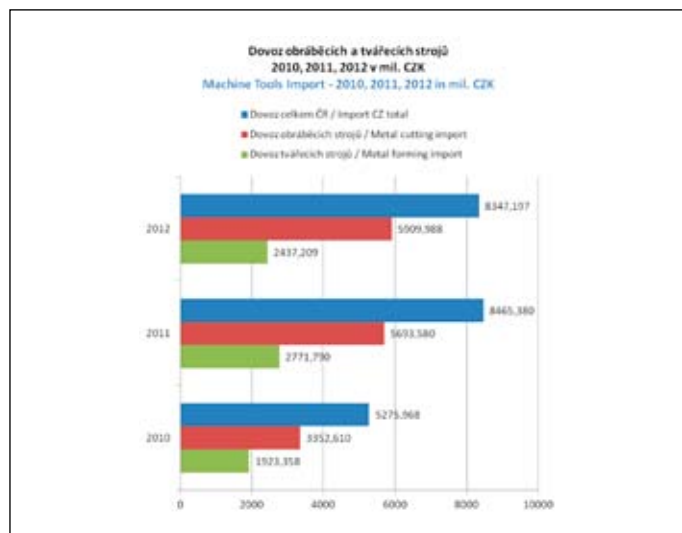
Vývoz obráběcích a tvářecích strojů z České republiky dle teritorií za rok 2012



Dovoz obráběcích a tvářecích strojů do České republiky za rok 2012

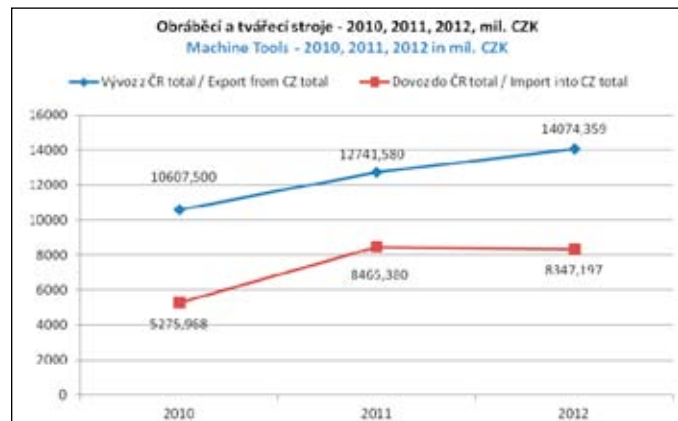
Dovoz obráběcích a tvářecích strojů za rok 2012 do České republiky dosáhl hodnoty 8.347,197 mil. Kč, což je v meziročním srovnání pokles o 1,4 %. K objemově nejvyššímu nárůstu došlo u HS 8460 (28,1 %), HS 8463 (17,6 %), HS 8459 (12,2 %), HS 8457 (9,8 %) a HS 8461 (3 %). Propad importu zaznamenaly nomenklatury HS 8462 (-17,1 %), HS 8458 (-12,9 %) a HS 8456 (-0,6 %).

Dovoz obráběcích a tvářecích strojů do České republiky dle teritorií za rok 2012

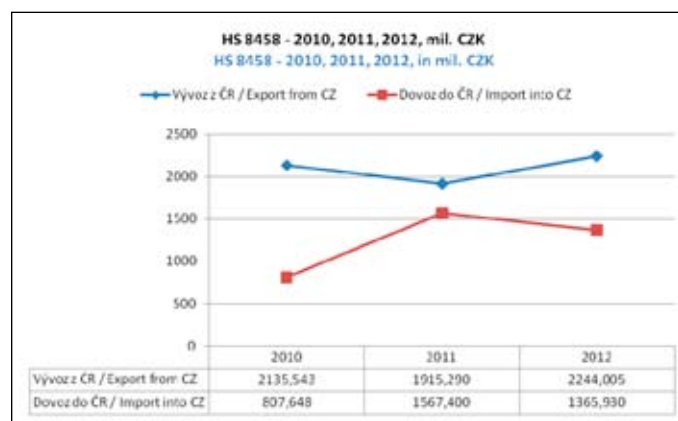
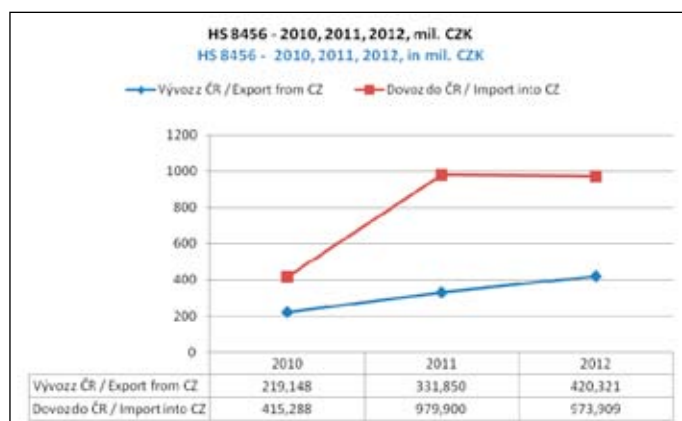


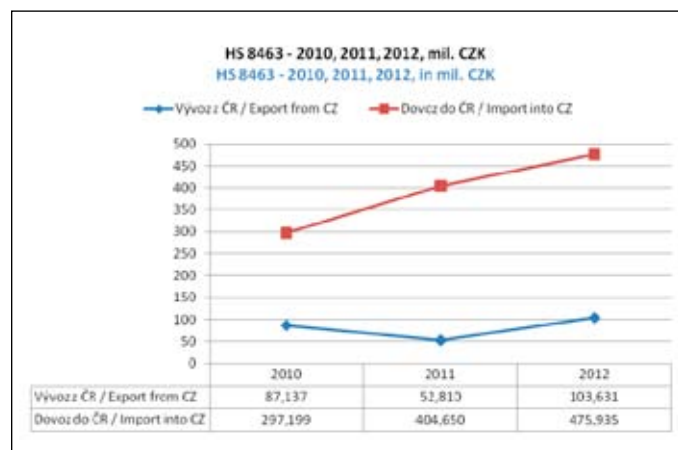
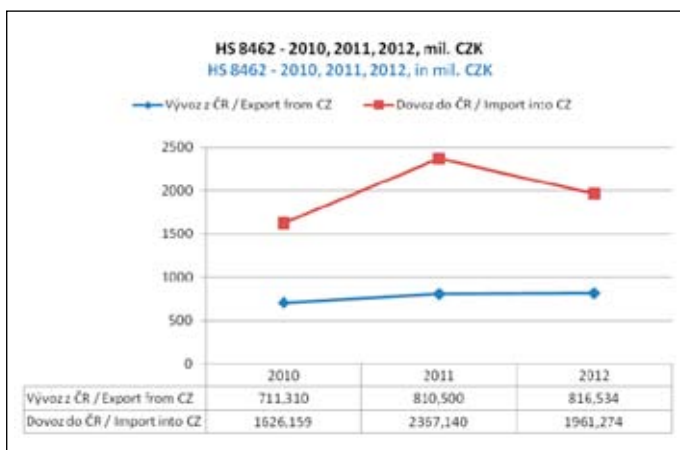
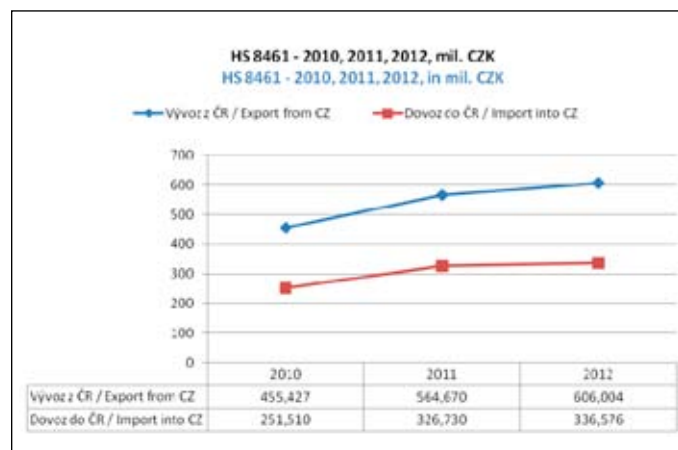
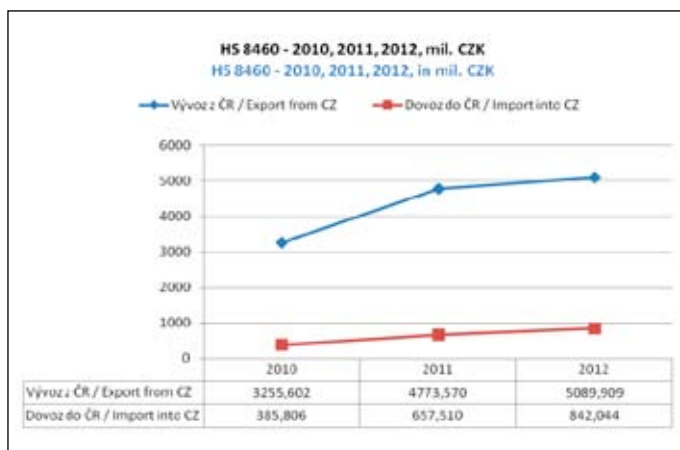
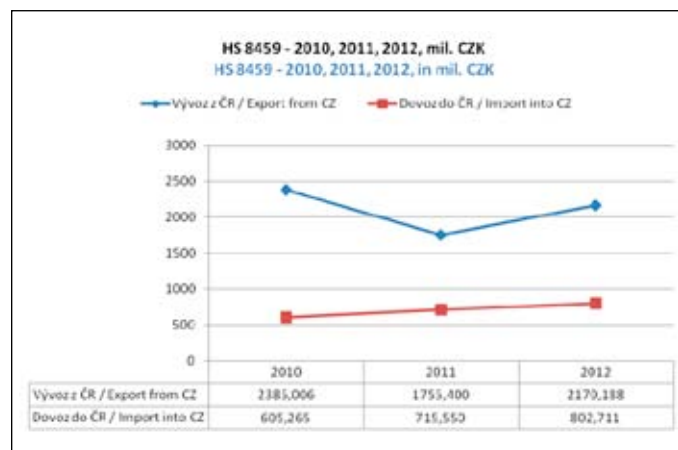
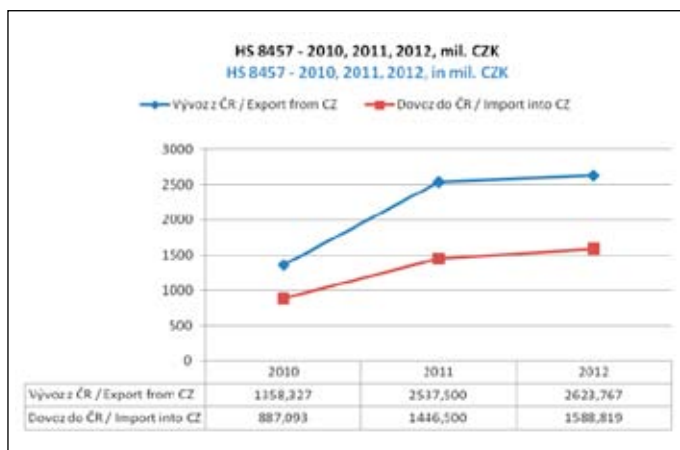
Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů v České republice za rok 2012 – shrnutí

Více na:
<http://www.czso.cz>



Vývozy a dovozy obráběcích a tvářecích strojů za Českou republiku podle celní nomenklatury za rok 2012, 2011 a 2010





Statistický přehled – TOOLBOX CECIMO (březen 2013)

Úvod

Výsledný hrubý domácí produkt za čtvrtý kvartál 2012 byl slabý, neboť Eurostat odhaduje pokles o 0,6 % oproti třetímu čtvrtletí 2012. Pokles byl převážně způsoben pádem domácí poptávky, ale odráží rovněž slabý export. Pokud jde o rok 2013, očekává se podle předpovědi Evropské komise ze zimy, že ekonomická aktivita by se v první polovině roku 2013 měla stabilizovat. Ve druhém pololetí 2013 by mělo začít postupné obnovování růstu těžící z růstu exportu a posilující globál-

ní poptávky, přičemž domácí poptávku bude podporovat monetární politika. Zlepšování nálady na finančních trzích od poloviny roku 2012 a pokračující implementace strukturálních reforem by navíc měly začít působit napříč celou ekonomikou.

V komentáři k poslední zimní predikci Evropské komise řekl viceprezident Ekonomického a monetárního úřadu pan Olli Rehn: „Probíhající obnovování rovnováhy evropské ekonomiky přispěje v krátké době k růstu. Současná situace může být charakterizována takto: máme velmi neuspokojivá „tvrdá“ data z konce minulého roku, poněkud nadějnější „měkká“ data za první čtvrtletí 2013 a důkazy o rostoucí důvěře investorů, pokud jde o budoucnost. Rozhodná politika musí v této chvíli upevňovat cestu k obnově procesu rekonvalescence. Musíme pokračovat v kurzu reforem a vyhnout se ztrátě hnacího momentu, což by mohlo narušit návrat důvěry v tento pohyb a pozdržet potřebné oživení růstu a vytváření pracovních příležitostí.“

Potřeba reformy a jejich účinného posilování v zemích Evropské unie byly ještě více prokázány kyperskou krizí. Navzdory nepatrné velikosti této země, silné vazby a zranitelnost vyplývající ze vzájemných závislostí mezi zeměmi eurozóny mohou způsobit neobvykle rychle se šířící negativní efekt. Proto dohoda dosažená mezi Kyprem a EU se stala zásadním kamenem pro udržení stability finančních trhů, kterou pomohla vytvořit prognóza pozitivního vývoje na rok 2013.

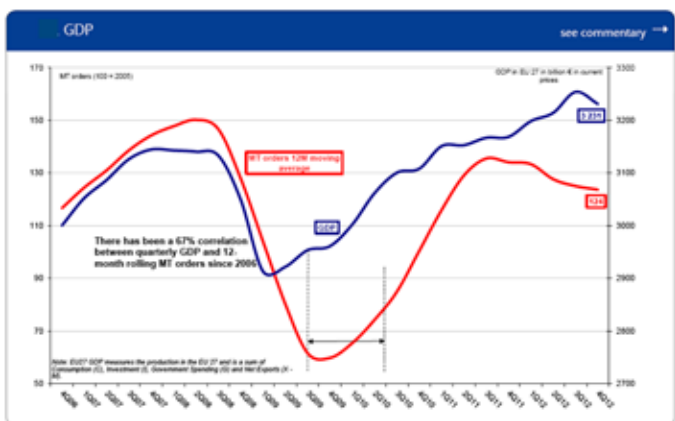
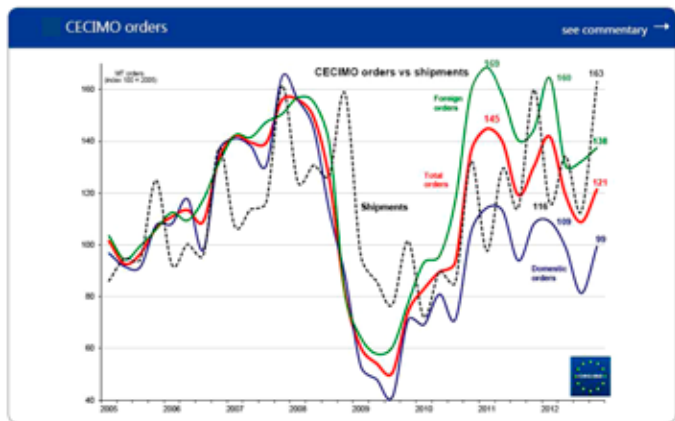
Mimo jiné reformy je důležité institucionální nastavení evropského pracovního trhu v tom smyslu, aby reagoval na potřeby moderních fi-

rem a stárnutí populace. Nový přírůstek do naší agendy – sledování zaměstnanosti v průmyslu – ukazuje v průběhu uplynulého roku klesající trend. Na druhé straně, v období ekonomických výzev se evropští výrobci obráběcích strojů museli vyrovnávat se značným nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců. Zmenšená rigidita pracovního trhu a aktivní politika ve sféře pracovních sil může napomoci inovativnímu a exportně orientovanému sektoru obráběcích strojů zaplnit tuto pracovní mezeru.

Zakázky v sektoru obráběcích strojů – údaje za země CECIMO

Positivní nálada ke konci roku 2012 se odrazila i v počtu objednávek obráběcích strojů. Index objednávek se ve čtvrtém čtvrtletí 2012 obrátil směrem vzhůru. Objednávky vzrostly celkově o 15 % oproti předchozímu čtvrtletí, ale v ročním porovnání byly o 4 % nižší. Index dosáhl hodnoty 125 bodů. **Největší růst v porovnání s předešlým kvartálem (12 %) zaznamenala ve čtvrtém čtvrtletí Česká republika.** V Itálii a Španělsku, které jsou ekonomicky zranitelnější, index celkových objednávek také vzrostl, a to o 2 %, respektive o 10 %.

Prudký pád domácího trhu v předchozím období byl vyrovnáván 31% růstem domácích objednávek, takže index ve čtvrtém kvartálu dosáhl 107 bodů. Přestože růst zahraničních objednávek je méně výrazný, index znovu prokázal závislost evropské výroby obráběcích strojů na exportních trzích. Ekonomicky silnější země v Asii a v Americe poskytují nutnou podporu snižujícím se domácím prodejem. Index zahraničních objednávek se zvýšil o 4 % oproti třetímu čtvrtletí 2012 a dosáhl ve čtvrtém kvartálu 137 bodů.



Makroekonomické ukazatele v zemích Evropské unie ve vztahu k sektoru obráběcích strojů Hrubý domácí produkt

Podle odhadu Eurostatu se ve čtvrtém čtvrtletí 2012 v porovnání s předchozím kvartálem HDP eurozóny snížil o 0,6 %, za celou EU 27 pak o 0,5 %. Ve třetím kvartálu 2012 byly míry růstu -0,1 %, resp. + 0,1 %. Mezi členskými státy, pro které jsou k dispozici data za čtvrté čtvrtletí 2012, zaznamenaly oproti předešlému kvartálu největší růst Lotyšsko (+1,3 %), Estonsko (+ 0,9 %) a Litva (+0,7 %), zatímco Portugalsko (-1,8 %), Kypr a Slovinsko (oba -0,1 %) pocítily největší pokles.

V porovnání se stejným kvartálem předešlého roku se HDP snížil v eurozóně o 0,9 % a v EU 27 o 0,6 %, po pádu v předešlém čtvrtletí o 0,6 % resp. 0,4 %. Za celý rok 2012 se HDP v eurozóně snížil o 0,6 % a v EU27 o 0,3 %.

Úroková sazba – EURIBOR

V únoru pokračoval tříměsíční i dvanáctiměsíční průměrný Euribor v mírném růstovém trendu – vykazoval růst o 2 respektive 1 bazický bod nad úroveň ledna. Průměrná úroková sazba dosáhla 0,22 %, resp. 0,59 %.

Na své únorové schůzce ponechal Řídící výbor Evropské centrální banky klíčové úrokové sazby ECB beze změny. Bereme-li v úvahu, že inflace dále klesá, není pravděpodobné, že ECB změní svou politiku nízkých úrokových sazeb. Tato vyhlídka na nízkou úroveň úrokových sazeb stimuluje firmy k investování.

Euribor

Euribor (Euro Interbank Offered Rate) je poměr, za který jsou jednou centrální bankou nabízeny jiné centrální bance v EMU zóně termínované mezibankovní úložky eura.

(<http://www.euribor-ebf.eu>)



Index průmyslové výroby

Podle odhadu Eurostatu v lednu 2013 ve srovnání s prosincem 2012 sezónně upravená průmyslová výroba klesla o 0,4 % jak v eurozóně (EU 17), tak v EU 27. Výroba zboží dlouhodobé spotřeby spadla o 1,4 % v eurozóně a o 0,4 % v EU 27. Výroba investičních celků se snížila v obou zónách o 1,2 %. Výroba energie spadla v eurozóně o 1 % a v EU 27 o 1,2 %.

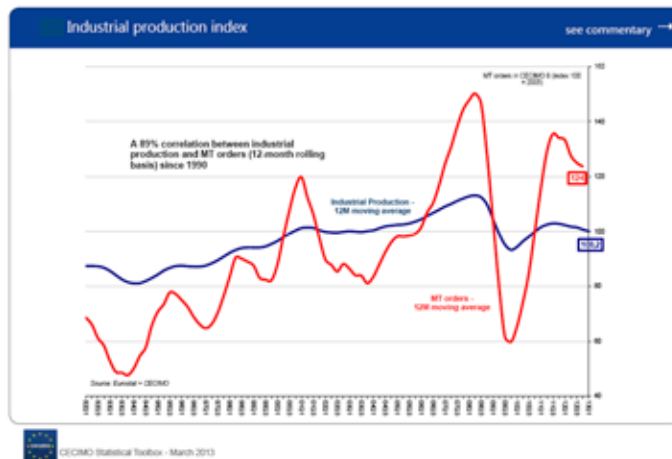
Mezi členskými státy, za které jsou data k dispozici, klesla průmyslová výroba v lednu 2013 ve srovnání s prosincem 2012 v devíti zemích a rostla též v devíti. Největší pokles byl zaregistrován ve Finsku (-4,1 %), v Lucembursku (-3,8 %) a v Lotyšsku (-3,5 %), největší růst pak v Litvě (+4,4 %), Dánsku (+4,3 %) a Portugalsku (+3,5 %).

V lednu 2013, v porovnání s lednem 2012, se průmyslová výroba snížila o 1,3 % v eurozóně a o 1,7 % v EU 27. Výroba zboží dlouhodobé spotřeby spadla o 5,5 % v eurozóně a o 4,3 % v EU 27. Výroba investičních celků v obou zónách klesla o 2,6 %. Výroba energie se zvýšila o 0,9 % v eurozóně a v EU 27 zůstala stejná.

Meziročně se průmyslová výroba snížila v jedenácti a zvýšila v sedmi zemích, za něž jsou data k dispozici. Největší pokles nastal ve Švédsku (-5,9 %), Finsku (-5,4 %), Řecku a Španělsku (obě země -5,0 %). Největší růst zaznamenaly Bulharsko a Litva (obě země +8 %) a dále Estonsko (+5,5 %).

Index průmyslové výroby

Jedná se o index výroby měřící změnu objemu výstupu v uzavřeném pravidelném intervalu, zpravidla měsíčním. Vyjadřuje trend přidávané hodnoty v průběhu referenčního období. Výrobní index je teoretická míra, která musí být aproximována z praktických hodnot. Přidaná hod-



nota v bazických cenách může být vypočtena z obratu (po vyloučení DPH a dalších obdobných odečitatelných daní odvozených z obratu), plus aktivovaná výroba, plus jiné výnosy plus či minus změna zásob, minus nakupované zboží a služby, minus daně z produktů stanovené podle obratu ale neodečitatelné, plus subdodávky obdržené k výrobku. Rozdělení stavební produkce mezi stavbu budov a stavební inženýrství je založeno na klasifikaci typů staveb (CC). Statistická populace: Výroba: sekce B, C, D NACE (kromě D353); základní období: rok 2005 = 100. (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/EN/is_esms.htm)



Směnné kurzy

Euro vůči hlavním měnám v únoru zhodnocovalo – vůči USD o 0,8 %, vůči japonskému jenu o 5,4 % a vůči švýcarskému franku o 0,2 %, odrážejíc tak proces dalšího snižování politických rizik v rámci eurozóny.

Ekonomická slabost v eurozóně přešla však i do začátku roku 2013, přičemž známky stabilizace u řady indikátorů se pohybovaly na poměrně nízké úrovni. Vezmeme-li v úvahu snížení předpovědí ekonomického růstu, lze očekávat, že euro si udrží výhodný trend směnných kurzů, které podporují exportní aktivity.



Zaměstnanost v průmyslu

Podle odhadu publikovaného Eurostatem se počet zaměstnaných osob ve čtvrtém čtvrtletí 2012 ve srovnání s předešlým kvartálem v eurozóně (EU 17) snížil o 0,3 %, v EU 27 pak o 0,2 %.

Ve třetím čtvrtletí 2012 se sezónně upravená zaměstnanost snížila o 0,1 % v eurozóně a v EU 27 zůstala na stejné úrovni.

Ve srovnání se stejným čtvrtletím předchozího roku se ve čtvrtém čtvrtletí roku 2012 zaměstnanost snížila o 0,8 % v eurozóně a o 0,4 % v EU 27. V průběhu celého roku 2012 se zaměstnanost snížila o 0,7 % v eurozóně a o 0,4 % v EU 27, ve srovnání s nárůstem +0,3 % v roce 2011.

Eurostat odhaduje, že ve čtvrtém čtvrtletí 2012 bylo v EU 27 zaměstnáno 222,6 milionu mužů a žen, z toho v eurozóně 145,7 milionu. Tato čtvrtletní data o zaměstnanosti poskytují obraz o pracovním vstupu, který je konzistentní s údaji o výstupu a důchodu soustavy národních účtů.

Mezi členskými státy, za něž jsou k dispozici data, zaznamenalo největší nárůst ve čtvrtém čtvrtletí 2012 oproti předchozímu kvartálu Lotyšsko (+0,8 %), Lucembursko (+0,6 %), Polsko (+0,4 %), Maďarsko (+0,3 %) a Rakousko (+0,2 %), největší pokles pak zaznamenaly Litva a Portugalsko (oba -2,0 %), Bulharsko (-0,5 %), Španělsko (-1,4 %) a Kypr (-1,3 %).

Očekávání obchodní sféry Indikátor podnikatelské důvěry OECD (BCI) pro Evropu

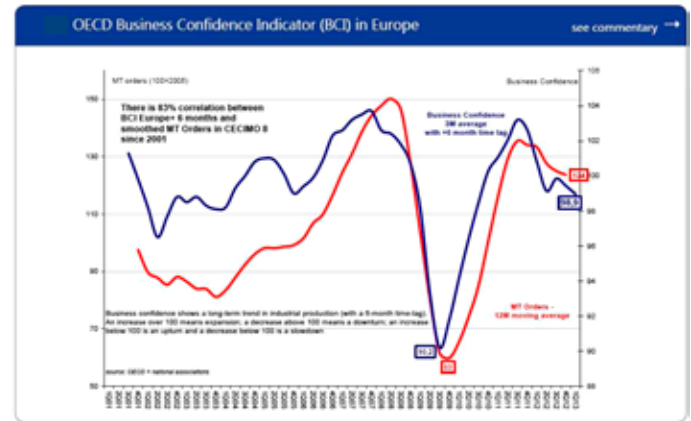
Indikátor podnikatelské důvěry OECD, jenž má anticipovat body obratu ekonomické aktivity ve vztahu k trendům, ukazuje různé perspektivy hlavních ekonomik. V USA a Japonsku indikátor BCI ukazuje i nadále na spolehlivý ekonomický růst. V Číně, Indii a v menší míře i v Brazílii BCI ukazuje růst pod dosavadním trendem. V Rusku ovšem BCI naznačuje zrychlení růstu.

V eurozóně jako celku, a zvláště pak v Německu, ukazuje BCI na zrychlení růstu. BCI pro Itálii a Francii ukazuje, že pokles růstu by měl končit. Pro Velkou Británii naznačuje BCI růst odpovídající dlouhodobému trendu, ale s tendencí ke zpomalení.

Indikátor podnikatelské důvěry OECD (BCI) pro Evropu

Hlavní souhrnný indikátor (CLI) sestává z klíčových krátkodobých ekonomických indikátorů vybraných tak, aby byly schopny zachytit budoucí změny ekonomických struktur. Zatímco teorie tvrdí, že bod obratu v CLI signalizuje obrat v referenční řadě, jde ve skutečnosti o složitě determinovaný proces. Proto je často třeba počkat několik období, než uděláme definitivní závěr. Je užitečné využít informace o meziročním vývoji CLI.

Standardizovaný BCI reprezentuje jen výrobní sektor. BCI ukazuje dlouhodobý trend průmyslové výroby (s šestiměsíčním posunem).



CECIMO Statistical Toolbox - March 2013

Zvýšení více než o 100 znamená expanzi, snížení více než o 100 pád; růst nad 100 je obrat vzhůru a pokles pod 100 naznačuje zpomalení.

(<http://stats.oecd.org/mei/default.asp?lang=e&subject=5>)

Nákupní manažerský index (PMI)

Výrobní PMI pokračuje v růstu, i když pomalým tempem. Globální výrobní PMI činil v únoru 50,8 bodu, méně než lednových 51,5. Dobré výsledky v USA učinily z této země v únoru hlavní hnací motor průmyslového růstu. Čína zaznamenala slabší růst výroby než na počátku tohoto roku, zatímco Japonsko procházelo nadále mírným poklesem.

PMI eurozóny s hodnotou 47,9, stejnou jakou představoval lednový

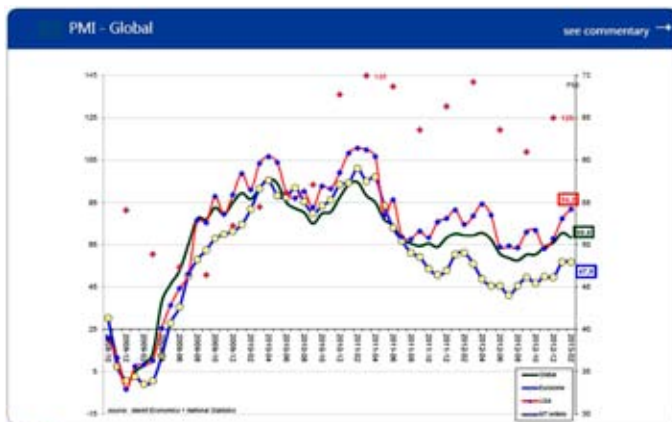
vrchol, zůstal beze změny, avšak s hodnotou pod 50 znamenající předěl mezi poklesem a expanzí. Na druhé straně, růst německého PMI na 50,3 znamená poprvé za 11 měsíců mírnou ekonomickou expanzi. Pokles nadále vykazuje Itálie, Francie a Španělsko, zatímco poslední dva zmíněné státy tempo poklesu zmírnily.

„Výrobní sektor v prvním kvartálu pravděpodobně opět funguje jako hnací síla celé ekonomiky, což při poklesu HDP trvajícím již čtyři po sobě jdoucí kvartály je znamením, že pád se zmírňuje. Obavy vzbuzuje skutečnost, že výrobní trendy v eurozóně se silně diferencují. Němečtí výrobci hlásí poprvé za rok celkové zlepšení obchodních podmínek, zatímco ve Francii, Španělsku a Itálii se nadále zhoršují“ komentuje vývoj Markit.

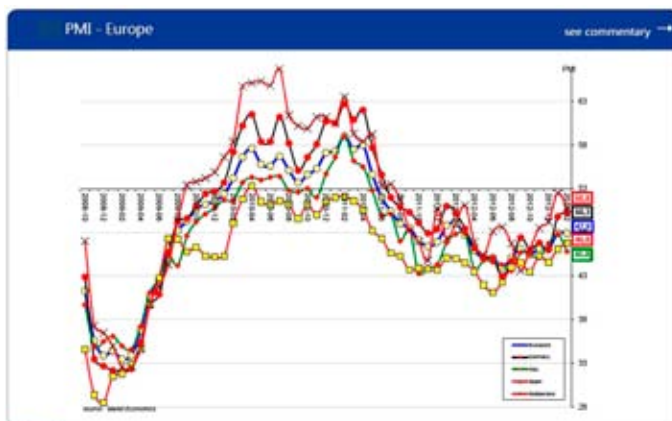
Nákupní manažerský index (PMI)

Globální zpráva o výrobě je kompilací výsledků průzkumu zahrnujícího 9 000 obchodních jednotek ve třiceti zemích. Souhrnně tyto země představují přibližně 86 % celosvětového výrobního výstupu. Kladené otázky se týkají skutečných událostí a nepředpokládají možnost volby. Data jsou prezentována ve formě difúze indexů, kde index nad 50,0 indikuje růst proměnné oproti předešlému měsíci a index pod 50,0 indikuje pokles.

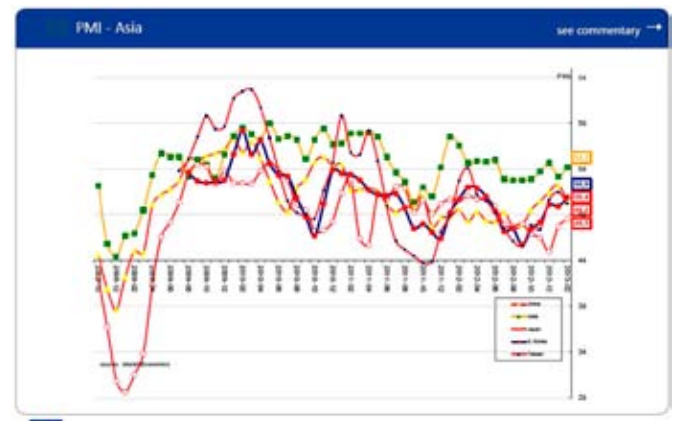
(<http://www.markiteconomics.com/survey/page.mcv/about/PMIdata>)



CECIMO Statistical Toolbox - March 2013



CECIMO Statistical Toolbox - March 2013



CECIMO Statistical Toolbox - March 2013

MT-IX

MT-IX v únoru 2013 vykázal již čtvrtý měsíc po sobě růst. Index se zvýšil o 6,6 % ve srovnání s lednovou hodnotou a činil 161 bodů. Tržní kapitalizace japonských a amerických firem vykazuje silný růst reflektující ozdravení v Japonsku a dobrou kondici amerického hospodářství. Vzhledem k rozhodné peněžní politice japonské centrální banky a výhledu na nástup růstu v eurozóně ve druhém pololetí 2013 by měl index pokračovat v růstu.

MT-IX

MTIX je index založený na tržní kapitalizaci 23 předních výrobních společností, jež publikují seznamy obráběcích strojů, které společnosti vyrábějí. Tržní kapitalizace společností je vážena podílem obrátu obráběcích strojů na celkovém produktu. Celková kapitalizace počítaná tímto způsobem je pak vážena odhadovaným podílem evropských společností na celosvětovém výstupu v roce 2005.



Více na: www.cecimo.eu

Předpověď

Počínaje létem 2012 se kondice finančních trhů v EU podstatně zlepšuje, což je důsledkem odvrácení rizika rozpadu měnové unie. Zlepšení reálné ekonomiky je však stále ještě vzdálené. Slabost ekonomické aktivity ze závěru roku 2012 implikuje nízký startovní bod pro rok 2013. V kombinaci s pomalejším návratem k růstu, než bylo dříve předpokládáno, to vede k předpokladu, že HDP v EU zůstane v roce 2013 beze změny a v eurozóně dokonce o 0,25 % klesne.

Ačkoli finanční trhy stále ještě zůstávají nestabilní, návrat klidnějších podmínek by měl položit základ postupné obnově důvěry domácností a podnikatelů a vést k mírnému růstu domácí poptávky. Potvrzují to indikátory očekávání v EU, které rostou již od října 2012, i když jsou stále ještě na nízké úrovni. Spolu s výrobou, zaměstnaností a dynamikou cen to naznačuje, že ekonomika má své dno s největší pravděpodobností již za sebou.

Předpověď

Evropská komise, Úřad pro ekonomické a finanční záležitosti, zpracovává dvakrát za rok krátkodobou makroekonomickou predikci, a to na jaře a na podzim. Tato předpověď se zaměřuje na členské státy eurozóny a EU, ale zahrnuje také výhled kandidátských zemí, jakož i některých zemí mimo EU. Každá predikce má nejméně dvouletý horizont (s přidáním jednoho roku vždy na podzim), pokrývající běžný a příští rok. Proces předpovídání je založen celkem na 180 proměnných a je výsledkem určitých iteračních kroků.

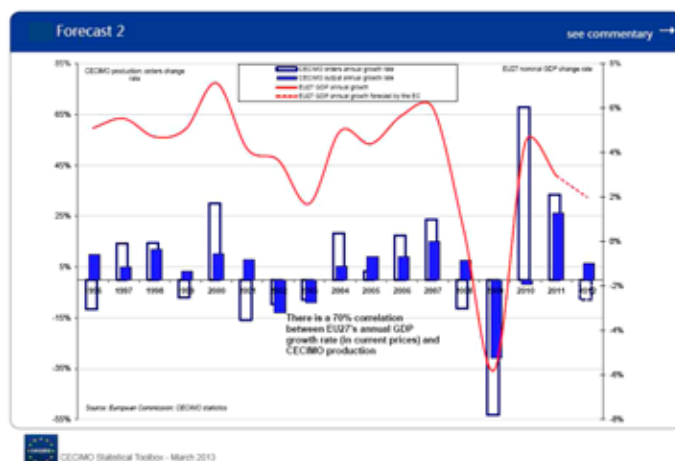
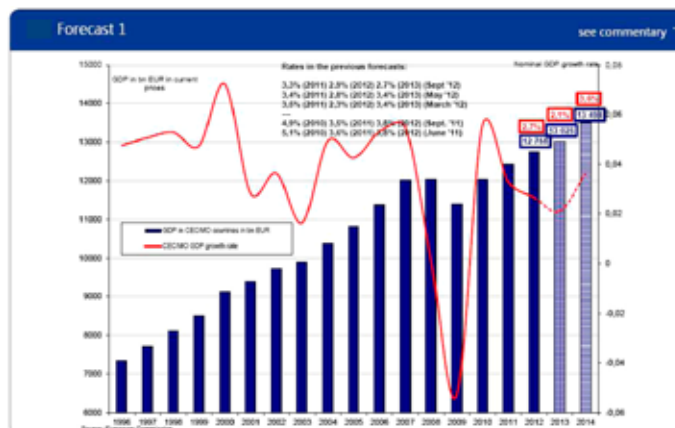
Předpovědi nejsou založeny na jednotném ekonomickém modelu. Místo toho vycházejí z analýz, které zpracovává DG ECFIN a které využívají statistických metod různých stupňů. Předpověď je testována na konzistenci, zejména pokud jde o obchodní toky. Předpověď za celou EU a eurozónu není zpracována přímo, nýbrž agregací předpovědí členských zemí.

V mezidobí mezi jarní a podzimní predikcí jsou zpracovávány předpovědi zohledňující reálný růst HDP a inflace a výhled pro sedm největších členských států v běžném roce. Průběžné předpovědi jsou převážně sestavovány s využitím modelu založeného na indikátorech.

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forests/index.en.htm

Váhy členských států EU a eurozóny lze nalézt na adrese:

<http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/ebt/library?>



CECIMO spolupracuje s lokálními partnery na mezinárodní výstavě obráběcích strojů v Šanghaji

Brusel (Singapur a Šanghaj), březen 2013

Výstava obráběcích strojů EMTE-EASTPO se bude konat v Novém mezinárodním výstavním centru v Šanghaji od 14. do 17. července 2014.

Společná expozice bude ve znamení synergie sil a zkušeností tří partnerů: CECIMO, MP Organisation a Eastpo Culture and Development (ECD).

Generální ředitel CECIMO pan Filip Geerts říká: „Naším záměrem je poskytnout evropským výrobcům obráběcích strojů příležitost představit své obráběcí stroje na správném místě – tedy v Šanghaji, a ve správném čase a setkat se tak s potenciálními zákazníky. Expozice by měla představovat nejvyšší standard kvality, a to pro vystavovatele i pro návštěvníky.“

Globální trh s obráběcími stroji se vyznačuje mimořádným pohybem odbytišť směrem do Asie, zejména pak do Číny, což vytváří prostor pro evropské výrobce obráběcích strojů. Podíl Asie na jejich celosvětové spotřebě činí téměř 67 %. Poptávka v Asii vykazuje rychlý růst. Většina světových nákupů obráběcích strojů připadá na Čínu (28,1 mld. EUR), s podílem 45 % na celosvětové spotřebě. Čína, Jižní Korea, Japonsko, Taiwan a Indie celkově představují 65 % celosvětové spotřeby obráběcích strojů a mají zájem hlavně o evropské obráběcí stroje s moderními technologiemi.

Uspořádáním výstavy obráběcích strojů v srdci Asie sleduje asociace CECIMO vytvoření silnější základny pro své členy v Asii, podporu jejich obchodování a získání většího podílu na trhu těchto rozvíjejících se ekonomik. A to je plně v souladu s **cílem CECIMO propagovat evropský průmysl obráběcích strojů v celosvětovém měřítku.**

Veletrh obráběcích strojů EMTE má představit vystavovatelům i návštěvníkům evropský

standard kvality. Organizační tým CECIMO-EMTE se proto skládá z lidí, kteří mají zkušenosti se zajišťováním mezinárodních výstav obráběcích strojů a s instalací národních stánků. Protože je tato iniciativa založena a řízena asociací reprezentující evropské výrobce obráběcích strojů, disponují její organizátoři rovněž perfektní znalostí požadavků trhu. Přesto musí být organizační tým doplněn o místní odborníky, kteří mají zkušenost s prezentací obráběcích strojů v Asii a speciálně v Šanghaji.

CECIMO má velkou příležitost zorganizovat v Šanghaji ve spolupráci s MP a ECD velkou přehlídku pro celosvětový trh. Dává to CECIMU šanci napojit se na jednu ze tří největších výstav v Číně a v celém regionu, totiž na Šanghajský mezinárodní veletrh obráběcích strojů, známý jako EASTPO. Smlouva o spolupráci mezi oběma partnery byla podepsána v Singapuru 19. února 2013.

Paní Sylvia Phua, pracovnice CEO a MP International, říká: „Jsme velmi poctěni tím, že jsme byli CECIMO vybráni jako partner v tomto podniku. Je to ocenění schopností MP jako organizátora mezinárodních výstav. Tím, že jsme úspěšně uspořádali ITMA a ITMA Asia, jsme obeznámeni s pořádáním velkých výstav v celosvětovém rozsahu a jsme schopni dodat přidanou hodnotu ve sféře obchodování jak na východě, tak i na západě. Náš tým je připraven tvrdě pracovat a dovést výstavu EMTE-EASTPO k úspěchu.“

ECD, partner MP v rámci joint venture, je vlastníkem EASTPO, která je každoročně pořádána v Šanghaji. Pan Eric Zhong, výkonný ředitel ECD, dodává: „Věříme, že v kombinaci schopností všech tří partnerů se první společná výstava stane významným přínosem jak pro výrobce obráběcích strojů, tak pro jejich uživatele a představí tyto produkty široké veřejnosti.“

Společná přehlídka mezinárodní kvality a standardu.

Předpokládá se, že první výstava EMTE-EASTPO se stane vysoce kvalitní prezentací inovačních technologií a praktických řešení, které představí přední světové firmy. Pan Geerts říká: „Bude to první výstava v Šanghaji podporovaná ze strany CECIMO a organizační tým má velký zájem prokázat své schopnosti při pořádání výstav obráběcích strojů a s nimi spojených akcí. Navazující na silnou tradici evropských výstav, vydala EMTE-EASTPO pro vystavovatele striktní pravidla. Současně zaručujeme, že práva intelektuálního vlastnictví výrobců nebudou porušována a že exponáty budou prezentovány podle výrobních oborů.“

EMTE-EASTPO 2014 ukáže to nejlepší z odvětví obráběcích strojů. Samotné EASTPO v roce 2012 pokrylo 84 tisíce m² výstavní plochy a při spojení s EMTE se při čtyři dny trvající výstavě předpokládá podstatné navýšení této plochy.

Široké spektrum vystavovatelů zahrne výrobce obráběcích strojů, přesných nástrojů, dílů, komponentů, příslušenství, výrobní a procesní automatizace, ale poskytne i obraz o metodách kontroly kvality a přístupech k poprodejnímu servisu.

O Aestpo Culture & Development

Aestpo Culture & Development Co., Ltd (ECD) je přední vystavovatelskou firmou v Číně, která se specializuje na zajištění kvalitní platformy pro obchodování a výměnu informací pro oblast strojírenství. Od roku 1999 organizuje Šanghajský mezinárodní strojírenský veletrh (EASTPO). Pořádá také Šanghajský mezinárodní veletrh robotické techniky.

MP Organisation Pte Ltd je plně vlastněna MP International Group. Byla založena v roce 1987 a specializuje se na organizaci výstav, konferencí a zvláštních akcí. Zorganizovala a zajišťovala již více jak tisíc národních, regionálních a mezinárodních akcí, včetně týdenního setkání vůdců Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC) v roce 2009. Je předním světovým organizátorem obchodních výstav, včetně ITMA a ITMA ASIA. Jako člen Pico Group má centrálu v Singapuru s mnoha pobočkami v zemích Asie i Evropy.

**EMTE | EASTPO
2014**

Výstava MECHA-TRONIKA v Miláně

Podzimní ročník výstavy organizované na milánském výstavišti společnostmi EFIM-EMTE FIERE ITALIANE MACCHINE a FIERA MILANO přinesl jako novinku vytvoření Vědeckého výboru, jehož úkolem bude definovat technologickou agendu, již by se měla nadále řídit

tato přehlídka věnovaná jednomu z nejnabývanějších sektorů rozvoje strojírenství.

Cílem Vědeckého výboru, jehož koordinátorem je prezident MANUFUTURE Italia pan Domenico Appendino a který je tvořen odborníky ze světa mechaniky, elektroniky

a informatiky, je přemýšlet o zaměření diskusí vedených o mechatronice na mezinárodní úrovni. Výsledek jeho práce by měl sloužit ke zdokonalení projektu výstav na základě perspektiv růstu oboru a přidané hodnoty pro pracovníky působící ve strojírenské výrobě.

MECHA-TRONIKA se představila jako přehlídka inovačních řešení, která významným způsobem určují efektivitu a flexibilitu výroby

ních podniků téměř ve všech průmyslových sektorech: počínaje automobilovým průmyslem přes výrobu strojů a zařízení na obrábění kovů, elektrotechniku a elektroniku, medicínu, farmaceutický, kosmetický, potravinářský a chemický průmysl, výrobu umělých hmot, výrobu optických přístrojů, až po komponenty pro dopravu a telekomunikace.

Vědecký výbor se ovšem stará i o vytipování nosných témat a přednášejících pro odborné konference, které veletrh pravidelně doprovázejí. Organizuje tudíž i tzv. **Akademii mechatroniky**, pro niž je vymezen prostor uvnitř jednoho z výstavních pavilonů. Akademie se stává prostorem pro B2B setkání mezi návštěvníky, vystavovateli, významnými hráči v oboru, univerzitními pracovníky a odborníky z vědeckovýzkumných center. Cílem těchto odborně zaměřených debat by měla být dlouhodobější spolupráce mezi institucemi i jednotlivci vedoucí k vývoji aplikovatelných průmyslových řešení, konstrukčních projektů a strojních prototypů.

Hlavním posláním Akademie mechatroniky tedy je, kromě navázání přímých vztahů spolupráce mezi technickými univerzitami, vědeckovýzkumnými centry a průmyslem, iniciovat a koordinovat odborné diskuse o perspektivách a požadavcích oboru v krátké i střednědobé perspektivě, přičemž má možnost využívat intelektuálních kapacit a zkušeností nejvýznamnějších osobností jednotlivých průmyslových sektorů.

Pan Luigi Gabaldini, prezident EFIM-ENTE FIERE ITALIANE MACCHINE, zdůraznil ve svém projevu skutečnost, že „mechatronika je hříštěm, na němž momentálně probíhá zápas o budoucnost celého strojírenství, tedy sektoru, který představuje celkem 36 % hrubého domácího produktu Itálie a poskytuje zaměstnání více než dvěma milionům pracovníků“.

Výstava MECHA-TRONIKA, která má jasný mezinárodní přesah, se stává vedle takových prestižních veletrhů, jakými jsou EMO Milano a BI-MU, jednou z vlajkových lodí italského výstavnictví. Na organizaci výstavy i doprovodných programů se významným dílem zasloužila také asociace italských výrobců obráběcích strojů a robotických zařízení UCIMU- SISTEMI DI PRODURRE, člen CECIMO.

Letošní ročník výstavy MECHA-TRONIKA věnovaný „inteligentnímu“ řízení strojů, procesů a průmyslových strojírenských zařízení proběhne na milánském výstavišti ve dnech 23. – 26. října 2013 a bude představovat syntézu informačních a elektronických technologií aplikovanou ve sféře strojírenské výroby. Mechatronika je průřezovou disciplínou se širokým spektrem produktových skupin. Právě pro její polyvalentní charakter se výstava stává přehlídkou inovačních řešení, která mohou významným způsobem ovlivnit efektivitu a flexibilitu podniků náležejících svým výrobním profilem do nejrůznějších průmyslových sektorů.

Výstava je i letos organizována společností EFIM-ENTE FIERE ITALIANE MACCHINE a společností Veletrhy Miláno ve spolupráci s řadou asociací specializovaných na mechatroniku, ro-

botiku a automatizaci výrobních procesů, mezi nimiž vedoucí postavení zaujímá opět UCIMU, jako asociace výrobců obráběcích strojů a robotů. Pan Alessandro Torsoli, prezident Italské asociace pro Automatizaci a Mechatroniku, vyjádřil potěšení nad tím, že díky této unikátní výstavě má obor průmyslové automatizace konečně svou výkladní skříň mezinárodních rozměrů s cílem prezentovat odbornému publiku novinky z tohoto oboru. Milánská MECHA-TRONIKA je jedinečnou specializovanou výstavou tohoto typu v rámci celé Evropy.

Prezident Skupiny firem vyrábějících integrované a průmyslové počítače pan Gianni Damian vítá tuto výstavu jako akt, který vyplnil určitou „díru“ na širokém trhu, který v současné době výstavnictví představuje. Přes překotný vývoj trhu s PC produkty a nestabilitu celoevropské hospodářské situace projevují výrobní firmy nebyvalý zájem o projekt této výstavy, který předkládá vystavovatelům, návštěvníkům i potenciálním klientům skutečně to nejnovější a nejprogresivnější na podkladě běžné oborové nabídky.

Viceprezident Italské asociace pro robotiku a automatizaci pan Domenico Appendino soudí, že tato výstava je první událostí, která zajímá bez rozdílu všechny strojírenské podniky i jejich akcionáře. „Mechatronika jako obor,“ říká, „představuje především neocenitelný nástroj podpory našeho sektoru, a to především těch našich členů, kteří se zabývají progresivními technologiemi, v nichž Itálie v celosvětovém měřítku hraje tradičně významnou roli.“ Jako představitel oboru automatizace a robotiky vítá především skutečnost, že Miláno se na podzim stane místem odborných setkání i obchodních jednání výrobců i zákazníků všech strojírenských oborů, které se v oboru automatizace a robotizace výroby hodlají posunout dále.

Pro členy Italské asociace výrobců přístrojového vybavení je výstava věnovaná mechatronice rovněž velice atraktivní. Podle slov jejího prezidenta pana Sebastiana Fabia Agnella představují technologie spojené s automatizací průmyslové výroby jeden z klíčových motorů inovačních procesů a jsou strategickou součástí zahrnovanou dnes pod hojně používaný pojem „inteligentní přístrojové vybavení podniku“. Tento „mozek firmy“ je pak „neoddělitelně spjat s další soustavou nástrojů a systémů určených k měření a analýze různých parametrů výrobního procesu, ať už jsou fyzikální, chemické nebo jiné podstaty, a spolu se soustavou kontrolních čidel a komunikačních senzorů vytvářejí jakýsi integrální nervový systém, jehož perfektní fungování je základem konkurenceschopnosti výrobního portfolia stojícího na konci výrobního procesu“, uzavírá pan Agnello.

Na základě výše uvedených skutečností, se dá očekávat, že letošní ročník milánské výstavy MECHA-TRONIKA přivítá i řadu návštěvníků z České republiky.

Z italských pramenů poskytnutých asociací UCIMU připravila dr. Blanka Markovičová

Export je hnacím momentem růstu evropského průmyslu obráběcích strojů, ale pokračující globální zpomalení může tento pozitivní trend zbrzdit

Během podzimního valného shromáždění CECIMO, které se konalo v turecké Smyrně, přinesl Ekonomický výbor CECIMO následující informace:

- Předpokládá se, že v roce 2012 přesáhne objem výroby obráběcích strojů hodnotu 22 mld. EUR, což znamená meziroční nárůst o 6 %.
- Nízká evropská poptávka bude kompenzována dobrým exportním výkonem. Budoucí růst závisí na přísunu zahraničních objednávek, ale ten byl v minulém období poměrně slabý.
- Průmyslová politika Evropské unie označuje progresivní strojírenské technologie za prioritní oblast zájmu. Ambiciózní záměry v tomto směru ale vyžadují, aby po jejich vyhlášení následovaly činy.

Výstup evropského průmyslu obráběcích strojů vykazoval v roce 2011 silný růst, dosáhl hodnoty 20,8 mld. EUR, což je cca o 25 % více než v roce 2010. V prvním čtvrtletí 2012 objednávky obráběcích strojů v Evropě dále rostly. V následujících čtvrtletích roku 2012 byly sice objednávky slabší, ale základna byla solidní, takže za celý rok se výroba obráběcích strojů zvýšila o více jak 6 %.

Slabá spotřeba obráběcích strojů v Evropě odráží opatrnost evropského businessu stejně jako nízkou výrobní aktivitu, a to zejména v Jižní Evropě. Vzhledem ke skepticizmu, který se šíří mezi manažery evropských výrobních podniků, se také proto očekává, že v roce 2013 se spotřeba obráběcích strojů v Evropě sníží o 77 mil. EUR oproti roku 2012.

Export zemí CECIMO dosáhl v roce 2011 hodnoty 16,7 mld. EUR, což dosahuje téměř rekordu zaznamenaného v roce 2008. Původní optimistická předpověď pro rok 2012 očekávala stabilní růst výroby založený na solidním růstu vývozu a úspěšný exportní výkon potvrzoval konkurenceschopnost evropského průmyslu obráběcích strojů. Mar-

tin Kapp, prezident CECIMO, tuto skutečnost komentoval takto: *“V důsledku slabého domácího trhu je perspektiva evropského průmyslu obráběcích strojů pro nejbližší budoucnost založena na vysokém přílivu zahraničních objednávek z Asie, Severní a Jižní Ameriky.”*

Během posledních měsíců roku 2012 ale některé světové ekonomiky zaznamenaly pokles průmyslové výroby a Mezinárodní měnový fond indikoval vysoké riziko vážné globální recese. Spolu se slabou evropskou poptávkou **může přetrvávající celosvětové zhoršování ekonomických podmínek ohrozit export a vyhlídky na růst výroby obráběcích strojů v dalším období.**

Jako odpověď na tuto situaci je potřebné zformulovat a implementovat proaktivní státní politiku stimulující růst výroby, a právě společná evropská obchodní politika v tom musí hrát zásadní roli. Export CECIMO do mimoevropských zemí reprezentoval v roce 2011 asi 50 % celkového exportu a tento podíl i nadále roste. K jeho udržení je nutno nastolit svobodné a férové podmínky obchodování. Odkládání mezinárodních smluv, jakou je například Dohoda o svobodném obchodu (FTA) mezi EU a Indií, vytváří konkurenční nevýhodu pro evropský průmysl obráběcích strojů, protože státy jako Korea a Japonsko již takovou dohodu s Indií uzavřely. CECIMO očekává, že **EU vynaloží potřebné úsilí, aby dohoda s Indií byla v dohledné době uzavřena.**

Budoucí růst průmyslu obráběcích strojů závisí též na tom, zda na pracovním trhu budou k dispozici pracovníci s potřebnými dovednostmi. **Přestože se v EU očekává i nadále vysoká nezaměstnanost, evropští výrobci obráběcích strojů jen s obtížemi shánějí pracovníky na uprázdněné pozice.** CECIMO uvítalo nedávný dokument Evropské komise nazvaný **Sdělení o průmyslové politice**, který zakládá ambiciózní plán stimulace investic, inovací, jakož i rozvoje lidského kapitálu ve výrobních odvětvích. Sdělení obsahuje konkrétní iniciativy s cílem předvídat potřebu pracovníků s jistými dovednostmi ve specifických sektorech a lépe zvládat výukový proces.

Pan prezident Kapp komentoval obsah **Sdělení o průmyslové politice** takto: *„Cíl Komise zvýšit podíl výroby na hrubém domácím produktu do roku 2020 v zemích EU ze 16 % na 20 % je výrazem záměru na reindustrializaci Evropy. Zároveň implikuje dlouhodobý závazek připravit evropskou výrobní základnu na budoucnost.“* CECIMO vyzývá EU a její členské státy, aby koordinovaně zaváděly opatření nutná pro implementaci nové průmyslové strategie. Měly by spolupracovat v duchu solidarity a rovného partnerství s průmyslem na dosažení cílů průmyslové politiky.

Ze zdrojů CECIMO, Brusel, připravila dr. Blanka Markovičová

CECIMO samoregulační iniciativa

Ing. Jiří Vrhel, SST

Status, možnosti a vize

Výrobní stroje jsou Evropskou komisí definovány jako jedna z prioritních skupin výrobků v rámci Evropské směrnice 2009/125/EC. Komise zahájila v roce 2010 práci na přípravné studii s cílem analyzovat environmentální profil výrobních strojů s ohledem na ekonomická a technická hlediska na jedné straně a specifická hlediska trhu na straně druhé.

Studie naznačuje, jak dosáhnout energeticky efektivních zlepšení pro celé spektrum výrobních strojů, jako jsou zejména kovoobráběcí stroje, zařízení pro svařování a dřevobráběcí stroje.

Studie byla publikována loni v létě a bude sloužit jako výchozí podklad pro diskusi mezi Evropskou komisí a stakeholdery v Konzultačním fóru ecodesignové směrnice a poslouží také k vyhodnocení dopadu konečných implementačních opatření určených pro výrobní stroje. Evropská komise se také může vyhnout regulaci ve prospěch samoregulace v případě, že tato bude průmyslovými kruhy upřednostněna.

Regulace nebo samoregulace?

Směrnice Ecodesign je rámcová směrnice s definovanými pravidly v rámci Evropské unie pro nastavení ecodesignových požadavků

na výrobky spojené se spotřebou elektrické energie. Mandatorní požadavky pro specifické výrobkové skupiny jsou aplikovány prostřednictvím implementačních opatření po konzultaci se zájmovými stranami. Evropská komise ustaví Konzultační fórum pro specifickou skupinu výrobků s cílem usnadnit dialog se stakeholdery.

Během setkání Konzultačního fóra v roce 2009 prezentovalo CECIMO Evropské komisii návrh na zahájení samoregulační iniciativy (self-regulatory initiative – SRI) určené pro kovoobráběcí stroje. Záměrem CECIMO SRI je vyvinout metodologii umožňující sektoru dosáhnout environmentálních cílů vytyčených evropskou legislativou rychleji, efektivněji a levněji. Ecodesignová směrnice uvádí samoregulaci jako alternativu k závazným regulačním opatřením a dává jí dokonce přednost za specifických podmínek definovaných v legislativě, která mezi ostatními kritérii zahrnuje nákladovou efektivitu, rychlost, transparentnost a otevřenost. Samoregulace je implementována na bázi dobrovolné dohody navržené průmyslem s podporou Evropské komise.

Původní snaha Evropské asociace CECIMO byla zaměřena na vývoj metodologie a standardů, které by umožnily výrobcům vyhod-



Ing. Jiří Vrhel, pracovník SST a člen pracovní skupiny CEEWG

notit energetickou efektivitu výrobních strojů standardizovaným způsobem. Toto vyhodnocení by také mělo umožnit výrobcům aplikovat na vlastní výrobky společně uznávaná ecodesignová opatření. Dobrovolná ecodesignová opatření by měla přispět k dosažení společného cíle průmyslu, kterým je zvýšení energetické efektivity.

Přípravná studie – společná vědomostní báze

Dva roky připravovaná studie obsahuje jedinečné výsledky úvah nad vyhodnocením životního cyklu (LCA) výrobních strojů se zaměřením na energetickou efektivitu. Studie obsahuje analýzu uživatelských požadavků a nejlepších dostupných technologií, potenciál pro zlepšení ecodesignových opatření z hlediska nákladů životního cyklu a ekonomický a tržní potenciál energeticky efektivních výrobků.

Od zahájení procesu samoregulace vynaložilo CECIMO mnoho úsilí na formulaci komentářů a příspěvků do přípravné studie. CECIMO, ve spolupráci se svými členy a výrobními podniky, výrazně přispělo k dokončení přípravné studie marketingovými znalostmi a technickou odborností. Spolupráce s průmyslem potvrdila vysokou důležitost uváděných poznatků objektivně reflektujících průmyslové a tržní skutečnosti. Těchto poznatků bude využito v dalších stádiích přípravy legislativních požadavků na výrobní stroje.

Výstupem studie je penzum všeobecných poznatků poskytujících důležité informace pro zákonodárce a průmysl za účelem pomoci při vytváření společného rámce pravidel a kritérií pro ecodesign výrobních strojů. Přípravná studie samozřejmě neposkytuje odpovědi na všechny otázky a objasnění všech detailů, které by umožnily navrhnout vhodná implementační opatření, a proto je další spolupráce s průmyslem výrobních strojů rozhodně nutná.

Výzva zásadního charakteru

Studie evropské komise a vlastní výzkum CECIMO směřuje k závěru, že připravit standardizovaná kritéria pro vyhodnocení energetické efektivity aplikovatelná na široké spektrum výrobků, obzvláště u výrobních strojů, představuje velkou výzvu. Obor výrobních strojů je charakteristický širokým spektrem strojů (kolem 400 druhů a 2000 modelů) s odlišnými technickými prvky. Většina technických parametrů výrobku je přesně stanovena a přizpůsobena potřebám zákazníka.

Parametry výrobního stroje jsou stanoveny s ohledem na komplexní souhrn různých aspektů, a to činí porovnatelnost výrobních strojů s rozdílnými technickými vlastnostmi extrémně složitou. Na druhou stranu v případě jednoho řešení pro všechny výrobky „one size fits all“ se ecodesignová opatření stávají zbytečnými a neefektivními. Jinými slovy, opatření, které vede ke zlepšení energetické

efektivity konkrétního typu obráběcího stroje, může generovat opačné výsledky v případě aplikování na stroji stejného typu, ale s odlišnými technickými parametry a způsobem používání. V případě špatně zvolených opatření na zvýšení energetické efektivity může dokonce dojít k negativnímu dopadu na účinnost stroje.

„Výzkum CECIMO ukázal, že pouze selektivní opatření přizpůsobená individuálním případům mohou vést ke skutečnému zvyšování energetické efektivity“, říká ing. Jiří Vrhel, člen pracovní skupiny CEEWG (CECIMO Energy Efficiency Working Group) a technický manager Svazu strojírenské technologie, který je členským subjektem asociace CECIMO. Společný názor členů pracovní skupiny CEEWG je, že rozhodnutí, zda je určité řešení vhodné pro danou aplikaci, by mělo zůstat v kompetenci výrobce stroje.

CECIMO sdílelo své poznatky s Fraunhoferovým institutem (FI), jehož pracovníci vypracovali přípravnou studii pro Evropskou komisi. FI shrnuje, že „ecodesignová řešení musí být aplikována po zvážení konkrétních podmínek, v nichž budou používána“ a každá volba musí být pečlivě vyhodnocena právě pro tu kterou zamýšlenou aplikaci. Kromě toho studie navrhuje opatření, která by pomohla docílit energetické efektivity tím nejušpornějším způsobem. Na základě shromážděných poznatků bylo konstatováno, že obecná, spíše než specifická, implementační opatření by byla vhodnější možností pro všechny druhy výrobních strojů a komponentů.

Ecodesignová směrnice uvádí, že Evropská komise může zavést specifická a/nebo obecná implementační opatření (požadavky) na vybrané výrobkové skupiny. Obecné požadavky jsou založeny na ekologickém profilu dané výrobkové skupiny bez nastavení limitní hodnoty pro vybrané parametry. CECIMO vzalo také tyto poznatky v úvahu při volbě nasměrování samoregulace.

Normy jsou nutností pro pochopení principu ecodesignu

Pracovní skupina CEEWG došla k závěru, že kritéria pro vyhodnocení ecodesignu by se měla zakládat na standardech. Standardy by měly být připraveny normotvornými organizacemi, a to za přispění expertů.

Přijetí ecodesignových opatření v průmyslu, v případě regulace nebo samoregulace, bude možné pouze v případě dostupnosti vyhovujících norem. Normy jsou nutným předpokladem k tomu, aby výrobci dodávali na trh energeticky efektivní výrobky, které zvýší jejich důvěryhodnost v případě, že výrobci budou schopni dokázat svým zákazníkům, že se jedná skutečně o energeticky úsporné produkty, tvrdí Dr. Wilfried Schäfer, ředitel VDW, členská organizace asociace CECIMO zastupující německé výrobce strojů.

Proto CECIMO podporuje činnost pracovní skupiny ISO/TC 39/WG 12, která pracuje na normě pro environmentální hodnocení výrobních strojů se zaměřením na energetickou spotřebu.

Samoregulační proces je v souladu s vývojem této normy. Evropská komise také pověřila Evropský výbor pro normalizaci CEN vyvinout normy na podporu legislativy. Normy jsou zásadní pro vytvoření podmínek pro rozšíření přijetí ecodesignových opatření v sektoru tak, aby všichni mohli začít hrát podle stejných pravidel.

Bohužel je zde velká prodleva mezi plánovaným časovým harmonogramem pro implementaci ecodesignové směrnice a normotvorným procesem. Tato skutečnost bývá často označována za jeden z hlavních nedostatků legislativního procesu. Obvyklý normotvorný proces v pracovní skupině ISO může trvat až pět let, zatímco nasazení ecodesignových implementačních opatření do praxe zabere dva až tři roky. V případě samoregulace, tedy dobrovolné dohody výrobců, se očekává, že se výsledky projeví dříve. Je tedy zřejmé, že v době aplikování implementačních opatření nebo dobrovolné dohody nebudou vhodné normy ještě připraveny.

Další kroky a vyhlídky samoregulace

Po dokončení přípravné studie Evropské komise se CECIMO zaměří na definici a validaci environmentálních hodnotících kritérií pro výrobní stroje. Taková kritéria by měla být definována normami připravovanými pracovní skupinou ISO. CECIMO bude usilovat, aby zmíněná časová prodleva byla minimální.

„CECIMO v každém případě usiluje o pokračování procesu samoregulace. Na základě poznatků naší expertní skupiny a závěrů přípravné studie Evropské komise se CECIMO zaměří na vytváření konceptu samoregulace, který zohlední potenciál individuálních energeticko-efektivních opatření a svobodu při rozhodování při jejich aplikaci,“ říká ing. Jiří Vrhel (SST).

CECIMO je odhodláno vypořádat se se současnou výzvou a vyvinout konzistentní a efektivní koncept samoregulace. Po doručení oborového návrhu bude záležet na Evropské komisi, jak ve spolupráci s konzultačním fórem vyhodnotí kvalitu připraveného konceptu. Směrnice také od oboru požaduje, aby byl nastaven transparentní systém monitorování a reportování ještě před zavedením samoregulace do praxe. Výsledky monitoringu budou pravidelně seznamovat Evropskou komisi s vývojem samoregulace a jejími výsledky.

V době, kdy tento článek vznikal, vypracovávali experti CECIMO koncept SRI a současně probíhala jednání mezi zástupci CECIMO a Evropské komise o podmínkách uzavření vzájemné dobrovolné dohody.

V článku byly použity informace získané během řešení projektu FR T13/655 – Ecodesign ve stavbě obráběcích strojů podporovaného Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky.

Balíček pro dohled nad bezpečností a trhem: milník pro konformitu strojního zařízení

Evropský strojírenský průmysl, jako dlouhodobý propagátor efektivního dohledu nad trhem, vítá právě představený balíček opatření Evropské komise. Požaduje ovšem ambicióznější kroky, které by vedly k vyřešení problému strojního zařízení na vnitřním trhu, které nesplňuje „kritéria shody“.

„Evropský strojírenský průmysl, reprezentovaný asociacemi CECE, CECIMO, CEMA, FEM a EUROMAP, tento návrh Komise s uspokojením přijal, protože odráží mnohé návrhy, které náš průmysl vznesl v průběhu uplynulých měsíců. Na jedné straně podporujeme pozitivní aspekty tohoto balíčku, zároveň se však obracíme na Evropský parlament a Radu Evropy s požadavky na další dodatečná opatření pro zlepšení celkové účinnosti navrhovaného schématu“ říká prezident EUROMAPu Luciano Anceschi.

Návrh na Směrnici pro dohled nad trhem obsahuje skutečně některá důležitá zlepšení.

Jedna směrnice pro veškeré produkty, odlišný koncept rizika

Nová Směrnice pro dohled nad trhem se týká jak neharmonizovaných spotřebních, tak harmonizovaných nespotebních produktů. Současná pravidla pro dohled nad trhem jsou rozptýlena v řadě různých předpisů, konkrétně v GPSD (2001/95/EC), Směrnici 765/2008 a v mnoha dílčích sektorových nařízeních. Balíček nyní tato pravidla shrnuje do jediného nástroje a usiluje o zavedení jednotných pravidel dohledu nad trhem napříč Evropskou unií.

Směrnice zavádí širší definici rizika, což stává veškeré veřejné zájmy na stejnou úroveň, co se týče významu. Zatímco v minulosti bylo riziko veřejného zájmu interpretováno zejména jako riziko týkající se zdraví a bezpečnosti, nyní je definováno tak, aby byla zajištěna ochrana životního prostředí a energetická efektivita definovaná jednotnou legislativou Evropské unie. Jakákoliv neshoda se sektorovými právními požadavky EU bude tedy považována za ohrožení veřejných zájmů. Dále tento dokument navrhuje učinit specifická opatření pro případ vážného rizika zahrnujícího zničení, bránění v procesu uvedení produktu na trh, či stažení jednotlivých produktů.

Plyne z toho rovněž, že identifikují-li úřady například produkt, který není správně označen nebo nemá správnou dokumentaci, budou tento produkt považovat za možné „ohrožení“ veřejného zájmu a budou mít povinnost jednat. Prezident CECIMO Martin Kapp k tomu říká: „Je to velmi důležité pro naše výrobce, kteří již dlouho volají po rychlých a efektivních krocích, aby nevyhovující stroje nemohly vytvářet nekalou konkurenci na vnitřním trhu EU.“

Vyjasnění povinností členských států

Nový legislativní rámec sice předpokládal, že úkolem Evropské komise bude monitorovat implementaci Směrnice 765/2008, předpokládáných výsledků se však nepodařilo dosáhnout. Tento balíček jde dále v tom, že bude od člen-

ských států vyžadovat, aby podávaly informace o svých národních sektorových programech i o finančních prostředcích, které hodlají pro tento účel alokovat, a také v tom, že stanoví povinnost, aby orgány pro dohled nad trhem sledovaly stížnosti zainteresovaných stran. Směrnice rovněž členské státy nutí k lepšímu financování dohledu nad trhem a zavazuje celní úřady členských států k zavedení včasného vzájemného varování v případě nutnosti.

Zlepšená spolupráce na úrovni EU

Protože dohledu nad trhem nemůže být dosaženo pouze na úrovni členských států, předpokládá legislativa EU intenzivnější koordinaci. Za tím účelem byl Varovný systém rychlé výměny informací (RAPEX) rozšířen na harmonizované nespotební produkty a Evropská databáze evidence a statistiky byla dána pod kontrolu Evropské komise (ICSMS). Komise má také v řadě případů možnost přímé intervence prostřednictvím prováděcích předpisů. Konečně tato Směrnice zřizuje Fórum dohledu nad evropským trhem (EMSF) s jednotlivými sektorovými podskupinami.

„Vítáme tuto iniciativu, která by měla napomoci koordinovat aktivity všech národních úřadů a přímo identifikovat problémy v sektorovém dohledu nad trhem“ říká prezident FEMu pan Jan van der Velden. „Abychom však mohli plně využít naši technickou odbornost, nemělo by být působení průmyslu omezeno pouze na pozorovatelskou funkci.“

Je potřeba vyjasnit a zároveň posílit roli průmyslu

Dohled nad trhem je chápán jako činnost vyhrazená vládním orgánům. Předpisy mají komplexní charakter a výrobky technické povahy jsou obtížně kontrolovatelné. K fungování celého systému jsou proto zapotřebí vstupní informace poskytované průmyslem. „Z tohoto důvodu by měly být obchodní asociace přizvány ke spolupráci s úřady členských států s cílem sjednotit technické postupy při kontrole strojů,“ pokračuje pan van der Velden.

Sankce by měly být rovněž sjednoceny a určeny výhradně pro činnosti zajišťující dohled nad trhem

Není možné zajistit na příslušném trhu efektivní systém kontroly, jestliže jsou uplatňovány různé typy sankcí. Je proto naprosto nezbytná jejich harmonizace tak, aby obchodníci nesli stejná rizika bez ohledu na to, kde nebo kdy uvedou svůj výrobek na trh EU. „Všichni víme, že zdroje jsou omezené,“ říká prezident CECE Johann Sailer, a proto se domnívám, že

tento bod bude úřady významně motivovat k plnění jejich povinností: pokud nebudou vybrané prostředky přerozděleny tak, aby došlo ke zlepšení kontroly, nemůže být nastolen skutečně spravedlivý cyklus. Navrhujeme tudíž minimální prahy či stropy harmonizace sankcí plus povinnost členských států alespoň částečně vyčlenit vybrané pokuty pro refinancování celních kontrol a dohledu nad trhem.“

„Dohled nad trhem je základním pilířem fungování vnitřního trhu,“ říká prezident CEMA Giller Dryancour „bez patřičné kontroly plnění nemají samotné požadavky žádný smysl. Vnitřní trh bude plně fungovat pouze tehdy, budou-li pravidla skutečně respektována, a ne pouze stanovena.“

Co jsou CECE, CECIMO, CEMA, FEM, EUROMAP, CELIMO, ORGALIME a MANUFUTURE

CECE

Výbor pro Evropská stavební zařízení (www.cece.eu) je uznávanou organizací zastupující a propagující evropská stavební zařízení a související průmyslové obory za účelem nastolení spravedlivého konkurenčního prostředí pomocí sjednocených standardů a předpisů. CECE je evropská síť sestávající ze sekretariátu v Bruselu a národních asociací kanceláří ve 14 různých evropských zemích. Průmysl tvořící základnu CECE zahrnuje 1 200 podniků. V roce 2011 měli výrobci těchto zařízení celkový obrát 23 miliard EUR a přímo zaměstnávali 130 000 osob.

CECIMO

CECIMO je evropská asociace strojírenského průmyslu (www.cecimo.eu). Sdružuje 15 národních asociací výrobců strojů a strojírenského zařízení, které zastupují přibližně 1 500 průmyslových podniků v Evropě, z nichž přes 80 % jsou malé a střední podniky. CECIMO pokrývá více než 97 % celkové výroby výrobních strojů v Evropě a asi třetinu celosvětové produkce, zároveň odpovídá za téměř 150 000 zaměstnanců. V roce 2011 bylo dosaženo obrátu téměř 21 miliard EUR. Více než tři čtvrtiny produkce CECIMO jsou určeny na vývoz a polovina z tohoto objemu je exportována mimo Evropu.

CEMA

CEMA je evropská asociace zastupující průmyslový sektor výroby zemědělských strojů. Průmysl, který CEMA reprezentuje, zahrnuje 4 500 výrobců zemědělských zařízení přímo zaměstnávajících 135 000 lidí a nepřímo v distribuční a servisní síti pak dalších 125 000 osob. Podniky jsou většinou podle definice EU řazeny do kategorie malých a středních výrobců a v roce 2011 dosáhly celkového obrátu 26 miliard EUR.

FEM

Evropská federace pro manipulaci s materiály (www.fem-eur.com) byla založena v roce 1953 a zastupuje a propaguje evropské výrobce zařízení pro manipulaci, zvedání a skladování materiálu. FEM hovoří za 15 členů s ročním obrátem 45 miliard EUR (2008) reprezentujících asi 1 000 podniků (jedná se většinou o malé a střední podniky) a přímo zaměstnávajících 100 000 osob.

EUROMAP

Evropská asociace pro obor plastů a výrobce zařízení pro gumárenský průmysl je významným evropským odvětvím čítajícím téměř 3 700 podniků, které mají dohromady roční obrát více než 17 miliard EUR a asi 100 000 zaměstnanců. EUROMAP pokrývá odvětví výroby plastů a gumárenských produktů v Rakousku, Francii, Německu, Itálii, Lucembursku, Španělsku, Švýcarsku, Turecku a Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku.

CELIMO

CELIMO představuje 13 sdružení, jejichž členové jsou distributory obráběcích strojů,

nástrojů a souvisejícího zařízení a služeb. Tito členové většinou pokrývají kompletně své vnitrostátní trhy.

ORGALIME

ORGALIME („Organisme de Liaison des Industries Metalliques Européennes“) je Evropskou asociací technického průmyslu. Hovoří za 38 sdružení zastupujících 130 000 společností z oblasti strojírenství, elektrotechniky, elektroniky a kovoobrábění ve 23 evropských zemích.

MANUFUTURE

MANUFUTURE rozvíjí vizi EU 2020, strategickou výzkumnou agendu včetně podrob-

ného plánu jako základ pro evropský výzkum v rámcových programech FP7 a FP8. Víze byla především ovlivněna výzvami ke zvýšení konkurenceschopnosti a udržitelnosti výroby. Hlavním cílem organizace je úspora nákladů a zvýšení přidané hodnoty včetně technických a organizačních inovací.

Zdroj: CECIMO

V článku byly použity informace získané během řešení projektu FR T13/655 – Ecodesign ve stavbě obráběcích strojů podporovaného Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR.

Iniciativa Blue Competence – obráběcí stroje – rok 1.

Účelem strategické zprávy za rok 2012 je informovat členy CECIMO o aktuálním stavu rozpočtu Blue Competence – obráběcí stroje a navrhnout, jakým způsobem by mohlo být finanční zázemí této iniciativy v příštích třech letech výrazněji posíleno.

Jak již bylo několikrát zdůrazněno, iniciativa CECIMO Blue Competence – obráběcí stroje je sice řízena asociací CECIMO, ale hodlá si i do budoucna zachovat svůj vlastní rozpočet, oddělený od celkového rozpočtu CECIMO. Důvodem je skutečnost, že se na této iniciativě nepodílejí všichni členové CECIMO. V listopadu 2012 participovalo na iniciativě pouze 8 z 15 národních asociací, které jsou členy CECIMO: Německo, Španělsko, Velká Británie, Francie, Turecko, Portugalsko, Česká republika a Švýcarsko.

CECIMO zahájilo tuto iniciativu na evropské úrovni s odděleným rozpočtem, protože iniciativa Blue Competence – obráběcí stroje nemá vlastní právní subjektivitu. CECIMO tudíž využilo k jejímu rozjezdu své vlastní zdroje.

V listopadu 2012 čítala iniciativa 57 členů a vedle toho 8 zmíněných participujících národních asociací. Z toho vyplývá, že CECIMO obdrželo do konce roku 2012 celkem 39 tisíc EUR, protože každý člen odvádí do rozpočtu 600 EUR. Protože se 65 individuálních i kolektivních subjektů se k této iniciativě připojilo již v prvním roce její existence, jsou očekávání do budoucna více než nadějná.

Výdaje iniciativy činily ve startovním roce 2012 celkem 72 265 EUR. Tato suma zahrnuje výdaje na základní administrativu, zaměstnanec a propagaci, které CECIMO muselo vynaložit, aby mohlo iniciativu spustit na celoevropské úrovni. Aby se rozpočet Blue Competence – obráběcí stroje nedostával vzhledem k provozním nákladům do deficitu, bylo by potřeba, aby se k iniciativě přihlásilo dalších 56 nových členů, což je ovšem ve druhém roce její existence poměrně nereálný úkol. Vedení CECIMO bude ve věci finančního zajištění iniciativy i nadále jednat s Německou strojírenskou asociací VDMA, neboť chápe, že další navyšování člen-

ských příspěvků by výrazným způsobem omezilo počet nových zájemců o členství.

CECIMO naopak předpokládá, že počínaje rokem 2013 se k iniciativě připojí další společnosti, výdaje se sníží a členská základna i rozpočet se začnou stabilizovat. Prognóza je nyní taková, že iniciativa bude mít v roce 2013 alespoň 72 členů, kteří přinesou rozpočtový přebytek 2 400 EUR. Rozpočet pro jistotu počítá s minimálním růstem počtu členů, aby se v maximální míře předešlo finančním rizikům. V roce 2014 se počítá s nárůstem členů na 93 a v roce 2015 na 102. Koncem roku 2015 by podle propočtů CECIMO měla iniciativa nejen pokrýt počáteční deficit, ale dosáhnout celkové zisky 35 200 EUR.

Blue Competence – obráběcí stroje je nadějná iniciativa působící na celoevropské úrovni. Prozatím se nachází ve startovací fázi a během nadcházejících tří let by měla mít už mnohem silnější finanční zázemí. Poptávka po udržitelných výrobních systémech, kterou zaznamenávají evropští výrobci obráběcích strojů, roste a CECIMO je přesvědčeno, že iniciativa pomůže evropskému průmyslu obráběcích strojů připravit se na výzvy, které před ním v budoucnu stojí a zvýšit svou konkurenceschopnost v celosvětovém měřítku.

Na základě materiálů CECIMO zpracovala dr. Blanka Markovičová

VELETRHY PŘIPRAVOVANÉ V ZEMÍCH CECIMO:

Datum	Místo konání	Název veletrhu – zkratka	Website
BELGIE			
20–22/03/2013	Brusel	MTMS	www.mtms.eu
ČESKÁ REPUBLIKA			
7–11/10/2013 15–19/09/2014	Brno Brno	MSV IMT	www.bvv.cz
FINSKO			
6–8/05/2014	Helsinky	FINNTEC	www.finntec.fi
FRANCIE			
16–19/04/2013 31/03–4/04/2014	Lyon Paříž	INDUSTRIE LYON 2013 INDUSTRIE PARIS 2014	www.industrie-expo.com www.industrie-expo.com
NĚMECKO			
16–21/09/2013 11–15/03/2014 16–20/09/2014	Hannover Düsseldorf Stuttgart	EMO METAV AMB	www.emo-hannover.de www.metav.de www.messe-stuttgart.de

Datum	Místo konání	Název veletrhu – zkratka	Website
ITÁLIE			
14–17/05/2014 30/09–04/10/2014	Bologna Milán	LAMIERA BI-MU/SFORTEC	www.lamiera.net www.bimu-sfortec.com
NIZOZEMSKO			
11–14/03/2014	Utrecht	TECHNI-SHOW	www.technishow.nl
ŠPANĚLSKO			
02–07/06/2014	Bilbao	BIEMH	www.biemh.com
ŠVÉDSKO			
18–21/03/2014	Stockholm	Manuf. & Automation Expo.	www.maexpo.se
TURECKO			
Podzim 2014	Istanbul	TATEF	www.tatef.com
VELKÁ BRITÁNIE			
07–11/04/2014	Birminghams	MACH	www.machexhibition.com

Společnosti PRAMET TOOLS se skvěle daří doma i v zahraničí

Radek Hudos, PRAMET TOOLS, s.r.o.

Firma Pramet Tools je známým českým výrobcem obráběcích nástrojů ze slinutého karbidu. V Šumperku, kde firma sídlí, se nástroje nejen vyrábějí, nýbrž i vyvíjejí a je zde dislokována veškerá podpora nejen pro český trh, ale i pro mnohé pobočky, které Pramet ve světě během posledních dvaceti let založil a jejichž síť úspěšně rozšiřuje. Kromě vlastních poboček prodává Pramet své výrobky i prostřednictvím široké sítě smluvních distributorů. Nástroje s logem Pramet obrábějí v současnosti ve více než padesáti zemích světa. Na export jsou určeny dvě třetiny veškeré produkce. Zbytek si nachází své zákazníky na českém trhu, kde je Pramet dlouhodobě jedničkou.

Pramet Tools navazuje na činnost předchozí společnosti Pramet, a.s., dnes již zaniklé, a na více než šedesát let zkušeností s výrobou nástrojů ze slinutého karbidu. Tyto zkušenosti a přístup k novým technologiím v souvislosti se vstupem zahraničního partnera v roce 1999 byly v Pramet u záročeny a od onoho roku dokázala firma zvýšit výrobu čtrnáctkrát. Mezi největší úspěchy dosažené v této hvězdné dekádě patří umístění v žebříčku CZECH TOP 100 v roce 2010. Opomenout rovněž nelze zlatou medaili z Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně z roku 2004 za utvařec OR. Nejnovějším úspěchem je jednoznačné umístění v soutěži Exportér roku 2012, kterého jsme dosáhli opakovaně. Zde skončil Pramet Tools na solidním 38. místě mezi velkými exportéry s celkovým objemem exportu nad 500 milionů Kč, dále na vynikajícím 7. místě v kategorii nárůst exportu mezi lety 2010 a 2011 a na nečekaném 3. místě v kategorii Nejlepší exportéři dle hodnocení mezinárodně uznávané agentury Dun & Brad-



Ing Petr Beneš, MBA

street. V roce 2011 oslavili v Šumperku rovněž jeden rekord – poprvé byla překonána magická hranice 20 milionů vyrobených **vyměnitelných břitových destiček, které jsou dnes hlavním produktem firmy. Celkem jich v daném roce v Šumperku vyrobili 22,5 milionu kusů.**

Výrobní portfolio však nepředstavují jen vyměnitelné břitové destičky. Dále je doplňují frézy, soustružnické nože, upínače rotačních nástrojů a široký sortiment vrtacích nástrojů. V Pramet myslí vážně i péči o zákazníka, a tak již mezi tradiční „produkty“ firmy patří i logistický systém ProLog, který umožňuje automatizovat výdej nástrojů a přispívá k zefektivnění tohoto procesu pro každou firmu, která se zatím rozhodla tento systém nasadit. Velký důraz je kladen na **rozvoj kompetencí v marketingových segmentech železnice a metalurgie**, na které firma soustřeďuje zvláštní pozornost a kde hodlá i nadále přinášet progresivní inovace. S konkurenceschopnými řešeními pro železnice uspěla firma i na náročném německém trhu, když vyvinula **speciální frézu pro dynamické frézování kolejí a tu úspěšně otestovala a nasadila u firem, které pečují o kolejový svršek německých vysokorychlostních tratí.**

PRAMET

Patnáct procent výrobního sortimentu firmy Pramet Tools je každoročně obnovováno, což poskytuje záruku, že si výrobky s její značkou neustále udržují spojení se světovou technologickou špičkou. V letošním roce se tempo inovací ještě znásobí. Aktuální ambiciózní plán hovoří o obměně třetiny celkového sortimentu, který nyní čítá asi osm tisíc položek. K rychlému tempu inovací přispívá i velmi těsná spolupráce s další šumperskou společností SHM, která dnes patří mezi světovou špičku v oblasti vývoje nových povlaků a výroby povlakovacích zařízení. Konkrétně nové PVD povlaky, které Pramet v tomto roce uvádí na trh, jsou výsledkem této spolupráce, který není prvním a jistě ani zdaleka ne posledním.

A jak si Pramet vede v zahraničí? Příkladem mohou být dvě pobočky – ruská a čínská. Ruská pobočka byla založena v roce 2007. Pramet nebyl na ruském trhu neznámým pojmem, nicméně prodejní čísla byla velmi nízká. Po založení pobočky se Pramet v Rusku vypracoval na „ruskou trojku“ mezi výrobci řezných nástrojů a v Šumperku neskrývají ambice stát se ruskou dvojkou. Odpovídá tomu i velikost ruského týmu – na pobočce v Moskvě i v jednotlivých regionech působí aktuálně 31 lokálních zaměstnanců. Čínská pobočka byla založena zatím jako poslední, v roce 2011, a její tým je ve srovnání s ruským zhruba třetinový. Nicméně tempo růstu 400 % za poslední rok napovídá, že v dohledné budoucnosti se stane Čína pro Pramet dalším strategickým trhem.

Aktuální strategie Pramet počítá se zaměřením na střední a východní Evropu a rovněž s dalším rozvojem prodeje především v již zmíněné Číně. Rovněž nesmíme zapomenout na pobočku v Brazílii, která v této zemi působí již od roku 2008. Do **strategie zaměření na východní trhy** rovněž zapadá aktivní účast Pramet v projektu Svazu strojírenské technologie, který v kazašské Astaně otevřel letos v únoru nové Kazachstánsko-české technologické centrum. Veškeré nástroje v tomto centru budou pocházet právě z dílen Pramet.

Pramet nechce být pouze firmou úspěšnou a ziskovou, nýbrž i **společensky zodpovědnou**. Proto se zde dbá na vysokou úroveň firemní kultury, již reflektuje statut, kterým se důsledně řídí. Mezi hlavní zásady patří mimořádně vstřícný přístup k zákazníkům, rodinný duch ve firmě a osobní zaujetí každého pracovníka. Vedení firmy si rovněž uvědomuje důsledky negativního dopadu průmyslových aktivit na životní prostředí, a proto důsledně dbá na realizaci politiky minimalizace dopadů výroby na životní prostředí všude tam, kde Pramet působí.

Aktuálním cílem firmy Pramet Tools je obsluhovat 1 % světového trhu, což by znamenalo zařazení podniku mezi dvacet největších světových firem v oboru.



Výroba břitových destiček



Sortiment břitových destiček

Přehled hlavních událostí z hlediska působení firmy PRAMET TOOLS na domácím i zahraničním trhu

● **1933** – Společnost Stellwag zahájila výrobu slinutých karbidů a nástrojů s přírodním diamantem

● **1951** – Zahájení výroby slinutého karbidu v Šumperku



● **1995** – Založení pobočky SLOVENSKO – Pramet Slovakia, s.r.o. Žilina

● **1996** – Pramet začleněn do holdingu Kovo-hutě Břidličná, certifikace jakosti ISO 9001



● **1996** – Založení pobočky NĚMECKO – Pramet GmbH, Erlangen

● **1999** – Založení společnosti Pramet Tools, s.r.o. – převod SK výrobních aktiv z Pramet a.s.



● **2000** – Založení pobočky POLSKO – Pramet Sp. z o.o., Katowice



● **2000** – Prezentace Pramet New Dimension – nové materiály, nový sortiment



● **2002** – Založení pobočky ITÁLIE – Pramet S.R.L., Milano

● **2004** – Certifikace environmentálního systému ISO 14001 společností L.R.Q.A.



● **2005** – Certifikace integrovaného systému ISO 9001:2000 a ISO 14001:2004 (jakost, environment) společností Lloyd's Register Quality Assurance

● **2006** – Reprezentační kancelář UKRAJINA – Pramet Tools, Dnepropetrovsk



● **2007** – Založení pobočky RUSKO – OOO Pramet, Moskva



● **2007** – Založení pobočky MAĎARSKO – Pramet Kft, Budapešť



● **2008** – Založení pobočky INDIE – Pramet India Pvt Ltd.



● **2008** – Založení pobočky BRAZÍLIE – Pramet Brazil Ltda



● **2010** – Zařazení mezi 100 firem Czech Top 100

● **2011** – Rekord ve výrobě vyměnitelných břitových destiček – celkem vyrobeno 22,5 milionu destiček

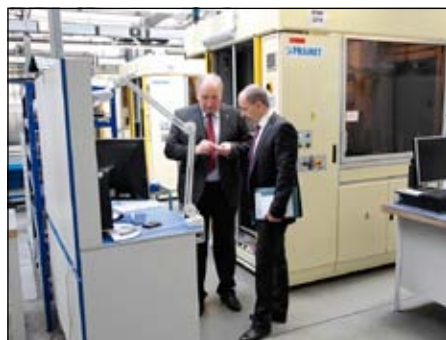


● **2011** – Založení pobočky ČÍNA – Pramet China, Shanghai

Návštěva ministra Kuby ve firmě PRAMET TOOLS

V rámci své pracovní cesty navštívil ministr průmyslu a obchodu pan Martin Kuba firmu Pramet Tools. Během návštěvy jej čekala debata se zástupci místních podnikatelů a prohlídka provozu, kterým ho provedl generální ředitel firmy Ing. Petr Beneš, MBA.

Pana ministra zajímaly především připomínky a návrhy podnikatelů, jak zvýšit konkurenceschopnost a zjednodušit chod jejich firem. Jak sám řekl: „Cítím, že by měl ministr být v regionech a ne jen sedět v Praze.“ V průběhu setkání souhlasil s názorem podnikatelů, kteří při své každodenní práci bojují s velkou administrativní zátěží a ne-



stabilními legislativními podmínkami pro podnikání.

Jedním ze zlepšení, které ministr při meetingu zmínil, je vytvoření skupiny podnikatelů, v níž budou zastoupeny všechny segmenty průmyslu a firmy různých velikostí. Ti by dávaly podněty ministrům ke změnám legislativy. Tuto informaci velmi vítá i generální ředitel Prametu pan ing. Petr Beneš, který dodává: „Vítáme jakoukoli snahu pomoci našim firmám v jejich podnikání. Za zcela největší benefit bychom považovali vznik dlouhodobé a neměnné koncepce podpory podnikání s jasnou vizí“.

Na setkání byla deklarována snaha Ministerstva průmyslu a obchodu začít se více orientovat na východní trhy a tím snížit více než 80% závislost našeho exportu do zemí EU. Pro diskusi o tomto tématu bylo místo setkání takřka symbolické, neboť Pramet Tools se v rámci své dlouhodobé strategie zaměřuje na východní trhy a na největším z nich, v Rusku,



dobyl v loňském roce pozici dvojky na trhu řezných nástrojů.

„Velmi vítáme informaci o posílení pozice agentur CzechInvest a CzechTrade v Rusku, na Ukrajině nebo v Číně. Na těchto trzích úspěšně působíme a podpora státu nám může pomoci nadále navyšovat prodeje a zlepšit tak náš letošní výborný výsledek v soutěži Exportér roku, kdy jsme mezi velkými firmami s prodejem nad 500 milionů Kč obsadili sedmé místo v kategorii Nárůst exportu 2010–2011,“ uzavírá Ing. Petr Beneš, MBA, generální ředitel společnosti Pramet Tools.



Ukrajina se stává významným obchodním partnerem



Veletrh International Industrial Forum IIF 2012 v Kyjevě

PhDr. Zdeněk Cvrkal, Ph.D., SST

Hospodářská politika Ukrajiny se v průběhu roku 2012, podobně jako v roce minulém, zaměřila na tzv. Program rozvoje investičně inovační činnosti, jehož realizace se předpokládá až do roku 2015. Cílem programu je celková modernizace země, zvýšení podílu vysoce technologicky vyspělých odvětví, růst počtu pracovních míst a příslušné strukturální změny v ekonomice země s důrazem na rozvoj high technologií, zemědělsko-průmyslového komplexu a infrastruktury. Dalším dokumentem, z něhož vycházela ekonomická politika v roce 2012, byl tzv. Program ekonomických reforem na období 2010–2014, jehož integrální součástí jsou tři základní vektory: bohatá společnost, konkurenceschopná ekonomika a efektivní stát. Při realizaci ekonomické politiky se dá očekávat další postupné kroky v deregulaci ekonomiky. Pod vlivem krizových faktorů se projevil těžkost na trhu práce, zejména v bankovním-finančním sektoru a některých odvětvích průmyslové výroby (např. chemický průmysl, hutnictví, strojírenství).

Spolupráce Ukrajiny v rámci Společenství nezávislých států je především ovlivněna politickými i ekonomickými vztahy s Ruskou federací, a to zejména v oblasti zajištění dodávek strategických energetických surovin a jejich

cenotvorby. Tento moment je aktuálně jednou z posledních významných pák Ruska pro možné ovlivňování situace na Ukrajině. Současná ukrajinská vláda vyjádřila zájem na aktivizaci vztahů se zemí SNS, což se již projevilo v nárůstu obchodního obrátu s tímto uskupením. Z ruské strany existují nabídky na spolupráci, resp. případné členství Ukrajiny v celní unii s RF, Běloruskem a Kazachstánem, potažmo od roku 2012 v tzv. jednotném euroasijském ekonomickém prostoru.

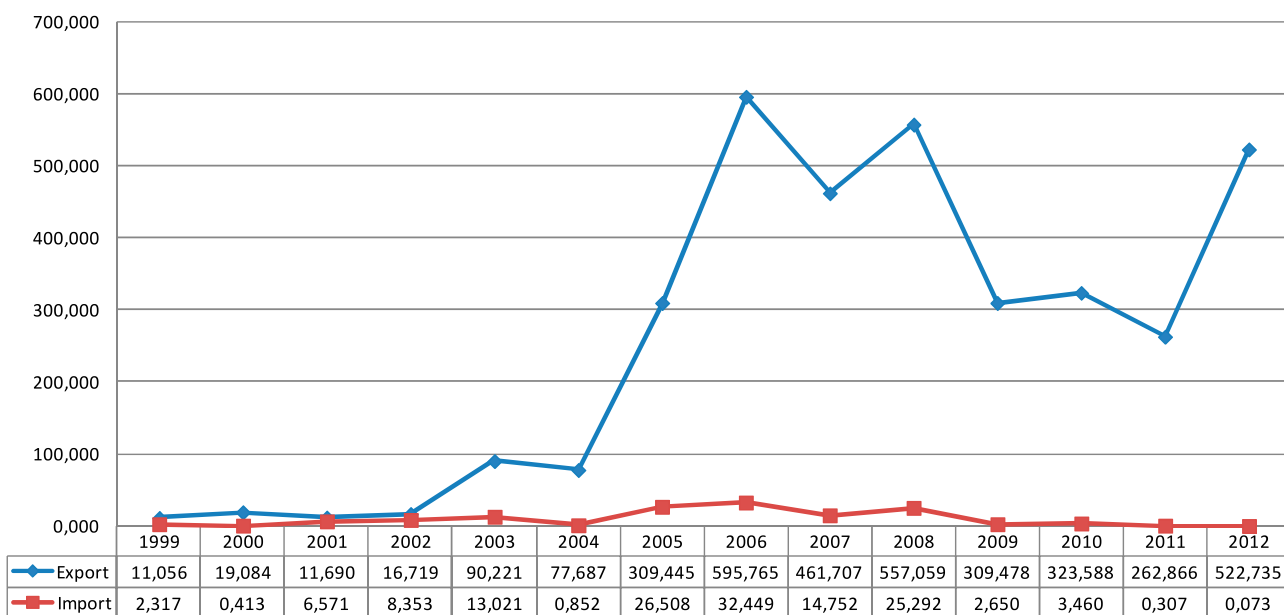
V průběhu prvního pololetí 2012 došlo k růstu objemu výměny zboží mezi ČR a Ukrajinou oproti srovnatelnému období minulého roku. Pozitivním faktorem je dosažení vyšší dynamiky českého vývozu (67,2 %) při jeho absolutní úrovni vyjádřené částkou 16,2 miliard Kč. Na druhé straně došlo ke snížení dovozu o 5,4 % při dosaženém objemu 11,9 miliard Kč. Výsledkem tohoto vývoje byl návrat ke kladnému saldu obchodní bilance ve výši cca 4,3 miliard Kč. Oproti srovnatelnému období minulého roku tak bylo dosaženo nominálně hodnotově vyšších ukazatelů – s výjimkou ukrajinského exportu do ČR – při nižších tempech růstu, kromě vyšší dynamiky našeho vývozu na Ukrajinu. Pozitivem je obrát ve vývoji obchodní bilance, a to vlivem jak ce-

nových relací, tak i zvýšením fyzického objemu našeho exportu a naopak snížením dovozu v důsledku nepříznivé situace na vnějších trzích z hlediska uplatnění ukrajinské exportní produkce.

Neutuchající zájem českých výrobců obráběcích a tvářecích strojů o postsovětské trhy se opět potvrdil vysokou účastí vystavovatelů a návštěvníků **jedenáctého ročníku veletrhu International Industrial Forum IIF 2012, jenž se uskutečnil ve dnech 20. – 23. listopadu 2012 v Kyjevě.** Tento veletrh byl zařazen do plánu podpory Hospodářské komory ČR. Realizátorem naší účasti byla firma RAPID. Ve společné české expozici se sešly následující firmy: TOS VARNSDORF, a.s., Strojírna TYC, s.r.o., GEARSPECT GROUP, a.s., KOVOSVIT MAS, a.s., ŠMERAL BRNO a.s., HOL-MONTA spol. s r.o., AXA CNC stroje, s.r.o., ALTA, a.s. Rivetec, s.r.o., GSP – High Tech Saw, s.r.o. Účast předních světových výrobců, např. DMG, CHIRON, GALIKA, SHW, SANDVIK, SECO nebo SCHIESS, potvrzuje trvalý zájem zahraničních firem o toto perspektivní teritorium. Rozsáhlá byla rovněž přítomnost ruských, ukrajinských a běloruských firem jako IVANOVO, Krasnyj borec, Lipeckij Stankozavod, Luhansk Instrument, Lviv Bearing a Gomel Machine Tool Units Plant.

Na základě rozhovorů mezi vystavovateli a jednání se zákazníky lze konstatovat ekonomické oživení na Ukrajině spojené s politickými změnami a opětovnou orientací na ruský trh. Byl také potvrzen nárůst poptávek ze strany ukrajinských podniků. Veletrh lze charakterizovat jako přínosný pro zviditelnění českých firem a udržení a prohloubení jejich pozice na ukrajinském trhu. Z tohoto důvodu byl veletrh IFF Kyjev i pro rok 2013 navržen mezi akce podporované vládní agenturou CzechTrade v rámci projektu Specializované výstavy a veletrhy.

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů ČR - UKRAJINA v mil. CZK



Indonésie – trh budoucnosti

Mezinárodní veletrh Machine Tool Indonesia 2012



PhDr. Zdeněk Cvrkal, Ph.D., SST



Velvyslance ČR J. E. Tomáše Smetánku vítala na českém stánku mimo jiné i ing. Michaela Losenická z MPO ČR

Mezinárodní veletrh Machine Tool Indonesia proběhl v termínu 5. – 8. 12. 2012 v Jakkartě. Jedná se o významnou specializovanou výstavu v Indonésii, jež se těšila podpoře Hospodářské komory České republiky. Realizátorem za českou stranu byla firma ZEPHYR.

V rámci společné expozice se představily následující společnosti: SST, TOS VARNSDORF a.s., STROJÍRNA TYC, s.r.o., WEILER Holoubovkov, s.r.o., ŠKODA MACHINE TOOL a.s., TOS KUŘIM-OS, a.s., ČKD BLANSKO-OS, a.s., Šmeral Brno a.s., Strojimport a.s., N. KO, spol. s r.o., KART GSP – High Tech Saws, s.r.o., ČKD Blansko SMALL HYDRO, s.r.o.

Současné globální ekonomické nestabilitě indonéská ekonomika úspěšně čelí, a to hlavně díky reálným základům svého hospodářství. Ekonomika výrazně roste, růst je dlouhodobě tažen domácí spotřebou, ale i vládními výdaji do infrastruktury, a je postaven na solidních a dlouhodobě udržitelných sektorech – zemědělství, telekomunikace, služby. Výrazně se rozvíjí také průmysl zpracování nerostných surovin. Dalším pozitivním faktorem je velká poptávka místního trhu o velikosti 240 milionů obyvatel.

Z makroekonomického pohledu se indonéské vládě daří stabilizovat veřejné finance, deficit státního rozpočtu se pohybuje pod úrovní 2 % a díky tomu úspěšně klesá zadlužení země v poměru k hrubému domácímu produktu. Indonésie nicméně dlouhodobě neúspěšně bojuje s chudobou, která i v obdo-

bí ekonomického růstu postihuje 12,5 % obyvatelstva. Za hlavní strukturální nedostatky indonéské ekonomiky a zároveň největší brzdu jejího růstu se všeobecně považuje přílišný protekcionismus, systém subvencování paliv, rigidní pracovní trh a absence plošného systému sociálního pojištění. Právě restriktivní opatření vůči zahraničnímu kapitálu, mezi něž patří například omezení vlastnických podílů

cizích firem, způsobují, že Indonésie má nejnižší podíl přímých zahraničních investic vůči HDP v celé jihovýchodní Asii.

Indonésie má dobře vybalancované hospodářství, kde všechny hlavní sektory hrají důležitou roli. Průmyslová výroba se v roce 2010 stala poprvé nejdůležitějším odvětvím místní ekonomiky. Tento trend nadále pokračoval a je podporován důsledným omezováním importu, tedy faktickým potlačováním zahraniční konkurence, a paralelně rostoucí poptávkou místního obyvatelstva. Průmyslová výroba v roce 2011 představovala 24,3 % HDP a odhaduje se, že v dalších letech by její podíl na tvorbě HDP mohl přesáhnout 30 %. Pro Indonésii je velmi významný těžební průmysl, protože se v zemi nacházejí rozsáhlé zásoby nerostných surovin, především ropy a zemního plynu. Kromě toho jsou v Indonésii ještě například ložiska mědi, cínu, niklu a zlata, tzn. komodit, jejichž světové ceny neustále rostou. Perspektivní surovinou do dalších let je také uhlí, jehož těžba v Indonésii v poslední době roste.

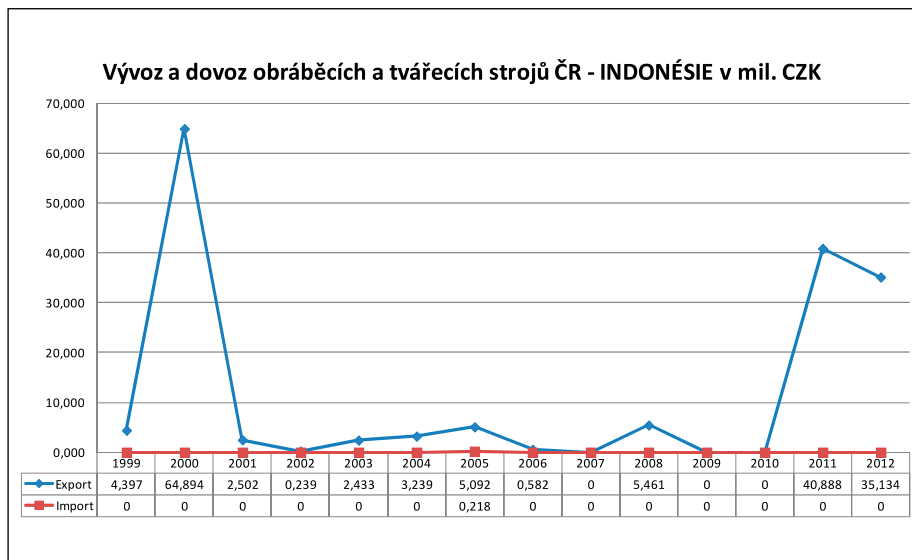
Poptávka po českém zboží, službách a výrobní kooperaci má vzrůstající trend. Stále více českých firem obrací svou pozornost na pro ně do té doby neznámé teritorium, a to například z důvodu momentálně klesajícího odbytu zboží na evropských trzích. Indonéský trh svou velikostí představuje pro mnoho českých výrobců obrovský potenciál. Ukazuje se, že při systematické práci na obou stranách jsou velmi dobré šance na uplatnění řady českých výrobků na indonéském trhu. V tomto směru je reálné prosazovat česká zařízení proti obrovské konkurenci nebo zavádět na indonéský trh úplně nové neznámé výrobky. Komoditní struktura českého vývozu do Indonésie se za posledních 10 let výrazně změnila ve prospěch organických chemikálií, telekomunikačních zařízení a průmyslových armatur, které nahradily tradiční zařízení pro energetiku, sklo a textilní



Záběr ze slavnostního zahájení veletrhu

stroje. Tyto změny souvisejí se skutečností, že náš export do tohoto teritoria je v nových podmínkách postaven na obchodní realizaci menších a středních firem, přičemž se ukazuje, že tyto firmy jsou schopny proniknout na náročný indonéský trh a dlouhodobě na tomto trhu obstát. V mnoha případech jsou při svých obchodních aktivitách flexibilnější než dříve zavedení velcí výrobci a dodavatelé.

Jihovýchodní Asie bude v období 2010–15 jedním z nejrychleji se rozvíjejících světových regionů. Motorem ekonomického růstu bude nenasycenost vnitřních trhů, rostoucí životní úroveň obyvatelstva a rozvíjející se outsourcing vyspělých zemí, které začnou v tomto regionu čím dál více nakupovat nejen levné zboží, ale i služby. Na základě zkušeností z veletrhu v Jakartě lze důvodně předpokládat, že se Indonésie může brzy stát jedním z významných odbytišť českých obráběcích a tvářecích strojů.



Stálý zájem strojařů o indický trh potvrdil opět veletrh IMTEX Bangalore 2013



Ing. Pavel ČÁP, SST

16. Indický strojírenský veletrh IMTEX 2013 spojený s Mezinárodní výstavou obráběcích nástrojů, technologií a nástrojových systémů TOOLTECH 2013 se konal od 24. do 30. ledna 2013 v Bangalore, ve výstavním komplexu Bangalore International Exhibition Centre (BIEC), které letos sestávalo z pěti velkých veletržních hal a dalších budov, jež tradičně slouží jako zázemí pro organizátory veletrhu, doprovodné semináře a stravování. Letošní ročník veletrhu byl zaměřen pouze na obráběcí stroje a zájem indické odborné veřejnosti, studentů a dalších zájemců o strojírenskou techniku byl obrovský. Výstaviště bylo zaplněno každý den od rána až do večerní zavírací hodiny.

Největší indický veletrh získal za dobu své existence mezinárodní ohlas a reputaci a stal se pro světové výrobce obráběcích strojů velmi atraktivním. Plocha veletrhu byla zcela vyprodána a mnoho firem skončilo na čekací listině v naději, že jiné firmy svou účast zruší. Letos byla nepřehlédnutelná účast vystavovatelů zejména z Německa, USA, Španělska a Itálie.

IMTEX 2013 byl uspořádán na ploše 30 822 m² a zúčastnilo se ho 984 vystavovatelů z 25 zemí světa. Zahraničních vystavovatelů přijelo 446. Národní expozice vytvořilo devět zemí, a sice Čína, Česká republika, Němec-

ko, Itálie, Singapur, Španělsko, Taiwan, USA a Korea. Významné zastoupení ale měly na veletrhu i další země, například Austrálie, Rakousko, Belgie, Dánsko, Francie, Izrael, Japonsko, Rumunsko, Turecko, Hong Kong nebo Švýcarsko. Celkem letošní ročník IMTEXu shlédlo 84 000 návštěvníků.

Veletrh byl slavnostně zahájen bohatým dvouhodinovým programem (Inauguration Ceremony), v rámci kterého pronesly svůj projev významné osobnosti indického průmyslu, včetně prezidenta IMTMA pana Vikrama Sirura, který veletrh slavnostně zahájil. Mezi dalšími osobnostmi, které pozdravily vystavovatele, návštěvníky a hosty veletrhu, byl hlavní host indického svazu IMTMA pan S. Sandilya, prezident Asociace indických automobilových výrobců (Society of Indian Automobile Manufacturers) a pan Harish Lakshman, viceprezident Indické asociace výrobců automobilových komponentů (Automotive Components Manufacturers' Association of India).

Pan Harish Lakshman ve svém projevu uvedl, že indičtí výrobci autodílů plánují do svých provozů investovat značné finanční prostředky, a to zejména do nákupu nových obráběcích strojů. V současné době investují indičtí výrobci autodílů do svého strojního parku kolem 2 miliard USD ročně, ale do roku 2021 se tyto investice zvýší na 3 miliardy USD ročně.

V současné době se indický export autodílů pohybuje na úrovni 7 miliard USD, ale do roku 2021 se očekává zvýšení exportu až na 30 miliard USD. Pan Lakshman ještě pro informaci uvedl, že celková výše prodeje v tomto odvětví indického průmyslu byla za rok 2011 vyčíslena na 29 miliard USD a predikce pro cílový rok 2021 činí 115 miliard USD. Pan Lakshman zdůraznil, že pro výrobce obráběcích strojů začíná v sektoru indického automobilového průmyslu doslova zlatá éra.

Prezident indického svazu IMTMA ve svém projevu uvedl, že IMTMA hraje klíčovou roli při přenosu „globálních“ technologií a produktů do oboru obráběcích strojů a výrazně tak zvyšuje příležitosti pro indické výrobce obráběcích strojů k dosažení mezinárodní technické úrovně.

Významný indický průmyslník pan Jamshyd Godrej, Chairman & MD společnosti Godrej & Boyce MFG Co. Ltd., vzdyvil přínos veletrhu IMTEX jako jedné z nejvýznamnějších událostí v rámci indického průmyslu vůbec. Řekl doslova, že IMTEX vytvořil „silný ekosystém mezi indickými vystavovateli, zahraničními účastníky a návštěvníky veletrhu, kteří na veletrh přicházejí z různých odvětví průmyslu a společně hledají řešení pro své projekty. Zdůraznil, že IMTEX hraje významnou úlohu na cestě Indie k cíli stát se světovou průmyslovou velmocí.

Česká republika se veletrhu IMTEX zúčastnila formou oficiální účasti, která byla organizována a dotována Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky. Česká účast na veletrhu vyzněla mimořádně pozitivně. Veletrhu se zúčastnilo 14 českých výrobních podniků a dále Svaz strojírenské technologie, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a agentury CzechTrade a CzechInvest. V rámci společné české expozice se v Bangalore vedle uvedených nevýrobních organizací představily podniky Kovosvit MAS, a.s., TOS Kuřim-OS, a.s., TOS VARNSDORF a.s., Weiler Holoubkov s.r.o., Strojirna TYC s.r.o., Gearspect GROUP a.s. a N.KO spol. s r.o. Svaz



Stánky českých firem na veletrhu IMTEX

strojírenské technologie měl samostatný stánek v mezinárodním pavilonu národních asociací.

V rámci expozic svých indických obchodních partnerů se prezentovaly další české firmy. Jednalo se o společnosti TOSHULIN, a.s., TAJMAC-ZPS, a.s., ŠKODA MACHINE TOOL a.s. a ČKD BLANSKO-OS, a.s. Slovácké strojíreny, a.s., které byly hostem na stánku Svazu strojírenské technologie.

Z nesvazových podniků se v Bangalore představili společnosti FERMAT Group, a.s. a plzeňská firma VH Services spol. s r.o.

Prestiž české účasti byla zvýrazněna návštěvou velvyslance ČR v Indii J. E. pana ing. Miloslava Staška, který byl doprovázen vedoucím OEÚ ZÚ ČR v New Delhi panem ing. Jiřím Janičkem.

Svaz strojírenské technologie byl v Bangalore zastoupen ředitelem Svazu ing. Petrem Zemánkem a ing. Pavlem Čápem, pracovníkem expertního úseku SST specializovaným na teritorium Indie. Pan ředitel Zemánek, absolvoval kromě jednání s českými vystavovateli setkání s prezidentem indického svazu IMTMA panem Vikramem Sirurem, s ředitelem IMTMA panem Anbu, s prezidentem indické společnosti Batliboi Ltd. panem Nirmalem Bhogilalem, s představiteli německého svazu VDW a s mnoha dalšími manažery vystavujících firem. Pan ředitel Zemánek také poskytl interview pro místní bangalorskou televizi, která úzce spolupracuje s indickým svazem IMTMA.

Účast českých firem na letošním IMTEXu byla opravdu reprezentativní, což dokládá i solidní pozici českých výrobců obráběcích strojů na indickém trhu. Šedesátá nebo sedmdesátá léta, kdy podniky bývalého Československa pomáhaly budovat celé indické závody, se už pravděpodobně opakovat nebudou, přesto však tvoří vývoz obráběcích strojů do

Indie jednu z nejsilnějších, a pokud jde o účast firem, jednu z nejvíce zastoupených položek českého vývozu do Indie. Jednotlivé české firmy se prezentují na indickém trhu s většími či menšími úspěchy, některé už celou řadu let, zatímco jiné zde teprve začínají a na svůj úspěch stále ještě čekají. Na indickém trhu je kvalita českých obráběcích strojů známá, což přispívá k úspěchu tohoto druhu strojírenských výrobků u indických odběratelů. Konkurence je však na lukrativním indickém trhu velice silná a bez přítomnosti na výstavách jako je IMTEX by české obráběcí stroje z povědomí indické odborné veřejnosti dříve či později zmizely. Účast českých firem na letošním ročníku veletrhu IMTEX určitě přispěla k dalšímu zviditelnění českých výrobců obráběcích strojů na indickém trhu a pokud bude v roce 2013 indická ekonomika prosperovat lépe než v roce předchozím, což se předpo-

kládá, lze v letošním roce očekávat zvýšení počtu objednávek od indických obchodních partnerů i v oboru obráběcích strojů.

Na veletrhu zaznělo množství zajímavých informací a názorů. Tak například prezident italského svazu UCIMU-Sistemi Per Produrre pan Luigi Galdabini v Bangalore informoval, že italské firmy se dívají na Indii jako na trh, na který chtějí dodávat nejnovější technologie, jež budou schopny hrát prim v indickém automobilovém, obranném a leteckém průmyslu, stejně jako v energetice. Itálie je čtvrtým největším výrobcem a třetím největším exportérem obráběcích strojů na světě, jak s uspokojením potvrdil dr. Galdabini.

Prezident amerického svazu AMT (Association for Manufacturing Technology) pan Douglas Woods řekl, že americké firmy letos v Indii neočekávají žádné závratné navýšení počtu objednávek strojů, ale také neočekávají pokles. Nejlepším rokem na indickém trhu byl pro americký průmysl rok 2007, kdy americké firmy zaznamenaly největší úspěchy. Pan Woods vyzdvihl stále se zlepšující vztahy mezi indickými a americkými firmami a také ocenil, že indické úřady odstranily mnoho překážek z minulosti, které bránily větší expanzi amerických technologií na indický trh. Jednalo se o různé importní předpisy a licence. Svaz AMT za pomoci zastupitelského úřadu USA a příslušných indických institucí postavil Technologické centrum v Chennai, od kterého si americká strana nyní slibuje další rozmach obchodních aktivit. Pan Woods vidí pro budoucnost obrovský potenciál ve stále bohatší střední třídě indického obyvatelstva a americký průmysl nechce tomuto imponantnímu růstu jen přihlížet, ale hodlá se aktivně zapojit.

Německo-japonský joint venture DMG/Mori Seiki před třemi lety vstoupil na indický trh a založil společnost DMG Mori Seiki India. Tato společnost v současnosti zaměstnává 109 zaměstnanců a je třetím až druhým



Slavnostní zahájení veletrhu IMTEX 2013



Pohled do výstavní haly

největším dodavatelem strojů na indický trh podle dosaženého obrátu. Společnost ročně prodá až 300 strojů s obrátem okolo 50 milionů EUR. Společnost DMG Mori Seiki India na IMTEXu vystavovala 9 strojů.

Zástupkyně generálního manažera španělského svazu AFM paní Concepcion Aranguren informovala, že Indie se pro španělské exportéry stala čtvrtým největším odbytištěm jejich strojů. Indie je podle AFM trhem s obrovským potenciálem pro španělské výrobce obráběcích strojů, které se v Indii stávají stále oblíbenějšími. Španělské exportéry své stroje dodávají do takových sektorů, jako je automobilový, železniční, letecký průmysl a energetika. Španělský export do Indie za posledních pět let vzrostl o 40 %.

Zástupce ředitele německého svazu VDMA Bayern pan Wolfgang Lott očekává, že export jejich členských podniků do Indie se letos zvýší až o 9 %. Indie se svým ekonomickým růstem 6,5 % ročně je jednou z nejdynamičtější rostoucích ekonomik světa a německé firmy chtějí tento potenciál využít. Zintenzivňují svou spolupráci s indickými partnery a snaží se indickým zákazníkům představit své nejnovější typy strojů a zařízení. Chtějí se zaměřit zejména na sektory indické infrastruktury a energetiky.

Úroveň veletrhu i postavení svých členských firem na indickém trhu si pochvalovali také zástupci velkých asijských asociací. Prezident japonského svazu JMTBA pan Yoji Ishimaru i prezident korejského svazu KOMMA pan Jin-Seon Kim vysoce ocenili indický hospodářský růst a oba očekávají zvýšení exportu svých členských podniků do Indie.

Švýcarský kolos Starrag Heckert postavil jako první evropská společnost vůbec zcela nový závod na výrobu obráběcích strojů v Bangaloru, poblíž mezinárodního letiště. Na veletrhu IMTEX už vystavovali první stroj vy-

robený v Indii, a sice čtyřosé horizontální obráběcí centrum IWK 7000. Společnost Starrag zatím v Indii proinvestovala kolem 10 milionů EUR a další investice plánuje. Závod byl slavnostně otevřen 25. ledna 2013.

Další společnosti, která se velmi významně zaměřila na indický trh, je německá společnost Carl Zeiss Industrielle Messtechnik GmbH. Prezident společnosti pan Rainer Ohnheiser ocenil Indii jako zemi, která se pomalu stává jednou z vedoucích mocností ve výrobních technologiích. První kancelář společnosti byla v Indii založena v roce 1988 a měla 10 zaměstnanců. V současné době už v Indii zaměstnávají přes 600 lidí. Pan Ohnheiser zdůraznil, že jeho společnost se nedívá na to, jaké výsledky jejich indická společnost vykazuje letos nebo třeba příští rok, ale zajímá je především to, jakého rozmachu firma dosáhne v průběhu příštích deseti let. A očekávání jsou to vysoká.

Velké úspěchy slaví **bangalorská firma Ace Micromatic**. Původně šest malých a relativně neúspěšných indických firem se sloučilo a vytvořilo společný podnik s názvem Ace Micromatic. Měsíční produkce této společnosti je kolem 350 obráběcích strojů různých typů. Trápí je sice přetrvávající problémy s financováním zakázek jako každou nově vzniknou indickou firmu, ale jsou přesto nadmíru úspěšní. V hale 1 vystavovali celkem 30 strojů, z toho 11 zcela nových typů. V průběhu IMTEXu podepsali kontrakt s čínským zákazníkem na dodávku 100 strojů.

Velkou expozici v hale 4 měla další úspěšná **indická společnost Jyoti CNC Automation Pvt. Ltd.** Společnost od svého založení v roce 1989 již získala velké zkušenosti jak na domácího trhu, tak i v zahraničí. Na počátku své existence se orientovala jen na soustruhy, ale když v roce 2007 jejich mateřská společnost Jadeja Brothers koupila francouzského výrob-

ce obráběcích strojů Huron, začali vyrábět i frézovací stroje. Na IMTEXu vystavovali celkem 20 strojů. Osm z těchto strojů bylo vybaveno řídicím systémem Siemens, dalších osm nejnovější verzí Siemens 840D a čtyři stroje byly vybaveny systémem Fanuc.

Ve "svazové sekci" veletrhu nechyběla s výjimkou britského svazu MTA žádná světová asociace. Vedle stánku SST tam byly zastoupeny např. IMTMA (Indie), AMT (USA), TAMI (Taiwan), VDW (Německo), UCIMU (Itálie), CMTBA (Čína), KOMMA (Jižní Korea), JMTBA (Japonsko) atd. Jednotlivé svazy se samozřejmě snažili seznámit návštěvníky i se "svými" oborovými veletrhy. Na našem stánku jsme aktivně propagovali MSV 2013 v Brně, o kterém jsem jednal s mnoha návštěvníky. MSV 2013 byl propagován zejména plakátem umístěným na našem stánku. Zájem o brněnský MSV projevil skutečně hodně indických výrobců strojů a chtěli znát podrobnosti a možnosti své účasti.

Veletrh IMTEX 2013 a české působení na tomto veletrhu nelze zhodnotit jinak než jako velmi úspěšné. České strojírenství letos v Bangaloru opět zanechalo velmi významnou stopu. Je jen dobře, že české strojírenské podniky znovu začínají nacházet Indii jako trh, který by pro ně mohl být velkým přínosem. Vždyť v minulosti Indie patřila mezi "výkladní skříň" českého strojírenství. Češi dokázali v Indii postavit celé strojírenské výrobní provozy a české strojírenství má v této zemi stále velmi dobrý zvuk.

Podle mého názoru, je však nejvyšší čas zamyslet se nad tím, jak dále na indickém trhu působit a jakou formou indický trh zpracovávat. Tradiční pojetí českého exportu, tzn. v českém závodě vyrobit a do Indie odvézt, už asi nebude v budoucnu příliš úspěšné. Je zřejmé, že u typově menších až středně velkých strojů už kvalita indických strojů dosáhla velmi dobré úrovně. Zasloužili se o to jednak indiští inženýři a indická vývojová centra, ale zejména stále více společností podniků indických firem se společnostmi z technicky vyspělých zemí. Domnívám se, že pokud čeští výrobci nepůjdou stejnou cestou a budou odmítat výrobní kooperace s indickými firmami, postupně zcela ztratí svou exportní konkurenceschopnost. V budoucnu to bude vypadat tak, že po dosažení dobré technické úrovně u jednotlivých typů strojních zařízení zvýší indické úřady v těchto klasifikačních třídách dovozní cla a daně a pak bude velice těžké prosadit se na indickém trhu přímým vývozem. Indové se těmito plány vůbec netají a naopak touto formou zvyšují tlak na světové výrobce obráběcích strojů, aby začali jednat a naplnili tak indický vládní program „Transfer technology“. Indové jsou si dobře vědomi síly své ekonomiky a úlohu, kterou bude Indie v budoucnu v celosvětovém měřítku hrát.

Propagační materiály z veletrhu IMTEX 2013, včetně veletržního katalogu, jsou k dispozici v kanceláři č. 9 Svazu strojírenské technologie.

Partnerství České republiky a Indie při veletrhu IESS v Bombaji



Indický všeobecný průmyslový veletrh s mezinárodní účastí „The India Engineering Sourcing Show 2013 (IESS)“ a program podnikatelské mise vedené ministrem průmyslu a obchodu ČR v Indii

Ing. Pavel Čáp, SST

Indická ekonomika se řadí mezi nejrychleji rostoucí ekonomiky světa. K nejvýznamnějším indickým strojírenským odvětvím patří všeobecné strojírenství, automobilový, železniční, obranný a letecký průmysl, které Indii katapultovaly mezi přední země s vysokou kvalitou výrobků a služeb.

Obráběcí a tvářecí stroje a výrobní technologie sehrály klíčovou roli v dosažení současné výrobní konkurenceschopnosti země. Indický průmysl zaznamenal v posledních pěti letech v oboru obráběcích a tvářecích strojů fenomenální růst, rozvíjel se do široké škály produktů, aby mohl uspokojit zvyšující se požadavky zákazníků.

Indické průmyslové instituce podporují vývoj svých průmyslových odvětví a export indických průmyslových produktů také pořádáním průmyslových veletrhů. Jedním z nich je veletrh IESS (The India Engineering Sourcing Show), se kterým mají jeho organizátoři velmi smělé plány do budoucna a jehož konání umístili do Bombaje, hlavního města svazového státu Maharashtra a současně hospodářského centra Indie. Ve dnech 14.–16. 3. 2013 se konal teprve druhý ročník tohoto veletrhu, který tudíž stojí na samém počátku své existence a teprve si hledá místo mezi významnými výstavami svého druhu.

Veletrh IESS je pořádán v **Bombay Exhibition Centre (BEC)**, které vzniklo na místě bývalého závodu NSE (New Standard Engineering). Veletržní haly jsou proto spíše halami výrobními, ale po provedených úpravách jako výstaviště sloužit mohou. Haly mají centrálně řešenou ventilaci, bylo instalováno kvalitní osvětlení a vysílače WI-FI a byla zde též zesílena podlaha umožňující instalaci těžkých strojů. Výstaviště se skládá ze čtyř hal o celkové výměře 45 000 m². Veletrh IESS ale probíhal pouze v hale č. 1. Výstaviště je situováno podél „Western Express Highway“, asi jen 20 minut jízdy autem od letiště, což je jeho obrovskou výhodou.

Organizátorem veletrhu je indické ministerstvo obchodu, průmyslu a textilu prostřednictvím své agentury EEPC, založené už v roce 1955 pod dodnes platným názvem Engineering Export Promotion Council. Oficiální náplní veletrhu IESS 2013 byly vedle obráběcích a tvářecích strojů také produkty a technologie z automobilového a obranného průmyslu, energetiky, telekomunikací a dopravní infrastruktury. Významnou složkou veletrhu byl program průmyslových inovací, který obsahoval segmenty počítačových technologií, robotizace ve strojírenství a nanotechnologie. Skutečná oborová náplň veletrhu byla ale mnohem širší a návštěvníci zde měli možnost vidět i nádherné výrobky z českého křišťálu nebo bižuterie.

Veletrhu IESS 2013 se zúčastnilo přes 500 vystavovatelů, a to nejen domácích, ale i zahraničních. Významní vystavovatelé přijeli

z USA, Kanady, Austrálie, Francie, Japonska, Jižní Koreje, Thajska, Jemenu a hodně vystavovatelů i návštěvníků veletrhu pocházelo z afrických zemí. Veletrh navštívilo více než 10 000 návštěvníků, kteří přijeli celkem z 80 zemí světa. Partnerskou zemí veletrhu byla Česká republika. Česká expozice byla z celkového pohledu opravdu výjimečná a navíc byla účast českých firem ještě umocněna přítomností oficiální vládní delegace, kterou vedl ministr průmyslu a obchodu České republiky pan Martin Kuba.

Produkce českých vystavovatelů se těšila velké pozornosti pořadatelů a indických firem. Veletrhu IESS 2013 se zúčastnilo celkem 33 českých firem a institucí. V české expozici, kterou zajišťovala společnost Veletrhy Brno, a.s., se prezentovaly následující české podniky a instituce: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, agentury CzechTrade a CzechInvest, Svaz strojírenské technologie, Svaz sléváren ČR, Agile Europe, BM–Contechinvest, Caesar Crystal Bohemiae, Detoa Albrechtice, Eco-Glass, Enelex, Fermat Group, Gestra CZ, Gumárny Zubří, Haket-Trade, Halama – Original Czech Art Crystal, KOVOSVIT MAS, MGM, PBS Energo, PBS Velká Bíteš, PIKE Automation, Resta, Šenýr Bijoux, Slévárny Třinec, T Machinery, VH Services, Vítkovice Gearworks, Vítkovice Cylinders, Vítkovice Heavy Machinery, Vítkovice Power Engineering, Watersavers a ZKL. Společnost Škoda Auto měla samostatnou expozici, ve které vystavovala vozy Škoda Superb, Škoda Rapid a Škoda Yeti.

Oficiální návštěva ministra průmyslu a obchodu České republiky pana Martina Kuby v Indii se uskutečnila ve dnech 12. až 15. března 2013. Jednalo se o druhou návštěvu pana ministra v Indii za posledních 18 měsíců. V září 2012 navštívil naopak indický ministr obchodu, průmyslu a textilu pan Anand Sharma Českou republiku. Během návštěvy, která



Ministr Kuba při slavnostním zahájení veletrhu IESS v Bombaji



O stánek českých vystavovatelů byl v Indii zájem

navazovala na pobyt v Bangladéši, **doprovázela ministra Martina Kubu historicky nejpočetnější delegace čítající 106 členů.** Součástí oficiální delegace byl náměstek ministra průmyslu a obchodu ing. Milan Hovorka a další zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, náměstek ministra dopravy J. Žák, člen hospodářského výboru Sněmovny Parlamentu ČR J. Bureš, zástupce Ministerstva vnitra ČR, zástupce CzechInvestu a **členové Společné pracovní skupiny pro těžké strojírenství, mezi nimiž byl i ředitel SST Petr Zemánek.** Během návštěvy Indie doprovázelo ministra Kubu rovněž 36 zástupců českých firem včetně manažerů České exportní banky a EGAPu. Podnikatelská mise byla zorganizována Hospodářskou komorou České republiky a zúčastnil se jí také její prezident pan Petr Kužel. **Součástí programu oficiální návštěvy pana ministra Kubu v Indii byla i účast na otevření strojírenského veletrhu The India Engineering Sourcing Show.**

V průběhu oficiální návštěvy Indie navštívil ministr M. Kuba Dillí, Aurangabad a Bombaj. V Dillí se setkal s panem S. P. Reddym, státním ministrem pro železnice, s panem P. Patelem, ministrem těžkého průmyslu a státních podniků, s panem A. Sharmou, ministrem obchodu, průmyslu a textilu a s panem S. J. Reddym, ministrem pro vědu a výzkum. **V Dillí se ministr Kuba zúčastnil také podnikatelského fóra připraveného Federací indických obchodních komor a průmyslu (Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry, FICCI) ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR a dále oběda uspořádaného na jeho počest A. Sharmou, ministrem obchodu, průmyslu a textilu.** V průběhu recepce na půdě zastupitelského úřadu ČR v Dillí se zúčastnil tiskové konference, která se těšila zájmu více než 40 zástupců indických médií, a poskytl exkluzivní rozhovor indickému televiznímu kanálu Lok Sabha TV. Kromě výše uvedeného programu **proběhla v Dillí rovněž přípravná**

schůzka Společné pracovní skupiny pro těžké strojírenství, schůzka zástupců Hospodářské komory ČR s vedením FICCI, schůzka (kulatý stůl) zástupce agentury CzechInvest s ředitelem odboru mezinárodních vztahů Rady pro vědecký a průmyslový výzkum a dále jednání zástupců českých firem z oblasti železniční dopravy (AŽD Praha, Bonatrans, T-CZ, ZKL Bearings) a zástupců České exportní banky a EGAPu s ředitelem Railway Board, výkonného orgánu indických železnic. **V Aurangabadu se pan ministr Kuba v doprovodu členů oficiální a obchodní delegace setkal s vedením závodu Škoda Auto India, která představuje největší českou investici v Indii.** Dále pohovořil s českými zaměstnanci firmy, prohlédl si montážní závod, kde se montují vozy Laura (Octavia), Superb, Yeti a rovněž některé modely vozů Audi. Ministr Kuba rovněž absolvoval zkušební jízdu s vozem Yeti a zasadil strom na památku své návštěvy v tomto závodě. V Bombaji se ministr Kuba setkal s panem S. Sankaranarayenem, guvernérem státu Maharashtra, a s představiteli největších indických firem se sídlem ve státě Maharashtra (Essar, Mahindra & Mahindra, Birla, Ashok Leyland, L&T atp.). Dále se, jak již bylo zmíněno výše, zúčastnil slavnostní inaugurace strojírenského veletrhu IESS, tiskové konference a slavnostního oběda k otevření veletrhu.

Slavnostní inaugurace veletrhu proběhla pod záštitou a za přítomnosti pana Ananda Sharmy, ministra obchodu, průmyslu a textilu Indické republiky, který ve svém projevu představil Českou republiku jako významného partnera pro spolupráci v oblasti strojírenství i v dalších oblastech a jako významného indického obchodního partnera. Účast České republiky na veletrhu IESS v Bombaji se stala reciproční akcí k účasti indických firem na výstavě „India Show“ v rámci Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně v září roku 2012 a další akce na podporu obchodní výměny mezi Českou republikou a Indií budou

podle slov vládních představitelů obou zemí následovat. V průběhu prohlídky veletrhu věnoval ministr A. Sharma v doprovodu ministra Kubu a dalších členů oficiální i obchodní delegace značný čas podrobné prohlídce českého pavilonu a expozic jednotlivých firem.

Ministr Kuba se v den zahájení veletrhu, tzn. ve čtvrtek 14. března 2013, také zúčastnil zahájení **obchodního fóra v hotelu The Leela Mumbai, které bylo uspořádáno ve spolupráci EEPC India a Hospodářské komory ČR.** Za indickou stranu byl na fóru přítomen S. Chadhour, tajemník ministra obchodu, průmyslu a textilu. **Obchodního fóra se zúčastnilo 60 zástupců indických firem, kteří měli možnost setkat se s představiteli českých firem v průběhu B2B schůzek** připravených v závěru akce v rámci malého společenského setkání. Součástí obchodního fóra byla prezentace vystavovatelů přítomných na veletrhu IESS a členů obchodní delegace ministra Kubu. Obchodního fóra v hotelu The Leela Mumbai se zúčastnili zástupci všech firem z doprovodné obchodní delegace. V závěru první části akce bylo podepsáno celkem pět memorand o spolupráci, přičemž většina aktérů zahájila se svým protějšky komunikaci už v loňském roce během Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně. Memoranda o spolupráci byla podepsána mezi následujícími obchodními partnery: agenturami CzechInvest a IndiaInvest, Hospodářskou komorou České republiky a EEPC India, českou firmou Watersavers a indickým partnerem Varun International, českou firmou Liko-S International a indickou firmou Pushpak Products a mezi českou firmou Agile Europe a indickým partnerem Law House. Memoranda o spolupráci byla podepsána za přítomnosti ministra M. Kubu a dalších zástupců české a indické strany.

V rámci doprovodného programu veletrhu IESS byl pořadatelem, agenturou EEPC India, připraven tzv. **CxO Board, neboli workshop o možnostech rozvoje průmyslové výroby v Indii za přispění zahraničních investorů.** České firmy byly na uvedeném fóru zastoupeny obchodním ředitelem společnosti Vítkovice, a.s. panem Daliborem Fabiánem a výkonným ředitelem společnosti Škoda Auto India panem S. Raem.

V Bombaji se 15. března 2013 konalo také **1. setkání Společné česko-indické pracovní skupiny pro těžké strojírenství (SPS TS). Uskutečnění tohoto setkání vycházelo z rozhodnutí Smíšené komise pro hospodářskou spolupráci mezi ČR a Indií, která na svém 9. zasedání na ministerské úrovni (Brno, 11. září 2012) rozhodla o ustavení této pracovní skupiny.**

Jednání vedl na české straně pan Eduard Muřický, ředitel sekce průmyslu MPO ČR, a na indické straně pan Harbhajan Singh, sekretář ministra těžkého průmyslu a státních podniků svazové vlády Indie. V české delegaci byli pracovníci MPO (pánové M. Okrouhlý a J. Brůža), vedoucí zastoupení MPO v Bombaji pan I. Kameník, zástupci firem Bonatrans, PBS Energo, SZÚ, T Machinery, Vítkovice, ZKL Brno a pod-

nikatelských sdružení SST (ing. Petr Zemánek) a ELA. Přítomen byl rovněž představitel ČEB. Na indické straně se setkání zúčastnili pracovníci Ministerstva těžkého průmyslu a státních podniků, velkých státních firem HEC, HMT, BHEL a podnikatelských asociací v oboru obráběcích strojů (IMTMA), elektrotechniky a elektroniky (IEEMA) a rady na podporu exportu (EEPC).

V závěru jednání podepsali vedoucí obou delegací „Zápis z 1. zasedání Společné česko-indické pracovní skupiny pro těžké strojírenství“, který obsahuje následující náměty z obou stran týkající se dalšího zaměření spolupráce v sektoru těžkého strojírenství, zejména s indickými státními podniky, a to v oborech:

- zavedení výroby železničních soukolí a spolupráce při výrobě lokomotiv
- opravy, modernizace a výstavba tepelných a vodních elektráren
- spolupráce při výrobě a dodávkách důlního zařízení
- dodávky zařízení pro klasickou i jadernou energetiku
- projekt rekonstrukce a modernizace strojírenského zařízení podniku HEC
- modernizace a dodávky obráběcích strojů
- zavedení výroby ložisek
- spolupráce po linii příslušných oborových asociací

Bylo rovněž dohodnuto, že příští setkání SPS TS se uskuteční v průběhu roku 2014 v České republice s tím, že v případě potřeby a na základě rozhodnutí Smíšené komise může být uskutečněno i v dřívějším termínu.

Závěrečnou akcí návštěvy ministra M. Kuby v Indii byla jeho účast na slavnostním gala večeru, na němž byly předávány ceny nejlepším indickým exportérům za účasti více než 1200 hostů. Jako ocenění široké účasti zástupců firem a institucí na veletrhu IESS, včetně účasti ministra M. Kuby a členů oficiální delegace, zazněla v úvodu večera indická a česká hymna a ocenění indickým exportérům byla předávána z rukou ministra Kuby. Gala večer byl obohacen rovněž kulturním programem a ochutnávkou českých specialit.

V souvislosti s celkovým vyzněním české účasti na IESS je třeba vyzdvihnout nepochyb-

ný přínos společnosti Veletrhy Brno, a.s. (BVV) této akci. Pracovníci společnosti velmi vhodně navrhli a postavili českou expozici, která byla bezesporu tím nejlepším, co bylo na veletrhu IESS k vidění. Kroky všech návštěvníků veletrhu proto směřovaly především k českým vystavovatelům. Je třeba ocenit přístup zúčastněných manažerů společnosti nejen v přípravné fázi před samotným začátkem veletrhu, ale také v jeho průběhu.

Velvyslanec České republiky v Indii, J. E. pan ing. Miloslav Stašek, přijal 22. března 2013 zástupce agentury EEPC, která veletrh IESS 2013 pořádala, a převzal z jejich rukou věcnou cenu za nejlepší pavilon na veletrhu s poděkováním za příkladnou spolupráci při organizaci účasti České republiky. ZÚ ČR v New Delhi tuto cenu při nejbližší příležitosti předá Ministerstvu průmyslu a obchodu České republiky. Ze strany EEPC India byl potvrzen zájem o organizaci účasti indických firem na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně v roce 2014 se statutem „Focus Country“, jak bylo EEPC India nabídnuto pořadatelem MSV, společností Veletrhy Brno, a.s.

Zástupci EEPC India pana velvyslance Staška také informovali o jednání na indickém ministerstvu obchodu ze dne 20. března tohoto roku, v průběhu kterého bylo konstatováno, že střední Evropa a zejména pak Česká republika, budou i nadále v centru zájmu rozvoje spolupráce v oblasti strojírenské výroby. V této souvislosti je tedy možno očekávat ze strany EEPC India, potažmo ze strany indického ministerstva obchodu, další iniciativy při organizaci společných akcí na podporu strojírenské výroby a exportu strojírenských výrobků. Indické ministerstvo obchodu a průmyslu by rádo do budoucna obsazovalo svou oficiální účastí i další významné veletrhy a výstavy v ČR.

Svaz strojírenské technologie na svém stánku propagoval celý výrobní program českých obráběcích a tvářecích strojů a rovněž byla věnována pozornost propagaci říjnového MSV v Brně. Ze svazových podniků se zúčastnila pouze firma KOVOSVIT MAS, a.s. Je ale třeba dodat, že mnoho indických specialistů a indická odborná veřejnost si cestu na veletrh IESS

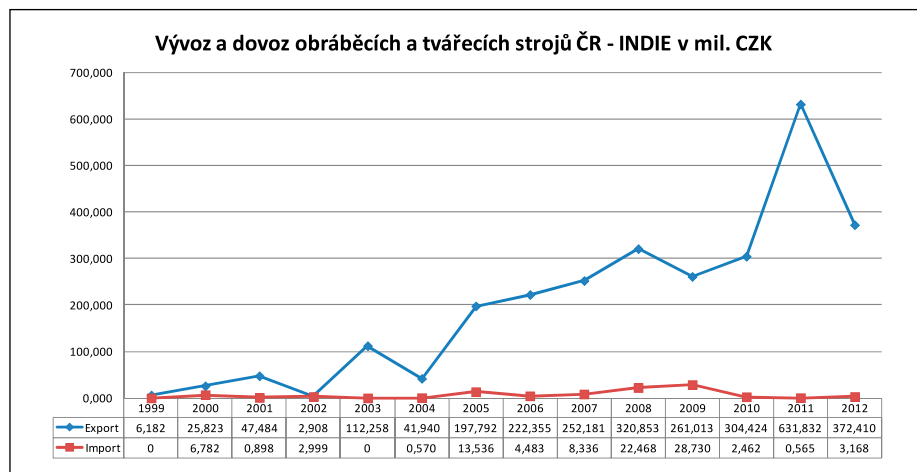
dosud nenašli. Přestože představitelé oboru obráběcích a tvářecích strojů veletrh poněkud opomíjeli, přišlo na stánek SST v průběhu druhého dne postupně několik zajímavých hostů a zástupců indických výrobních i obchodních firem a diskuse s nimi byla velmi věcná. Zbývající dva dny veletrhu pak bohužel zaostaly za očekáváním.

Z hlediska oboru obráběcích a tvářecích strojů to bude mít bombajský veletrh IESS zřejmě velmi těžké. Zdá se, že bangalorský IMTEX, který se koná tradičně v lednu, je pro IESS zatím nepřekonatelnou překážkou. Mnoho významných indických průmyslníků, kteří mají své firmy v Bombaji nebo v blízkém okolí, třeba v Pune, se veletrhu IESS neúčastní a preferují a podporují IMTEX. Pro Svaz strojírenské technologie je bangalorský IMTEX také mnohem zajímavější. Jednak je IMTEX oborovým veletrhem, tzn. tím vhodným produktem pro SST, a navíc je pořádán naším hlavním indickým partnerem, indickým svazem IMTMA (Indian Machine Tool Manufacturers' Association).

Indie patří mezi prioritní země českého exportu. Potěšující je skutečnost, že jí je v posledních letech věnována pozornost jak českých firem, tak státních orgánů. Očekávání vztahovaná k indickému trhu vycházejí z jeho velikosti a rovněž ze skutečnosti, že mnohá odvětví (například energetika, ale i celá řada dalších oborů) jsou v současné době v rámci indického hospodářství silně poddimenzována a bude nezbytné vložit do nich ze strany indického státu v příštích letech nezanedbatelné finanční prostředky. Mnohamilionové projekty určené na rozvoj indické infrastruktury (ale také dalších odvětví) reálně existují a budou dříve nebo později realizovány. Úsilí věnované ze strany firem i státu rozšíření obchodní spolupráce s Indií se však v roce 2012 na očekávaném nárůstu objemu vzájemné obchodní výměny neprojevovalo. Naopak, došlo k významnému poklesu tohoto ukazatele. Hlavní příčinou uvedeného stavu je momentální oslabení jak české (evropské), tak indické ekonomiky, které však bude jistě trvat pouze po omezenou dobu. Rozvoj indické ekonomiky vyšším než současným tempem růstu s sebou přinese zvýšenou potřebu investic a dovozů, při nichž bude možné uplatnit rovněž české výrobky. Z výše uvedené agendy jednání ministra průmyslu a obchodu M. Kuby v Indii je patrná možnost poměrně širokého uplatnění výrobků českých firem na indickém trhu, pro jejíž využití je však nezbytné v aktivitách směřem k indickému trhu nadále pokračovat. Aktivizace podpory českých firem na indickém trhu ze strany státních orgánů byla započata návštěvou ministra průmyslu a obchodu České republiky v Indii v roce 2011, byla posílena jeho účastí na letošní misi a jejím logickým pokračováním by se měla v listopadu letošního roku stát plánovaná návštěva předsedy vlády ČR.

Pro sestavení této zprávy byly využity zápisy a informace ZÚ ČR v New Delhi

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů ČR - INDIE v mil. CZK



Bangladéš – velký trh s příslibem rychlého růstu



Cestě účastníků vládní mise do Indie a jejich účasti na veletrhu IESS v Bombaji předcházela program v Bangladéši.

Bangladéš sice prozatím patří do skupiny méně hospodářsky rozvinutých zemí, ale řadou renomovaných institucí je považován za jednu ze zemí s nejvyšším potenciálem růstu v příštích desetiletích.

V minulém roce jsme oslavili 40 let od navázání diplomatických styků mezi bývalým Československem a Bangladéšem a vztahy mezi oběma zeměmi jsou ve všech rovinách bezproblémové, což umožňuje oběma stranám plně se soustředit na posilování ekonomické a obchodní spolupráce. Potenciál bangladéšského trhu se 160 miliony obyvatel a ročním růstem hrubého domácího produktu přes 6 % není dosud našimi exportéry využíván zdaleka tak, jak by to pro české i bangladéšské podnikatele přínosné. Jedním z důvodů je s největší pravděpodobností nedostatečná informovanost české veřejnosti o příležitostech, které už v současné době tento trh nabízí.

Bangladéšská vláda podniká kroky k dosažení Rozvojových cílů tisíciletí (MDG) do roku 2015. Současně si stanovila úkol přesunout se do roku 2021 z kategorie nízkopříjmových zemí (low-income country) do kategorie zemí se středním příjmem (middle-income country). K tomu má dopomoci mimo jiné digitalizace hospodářství a státní správy. Dosavadní ekonomický vývoj, který se i přes zpomalení v posledních měsících drží v černých číslech, nasvědčuje, že se Bangladéši podaří stanoveného cíle dosáhnout.

V době vzniku země (1971) oblast bojovala s hladomorem a opakujícími se zápla-

vami a málokdo věřil, že jako stát přežije. H. Kissinger (v té době poradce prezidenta USA) neváhal označit Bangladéš za „ztracený případ“. V současnosti je průměrná délka života Bangladéšana o 4 roky delší, než obyvatele Indie (ačkoliv jsou Indové v průměru 2x bohatší), výrazně se snížila úmrtnost novorozenců a zlepšuje se úroveň vzdělání

s tím, že Bangladéš nezná diskriminaci mezi pohlavími.

Bangladéš patří do tzv. Skupiny N-11 (tj. NEXT 11), která zahrnuje: Bangladéš, Egypt, Indonésii, Írán, Mexiko, Nigérii, Pákistán, Filipíny, Turecko, Jižní Koreu a Vietnam. Tuto skupinu definovala investiční banka Goldman Sachs jako země s největším potenciálem hospodářského růstu v 21. století, tj. jako 11 dalších (NEXT 11) růstových ekonomik.

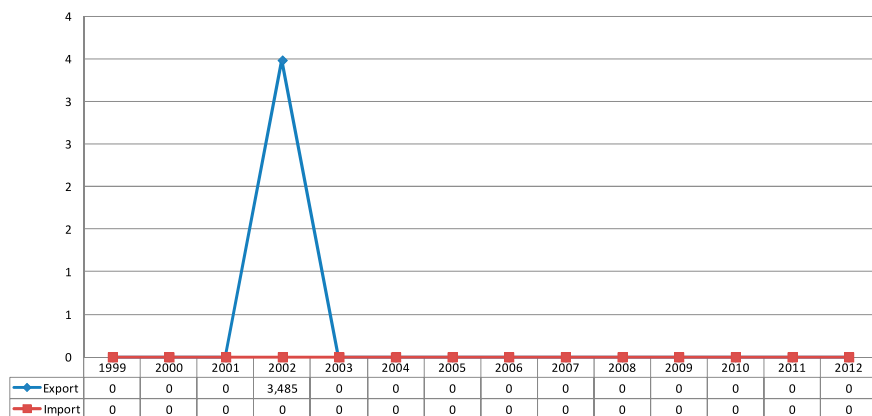
Všechny tyto skutečnosti potvrdila návštěva české vládní a podnikatelské delegace po absolvování celé řady setkání a jednání především v hlavním městě Dháče.

Členové mise byli seznámeni s tím, že v zemi je prozatím rozvinutý především průmysl textilní. Tradičně proto ve struktuře českého exportu do Bangladéše převažovala položka textilních strojů. Pro jeho potřeby je však v současnosti dováženo strojní vybavení hlavně z Japonska. **Místní podnikatelé se však například v roz-**



Záběr z jednání Česko-bangladéšského obchodního fóra

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů ČR - BANGLADÉŠ v mil. CZK



hovorech se členy české pracovní skupiny pro strojírenství netajili tím, že se předpokládá velmi rychlá diverzifikace průmyslu v Bangladéši, a tudíž potřeba dovozu kvalitních obráběcích strojů bude na pořadu dne. Pan Abdul Monem, představitel úspěšné firmy Abdul Monem Limited (rozvoj infrastruktury, energetika, potravinářský průmysl, zdravotnictví, pojišťovnictví, nemovitosti) projevil zájem o funkci generálního konzula v České republice. Z této pozice se pak hodlá zasadit o rozvoj hospodářských styků mezi oběma zeměmi a především o zvýšení vzájemného obchodního obrátu. Obdobný záměr potvrdili i představitelé Metropolitní komory pro obchod a průmysl, která při příležitosti návštěvy české delegace uspořádala obchodní fórum.

-bm-
s využitím podkladů MPO ČR

Při modernizaci ruského průmyslu se počítá s českými strojírenskými firmami



Takového příznivého ujištění se dostalo členům české delegace, která se ve dnech 5. a 6. března 2013 účastnila na pozvání ministra průmyslu a obchodu Ruské federace pana Denise Manturova mezinárodního investičního fóra pod názvem „Podmínky a perspektivy strojírenské výroby v Ruské federaci“.

Záštitu nad touto významnou mezinárodní akcí převzali mimo jiné prezident a vláda Republiky Tatarstán, vláda Sverdlovské, Uljanovské a Rostovské oblasti v osobách gubernátorů a rovněž Moskevská státní technická univerzita STANKIN, jejíž pracovníci se ujali funkce moderátorů fóra, jehož se kromě českých zástupců účastnili také delegace z Japonska a tří západoevropských asociací výrobců obráběcích strojů: VDW (Německo), SWISSMEM (Švýcarsko) a Itálie (UCIMU).

Českou delegaci tvořili představitelé vedení SST – ředitel ing. Petr Zemánek a člen představenstva pan ing. František Komárek,

předseda představenstva akciové společnosti KOVOSVIT MAS. Dále zde byly zastoupeny firmy TOS VARNSDORF, TOSHULIN, ŠKODA MACHINE TOOLS, TAJMAC ZPS a ALTA RUS, a to v drtivě většině představiteli vrcholového managementu. Delegaci doprovázel vedoucí ekonomického úseku velvyslanectví České republiky v Moskvě pan ing. Jan Krs.

Vláda Ruské federace počítá v letech 2012–2020 s významnou modernizací klíčových ruských strojírenských společností, a proto zve do země zahraniční investory, aby se na této ojedinelé akci podíleli. Ruské straně, jak na federální, tak i na regionální úrovni, se jedná



Vstup do prostoru Zvláštní ekonomické zóny Jelabuga

především o získání nejmodernějšího know how a špičkových technologií. Samotná výroba, jak se vyjádřili představitelé ministerstva, by pak už měla „probíhat na ruských strojích“. Od zahraničních investorů se očekává, že – na rozdíl od dřívější praxe zakládání joint venture – budou v Rusku otvírat přímo své filie.

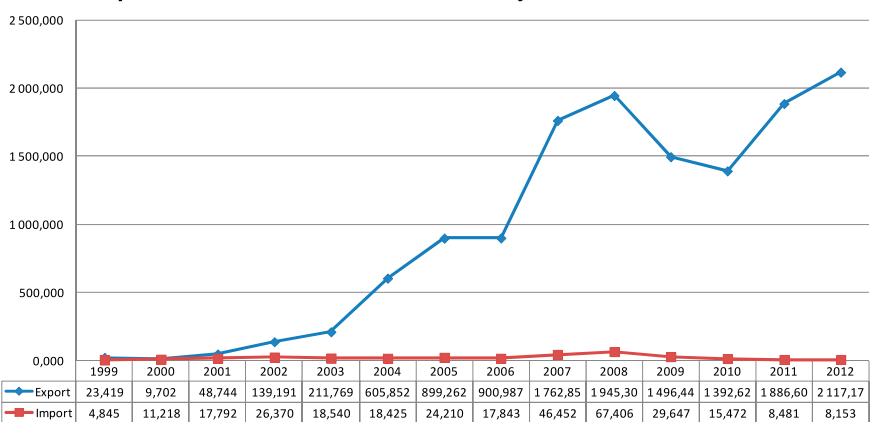
Za velice důležité byly považovány i konkrétní nabídky spolupráce v oblasti vědy a výzkumu ze strany univerzity STANKIN, které přednesl osobně její rektor pan Sergej Grigorijev. Prezident věhlasného německého Fraunhoferova institutu pan Reimund Neugebauer navrhl univerzitě realizaci společného projektu v obdobném rozsahu, v jakém byly uskutečнены v USA a ve Velké Británii. Spolu s představiteli italského UCIMU také podepsali v tomto smyslu s ruskou stranou přípravné dohody.

Druhý den pokračoval ing. Zemánek spolu s představiteli západoevropských strojírenských asociací v bohatém programu připraveném v jedné z nejprůmyslovějších oblastí Ruska – dynamicky se rozvíjejícím Tatarstánu. Hosty přímo nadchla prohlídka Zvláštní ekonomické zóny vybudované poblíž historického města Jelabuga.

Vzhledem k tomu, že na cestu české delegace časově přímo navazoval pobyt ministra průmyslu a obchodu a místopředsedy vlády Tatarstánu pana Ravila Zaripova v České republice, dá se očekávat, že projednané formy spolupráce mezi ruskými a českými strojírenskými podniky ponесou velice brzo své ovoce.

-bm-

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů ČR - RUSKO v mil. CZK



VELETRH TECMA, SANTA FÉ, MEXIKO



Mgr. Hana Matochová, SST

Veletrh TECMA, který proběhl ve dnech 5.–8. března 2013 v mexickém Santa Fé, byl zaměřen na obráběcí a tvářecí stroje, strojírenské doplňky a vybavení, robotické stroje, software aj. Od roku 1991 je veletrh TECMA jedinou akcí v Mexiku specializující se na tento sortiment, okrajově pak také na manipulaci s materiály a kontrolu jakosti. Veletrh se koná jednou za dva roky. Organizátoři uvádějí, že

během letošního ročníku zde vystavovalo 260 firem zastupujících přes 800 značek.

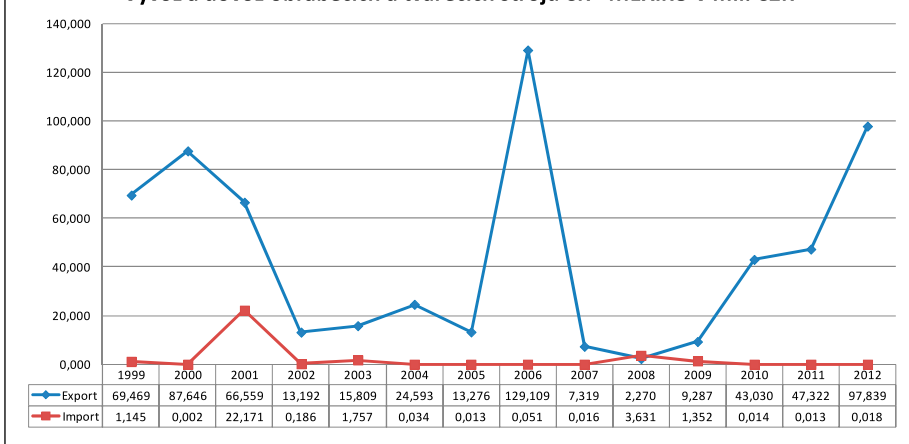
Akce se konala v moderním veletržním areálu Expo Bancomer Santa Fé. Santa Fé je jedním z nejrepresentativnějších okrsků hlavního města Ciudad de México. Na ploše 80 m² vystavovalo 12 českých firem, z toho 9 členů Svazu strojírenské technologie: GEARSPECT GROUP a.s., KOVOSVIT MAS a.s., Slováké



Pohled do výstavní haly

strojírný a.s., ŠKODA MACHINE TOOLS a.s., Strojimport a.s., Šmeral Brno a.s., TOSHULIN a.s., TOS Kuřim a.s. a TOS VARNSDORF a.s.

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů ČR - MEXIKO v mil. CZK



Z firem, které nejsou členskými organizacemi SST, byly zastoupeny N.KO s.r.o., GSP High Tech Saws s.r.o. a ZKL Bearings a.s.

Česká účast na veletrhu byla zaštitěna Ministerstvem průmyslu a obchodu. Za tuto instituci se akce zúčastnila ing. Michaela Losenická. Na veletrhu aktivně působil také PhDr. Miroslav Maňdák, vedoucí zastoupení agentury Czech Trade v Mexiku. Oficiálně navštívil veletrh také velvyslanec České republiky v Mexiku, J.E. pan Jiří Havlík a vedoucí ekonomického úseku Ing. Milena Petříčková. Svaz strojírenské technologie zastupovala Mgr. Hana Matochová.

Skutečnost, že organizátorem veletrhu byla Mexická organizace distributorů strojů (www.amdm.org.mx), se odrazila na charakteru celé akce. Na veletrhu byly zastoupeny hlavní mexičtí distributoři, se kterými české firmy vedly jednání: Commai (zast. firem Toyota, Koyo, Fermat, ad.), Hemaq (zast. firem TOS VARNSDORF, Okuma), Intermaq (zast. fy Doosan), Abremaq (zast. firem YCM, Supermax), Herramental Monterrey (zast. firem SGS, Mitutoyo, Roscamat, Kyocera, aj.), CENTRIC (zast. firem Kitamura, Tornos, DMC, Wolters, Hydromat, FIDIA, aj.), Hi-Tec Mexico (zast. firem Mitsubishi, Soraluce, Tongtai, Haas, OKK, Horkos, SNK, aj).

Vedle české oficiální účasti zde vystavovala seskupení firem z Německa, Brazílie, Španělska a Taiwanu. Ze zahraničních asociací se vedle SST účastnily americká AMT, AAFMHA (Argentina), CARMAHE (Argentina), ABIMAQ (Brazílie), AFM (Španělsko), AMT (Španělsko) a Italský institut pro zahraniční obchod (ICE).

Česká účast byla výrazná díky vystavovanému stroji z výroby TOS VARNSDORF, a.s. Stroj WHQ 13 CNC se během veletrhu podařilo prodat a zástupce firmy TOS VARNSDORF potvrdil, že rozjednali i několik dalších zakázek.

Veletrh TECMA je oborově nejzajímavější akcí v teritoriu, přesto se zde každoročně konají ještě další průmyslové přehlídky, v jejichž rámci mohou české firmy najít odbyty. Jedná se například o Metalform Mexico a Expo-Metal-Mecánica v Monterrey (7.-9. 5. 2013) nebo Expomaq León-Guanajuato (24.-27. 2. 2014).

Mexiko je pro české obráběcí stroje doslova trhem rostoucích příležitostí. Údaje Asociace mexických dovozců obráběcích strojů z prosince 2012 naznačují, že hlavním dovozním artiklem jsou CNC soustruhy v cenovém rozpětí 40 000 až 200 000 USD a obráběcí centra ve stejné cenové relaci. Významný podíl na dovozech mají stroje s vyšší přidanou hodnotou pohybující se mezi 300 tis.-600 tis. USD, a to zejména v případě obráběcích center, kde jde o cca 14% podíl na dovozu.

Ze zahraniční konkurence mají největší podíl na trhu obráběcích strojů mimoevropsí výrobci. V sektoru CNC soustruhů mělo v posledním sledovaném období největší podíl na trhu Japonsko s 28,4 %, v těsném závěsu je tradičně významný hráč v tomto regionu USA s 22,9 %, výrazný podíl má také Jižní Korea (15,5 %). Z evropských vývozců je nejvýznamnějším exportérem Německo, které představuje 5,5 % celkových dovozců CNC soustruhů do Mexika. Hovoříme-li o obráběcích centrech, je zde hlavním vývozcem USA se 40,5 % podílem, následuje Japonsko 28,1 %. V této kategorii nedominují tak výrazně asijsí výrobci, německé vývozy jsou srovnatelné s podílem Taiwanu a Koreje, většího významu nabývají také stroje z Velké Británie a z Itálie.

V roce 2012 došlo k nárůstu dovozu strojů v celní nomenklatuře 8458 o 23 % a v nomenklatuře 8457 o 30 % oproti roku 2011. Nárůst spotřeby obráběcích strojů je důsledkem rozšiřující se výroby v sektoru automobilového průmyslu a dynamicky se rozvíjejícího leteckého průmyslu. Automobilový průmysl zaznamenal v průběhu roku 2012 konstantní nárůst ve výrobě i domácí spotřebě. V listo-

padu 2012 stoupla výroba o 14,7 % oproti témuž období v roce 2011, domácí spotřeba stoupla o 22,7 % ve srovnání se stejným obdobím v roce 2011. Všechny automobilky zastoupené na mexickém trhu zaznamenaly nárůst výroby. Nejsilnější zastoupení zde mají společnosti Nissan, Volkswagen, GM, Ford a Chrysler.

Zprávy ze sektoru automobilového průmyslu dokládají expanzi tohoto odvětví v mexickém teritoriu: Hyundai zahájila výstavbu závodu na výrobu bloků válců, hlav válců a převodovek. Spuštění výroby je plánováno na rok 2014. Mazda bude vyrábět vozy Mazda 2, Mazda 3 v novém závodě v mexickém státě Guanajuato, který má zahájit provoz na konci března 2014. Od podzimu 2015 se zde začnou vyrábět také vozy Toyota pro Severní Ameriku. Společnost Caterpillar letos investovala v Mexiku 2,7 miliardy USD do stavby svého největšího výrobního závodu v Latinské Americe, který se bude specializovat na výrobu ozubárenských výrobků a jejich součástí.

Obdobný vzestup zažívá letecký průmysl. Přestože první výroba zde byla zahájena v 70. letech prostřednictvím společností Honeywell a Westinghouse, je sektor leteckého průmyslu v Mexiku relativně mladý, neboť jeho významnější rozvoj započal až v roce 2004. Dynamika následujících let je však ohromující. V roce 2010 bylo v rámci leteckého průmyslu v Mexiku aktivních již 240 výrobních závodů s cca 30 tis. zaměstnanci. Důležitým indikátorem obchodní prosperity je export, který v období 2004–2011 stoupl o 20 %. V loňském roce se Mexiko zařadilo mezi 15 největších exportérů v sektoru. V současné době mají nejvyšší podíl na trhu výrobci ze Spojených států, v deseti-letém výhledu se však předpokládá rozdělení podílu výroby v leteckém průmyslu mezi americké, evropské a domácí mexické společnosti. Je zřejmé, že investice do rozvoje leteckého průmyslu budou narůstat jak díky zahraničnímu podílu, tak díky posilování místních společností. Za uplynulá dva roky byly v Mexiku otevřeny dva závody společnosti Bombardier, na trh vstoupily značky jako Safran, Embraer, Hawker Beechcraft, Ellison, JJ Churchill nebo GKN Aerospace. Mexická federace leteckého průmyslu FEMIA si klade nemalé cíle: posunout letecký průmysl na 2. příčku ve výrobě v Mexiku a dosáhnout obrátu 12 miliard USD v exportu. V takovém případě by nepochybně atraktivita tohoto trhu významně vzrostla i pro české výrobce obráběcích strojů.

Seznam podporovaných mezinárodních veletrhů na rok 2013

Poř. číslo	Název	Město	Země	Termín	Podpora
1	INTERMAC	Bangkok	Thajsko	16.-19.5.	MPO
2	EMO	Hannover	Německo	16.-21.9.	SVV
3	Stankostroenie	Jekatěrinburg	Rusko	říjen	MPO
4	SISTEP MIDEST	Casablanca	Maroko	11.-14.12.	SVV

Účast strojírenských firem na výše uvedených veletrzích bude podporována jednak Ministerstvem průmyslu a obchodu a jednak z projektu částečně financovaného z Evropského fondu a nazvaného Společná účast na specializovaných výstavách a veletrzích v letech 2013–2014 v gesci agentury CzechTrade.

Čínský nový rok: po Drakovi přichází Had



Rok 2012 byl podle čínského lunárního kalendáře rokem Draka – symbolu Říše středu, symbolu, který má v čínské kultuře výjimečné postavení. Podobně jako v předchozích letech ve znamení tohoto symbolu to byl čas změn například na nejvyšších pozicích státu. Byl to však také rok poznamenaný nejistotou ohledně stavu čínské ekonomiky, která ale nakonec příjemně překvapila.

V posledním čtvrtletí roku 2012 se růst čínského hrubého domácího produktu poprvé za poslední dva roky zrychlil (rostl o 7,9 %, v porovnání se 7,4 % předchozího čtvrtletí) a překonal tak očekávání. Za celý rok 2012 vzrostl čínský HDP o 7,8 %, což ve srovnání s údaji z let 2010 a 2011 (růst o 10,4 % a 9,3 %) není na první pohled příliš velký úspěch. V porovnání s jinými ekonomikami světa (včetně nejdůležitějších rozvíjejících se trhů) je to ale vynikající výsledek – HDP Brazílie vzrostl loni o procento, ruský asi o 3,5 % a indický přibližně o 5 %. A to odhlížíme od rozvinutých zemí, ve kterých se loni růst HDP pohyboval kolem jednoho procenta.

Opětovný růst na konci roku 2012 je pro Čínu dobrým znamením pro letošní rok Hada. Mnohé nasvědčuje tomu, že bude stejně úspěšný jako předchozí rok Draka. Zejména ekonomická data z konce roku 2012 naznačují zotavení čínské ekonomiky.

Vývoj HDP v posledním čtvrtletí roku 2012 byl milým překvapením, které potvrdilo, že

Čína oficiálně ukončila období ekonomického zpomalení. Začaly se zde například projevovat proticyklické investice Pekingu, nicméně i další vyhlídky na pokračující zotavení jsou slibné. Růst investic pokračuje nejrychlejším tempem od roku 2009 a společně s výhodnými podmínkami půjček naznačuje další, silnější růst HDP. Navíc je rok 2013 pro Čínu prostředním rokem dvanácté pětiletky (2011–2015) a také prvním rokem nové vlády, což v nejbližších čtvrtletích zvyšuje pravděpodobnost růstu investic. Jak ukazují rostoucí prodeje maloobchodu, více utrácení také spotřebitelé. Přes zpomalení prvních tří čtvrtletí roku 2012 vzrostly loni příjmy domácností o 9–10 %, což znamená, že spotřeba domácností v nejbližších čtvrtletích opět poroste. Z toho vyplývá, že i nadále je Číně pro rok 2013 předpovídan meziroční růst HDP ve výši 8,6 %. Ve stejném roce se růst HDP v ekonomikách eurozóny bude pravděpodobně pohybovat v záporných číslech a v USA tento ukazatel poroste o méně než 2 %.

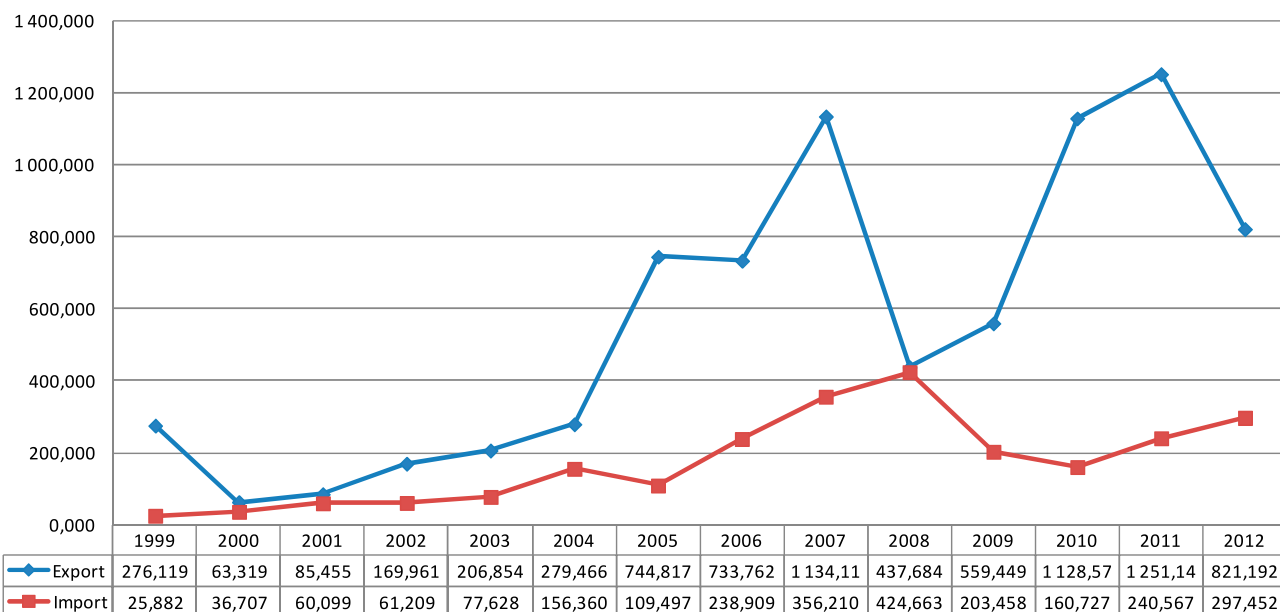
Mírný optimismus nevyplývá z toho, že by byla přehlížena případná rizika. Přestože se Čína potýká s mnohými problémy, a některé jsou velmi vážné, většina prognostiků věří, že jsou zde k dispozici pragmatická řešení, která sníží systémová rizika schopná čínský růst dusit. Podívejme se na tři klíčové strukturální problémy: **dluhy místních samospráv, finanční rizika a demografické faktory.**

Dluhy místních samospráv se od roku 2009 rychle navyšují, z největší části díky ohromnému stimulačnímu balíčku, kterým se Peking bránil důsledkům světové finanční krize. Úhrnný dluh lokálních samospráv se na konci roku 2012 vyšplhal k 11–12 bilionům jüanů (1,7–1,9 bilionu dolarů). Na rozdíl od mnoha evropských států více než 70 % těchto prostředků padlo na investice do infrastruktury, které budou mít z dlouhodobého hlediska pozitivní dopad na ekonomický růst regionů a celé země. Problémem tedy není dluh samotný, ale jeho financování. 80 % dluhů bylo financováno formou bankovních půjček se splatností 3–5 let. To znamená, že místní samosprávy budou muset tyto půjčky v nejbližších letech refinancovat. Vzhledem k tomu, že většina této infrastruktury nevytváří dostačující zisk, znamená to velké riziko pro likviditu místních vlád.

Další oblastí, která může vzbuzovat znepokojení, jsou **finanční rizika vyplývající z vysokého poměru mezi úvěry (poměřovanými měnovým agregátem M2) a HDP**. Ten dosáhl na konci roku 2012 188 % (na konci roku 2008 byl přítom 151 %). Je třeba ale říci, že v Číně, na rozdíl od některých evropských států, tuto situaci nezpůsobily úvěry vynakládané bez jakéhokoliv pozitivního dopadu na ekonomický růst. Tyto prostředky byly použity na iniciativy spojené s programem ekonomických stimulů. V čínském finančním sektoru dominují banky. Přestože dluhopisový trh rychle roste, stále se ještě dostatečně nerozvinul a tak je reálná ekonomika závislá na bankovních úvěrech.

Poslední ze tří oblastí, které mohou vzbuzovat obavy, je **demografický vývoj**. Z pohledu České republiky, země s 10,5 miliony obyvatel a nulovým přirozeným přírůstkem populace, se

Vývoz a dovoz obráběcích a tvářecích strojů ČR - ČÍNA v mil. CZK



může zdát, že demografický vývoj nemůže být pro nejlidnatější zemi světa (1,35 miliardy obyvatel) žádný problém. Nicméně podle uznávaného amerického centra pro demografické studie Population Reference Bureau dosahuje přirozený přírůstek čínské populace hodnoty 0,5, což je výrazně méně než ve zbytku Asie (1,1). Problém stárnutí populace a zmenšování pracovní síly je nevyhnutelný a bude mít dopad na všechny národy, kterých se týká, včetně Číny. V loňském roce počet čínských pracovníků klesl o 3,5 milionu lidí. Dopad této skutečnosti by nicméně neměl být přeceňován, protože růst počtu pracovníků sil nikdy nebyl hlavním motorem růstu Číny. Rozbor čínského růstu v posledních třiceti letech ukazuje, že zvyšování počtu pracovníků představuje jen 1,3 procentního bodu z celkového průměrného růstu HDP, který je 10,4 %. To znamená, že investice do kapitálu, pracovní síly a celkové zvyšování produktivity přispěly dohromady k čínskému růstu téměř 90 procenty.

Pokračující nejistota a globální ekonomické zpomalení, které zasáhlo především hlavní čínské obchodní partnery, tedy rozvinuté ekonomiky, rozšiřuje seznam rizikových faktorů o čínskou závislost na exportu. Zmenšující se poptávka části obyvatel Západu, kteří bojují s krizí, je nyní problémem také pro Čínu. Peking na to reaguje opatřeními, která mají omezit vliv zahraničních turbulencí na výkon domácí ekonomiky. Tyto kroky jsou součástí plánů 12. pětiletky, v rámci kterých se má stát novou hnací silou čínské ekonomiky nikoliv export, ale domácí spotřeba.

Závislost čínského ekonomického růstu na exportu se nicméně přeceňuje. Čína je všeobecně považována za exportně orientovanou ekonomiku. Nominální hodnota samotného exportu tvořila v roce 2006 celých 36 % HDP, a i když od té doby klesá, je stále dost vysoká. Jak už ale dlouho upozorňují čínští experti banky HSBC, je to do značné míry statistická iluze. Vzhledem k tomu, že je Čína hlavním



účastníkem světového produkčního řetězce, figuruje jednak jako výrobce hotových výrobků, jednak se zde sestavují výrobky z dovezených dílů. Proto úhrnná hodnota hotových výrobků v sobě obsahuje značné množství dovezených dílů a komponentů vyrobených v zahraničí, které pak uměle nafukují celkovou hodnotu exportu. Databáze OECD Trade in Value Added (TiVA) poskytuje pro potvrzení této hypotézy nezpochybnitelná data. Pokud od čínského exportu odečteme tu část, ke které se v Číně nepřidala žádná přidaná hodnota, vidíme, že v současné chvíli Čína exportuje objem zboží představující 18 % čínského HDP (na rozdíl od 28 % hrubého exportu). Podívejme se ještě na jedno relativně jasné měřítko. V posledním desetiletí přispěl čistý export k růstu HDP jen 3,3 procentními body.

Čína je tedy na exportu závislá mnohem méně, než se na první pohled zdá. Ekonomové HSBC také vyvracejí mýtus, že Čína ztrácí svou exportní konkurenceschopnost. Nelze popřít, že mnoho vývozců je pod tlakem. Kombinace rostoucích mezd a snížení zahraniční poptávky stlačuje marže. Ale navzdory tomu si exportéři vedou dobře. Objem mezinárodního obchodu se po nástupu krize zmenšil, ale čínští výrobci na něm mají větší podíl, než kdy předtím. Tato skutečnost se odvíjí od dvou faktorů: **1) nízkonákladoví producenti využívají výhodu masové produkce a diferenciací kvality; 2) Čína je stále konkurenceschopnější při výrobě zboží s vysokou přidanou hodnotou.**

*Zdroje: China Economic Spotlight – The two biggest myths about China.pdf
Hospodářská komora České republiky*

Osmnáct let činnosti Společnosti pro obráběcí stroje

Prof. Ing. Jaromír Houša, DrSc.

Je to již více než osmnáct let, co byla založena **Společnost pro obráběcí stroje** (SpOS). Založení Společnosti bylo připraveno skupinou lidí působících v osmdesátých a devadesátých letech v oboru obráběcích strojů jak v průmyslu, tak na vysokých školách. Byl vytvořen přípravný výbor, který vyhotovil dokumenty pro registraci Společnosti, která byla zaregistrována na Ministerstvu vnitra České republiky dne 17. 6. 1994.

V úvodu registrovaných stanov jsou uvedeny forma a cíle Společnosti:

Společnost pro obráběcí stroje je dobrovolné sdružení fyzických a právnických osob, které se zabývají obráběcími stroji a které se podílejí na jejich výrobě, rozvoji a užití.

Společnost podporuje rozvoj výroby, vývoje a použití obráběcích strojů v České republice se záměrem účinně pomáhat našemu průmyslu obráběcích strojů k dosažení vysoké úrovně a k výraznému zvýšení podílu České republiky na světové produkci obráběcích strojů.



K naplnění svého programu Společnost:

- pořádá vědecké a pracovní konference, přednášky, diskuse, semináře, kurzy, odborné zájezdy, různá setkání odborníků apod.,
- napomáhá propojení průmyslu s vysokými školami,
- podporuje vědeckou a publikační činnost v oboru,
- rozvíjí prognostickou činnost a vytváří koncepcí rozvoje oboru,
- vykonává expertní a poradenskou činnost pro fyzické a právnické osoby,

- z vlastních prostředků podporuje nebo vytváří nadace na podporu a ocenění nejlepších výrobků, vědeckých prací, článků a dalších tvůrčích činů, na podporu studia a vědecké práce talentovaných studentů a vydávání odborných publikací,
- podporuje nejlepší rozvojové a výzkumné programy v oboru,
- spolupracuje s dalšími institucemi a se zahraničními společnostmi obdobného zaměření,
- vydává odborné a účelové publikace zaměřené na témata z oboru,
- organizačně a finančně podporuje přednášky a studijní pobyty svých členů v zahraničí,
- propaguje obor obráběcích strojů a dává příslušným vládním orgánům nebo odborným pracovištím či podnikům podněty týkající se oboru.

Ustavující valné shromáždění SpOS se konalo dne 10. 11. 1994 na Fakultě strojní Českého vysokého učení technického v Praze a zúčastnilo se ho celkem 35 individuálních zakládajících členů. Na tomto zasedání byly zvoleny na 4 roky orgány Společnosti (výkonný výbor, předsednictvo výkonného výboru a předseda). Sídlem Společnosti se díky souhlasu vedení FS ČVUT v Praze stala katedra výrobních strojů a zařízení (dnes Ústav výrobních strojů a zařízení) v Praze 2, v Horské ul. č. 3.

Po zahájení činnosti Společnosti bylo jejím hlavním cílem postupné naplňování programu formulovaného ve stanovách. Za tím účelem Společnost vyvíjela po celou dobu své existence následující hlavní činnosti:

- Organizování Společnosti za účelem zabezpečení dostatečné členské základny.
- Pořádání různých seminářů, kurzů, přednáškových bloků a zájezdů.
- Pořádání mezinárodních konferencí MATAR Praha s periodicitou každé 4 roky.
- Podpora spolupráce výrobců obráběcích strojů s výzkumem na vysokých školách a podpora propagace oboru.
- Různé formy angažovanosti v oblasti výzkumu a vývoje při získávání podpory projektů nejen v programech ČR, ale i v programech EU (podpora při tvorbě projektů, vyhledávání námětů, pomoc při koordinaci apod.).
- Hledání různých forem podněcování zájmu mladých lidí o práci v oboru.



EMO Hannover 2011 prezentace CR

Tyto činnosti lze rozdělit zhruba do dvou oblastí – organizační (bod 1.) a odborné (body 2.–6.).

Činnost organizační

V současné době má Společnost 109 členů individuálních (z toho 7 zahraničních, ze Slovenské republiky) a počet členských organizací (kolektivních členů) se ustálil na 15. Jsou to Fakulta strojní ČVUT v Praze, ZČU v Plzni, Vysoké učení technické v Brně, KOVOSVIT MAS, a.s., TOS VARNSDORF a.s., Fakulta strojní Technické univerzity v Liberci, ŠKODA MACHINE TOOL a.s., SIEMENS, s.r.o., CNC TECHNOLOGY, s.r.o., TOS KUŘIM–OS, a.s., Zkušebna VUOS, s.r.o., TOSHULIN, a.s., HEIDENHAIN, s.r.o., RENISHAW, s.r.o. a UZIMEX PRAHA, s.r.o.

Výbor Společnosti se schází pravidelně 2 až 3krát ročně v sídle Společnosti, na půdě některé z členských organizací nebo v odborně spřízněných podnicích. Za dobu trvání Společnosti se výbor sešel již 50krát. SpOS se stala v roce 1995 členem Svazu strojírenské technologie (SST) a Svazu průmyslu a dopravy ČR a v roce 1997 prostřednictvím SST i členem Evropského sdružení výrobců obráběcích a tvářecích strojů CECIMO. V letech 2007 a 2008 se SpOS významně podílela na založení České technologické platformy Strojírénství (ČTPS) a stala se jejím členem. Dále pak, během let 2008 a 2009, založila SpOS ve spolupráci s SST Technologickou platformu Strojírénská výrobní technika (TP SVT) a stala se rovněž jejím členem.

Tak byly získány dotační prostředky na vypracování strategie oboru a její následné implementace.

Sekretariát SpOS v létech:

1994–2011

Předseda: Prof. Ing. Jaromír Houša, DrSc.
Hospodář: Doc. Ing. Jaroslav Rybín, CSc.
Vědecký tajemník: Ing. Jaromír Zelený, CSc.
Tajemník: Ing. Pavel Knap

2011–2012

Předseda: Ing. Jan Smolík, Ph.D.
Hospodář: Doc. Ing. Jaroslav Rybín, CSc.
Vědecký tajemník: Ing. Petr Kolář, Ph.D.
Tajemník: Ing. Pavel Knap

Činnost odborná a publikační

Odbornou činnost SpOS je možno rozdělit do tří oblastí:

1. kurzy, semináře, konference a zájezdy (publikační činnost)
2. příprava a koordinace projektů výzkumu
3. podpora zájmu mladých lidí o práci a studium v oboru

1. Kurzy, semináře, konference a zájezdy (publikační činnost)

Od počátku své činnosti uspořádala SpOS, vesměs ve spolupráci s SST, Ústavem výrobních strojů a zařízení FS ČVUT v Praze a od r. 2000 i s Výzkumným centrem pro strojírenskou výrobní techniku a technologii (VCSVT), řadu odborných akcí s cílem napomoci přenosu nejnovějších odborných informací do průmyslu obráběcích strojů a strojírenství.



Seminar EMO 2012

- 45 odborných seminářů, kterých se zúčastnilo celkem 2563 osob,
- 5 mezinárodních konferencí MATAR při účasti 751 osob,
- 9 zájezdů na světové výstavy EMO, kterých se zúčastnilo celkem 547 osob,
- 4 odborné kurzy, kterých se zúčastnilo celkem 110 osob.

Znamená to, že SpOS uspořádala za dobu osmnácti let celkem 63 odborných akcí pro 3971 zájemců z průmyslu a vysokých škol, což je v průměru 3–4 akce ročně při průměrné účasti 63 účastníků na jedné akci. Přitom asi z 80 % akcí byly vždy vydávány sborníky s ISBN (vydáno tedy bylo asi 50 sborníků).

2. Příprava a koordinace úspěšných projektů výzkumu a vývoje.

Tato činnost byla uskutečňována zejména ve spolupráci s ČVUT, SST, s členskými podniky SpOS a SST a později i s VCSVTT. Z této spolupráce vzešlo několik projektů, které zaznamenaly úspěch v soutěžích Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva průmyslu a obchodu a realizován byl také 1 projekt ze strukturálních fondů Evropské unie (JPD-3).

Projekt na založení a vybudování Výzkumného centra pro strojírenskou výrobní techniku a technologii (VCSVTT) – MŠMT.

Projekt „Zvýšení adaptability pracovníků VCSVTT na změnu technologických podmínek“ – JPD – 3.

Projekt „Technologická platforma strojírenská výrobní technika“ (TP SVT) – MPO – agentura CzechInvest

3. Podpora zájmu mladých lidí o práci a studium v oboru

Touto problematikou se rovněž výkonný výbor Společnosti zabýval téměř od samého ustavení SpOS. Důvodem byl silný pokles zájmu studentů i učňů o studium či vyučení se v oboru. Tato situace byla analyzována se závěrem, že nám, kdo v oboru pracujeme, nikdo zvenčí nepomůže, nepomůžeme-li si sami. Proto byl po dohodě s Českou televizí vytvořen scénář a poté natočen čtyřdílný seriál „Kouzelný svět technologií“, který byl 3x vysílán na 2. programu ČTV s cílem podnítit zájem mladých lidí o strojírenství. Dále byl v roce 1997 založen „Fond pro podporu výzkumu, vývoje a vzdělávání v oboru obráběcích strojů v České republice“, ze kterého je financována účast zejména studentů vysokých škol na akcích SpOS – v letech 2000–2011 byla takto zajištěna účast asi padesáti studentů doktorského studia na výstavách EMO, která měla pro ně význam informační a také motivační. Z tohoto fondu budou oceňovány i nejlepší diplomové práce v oboru.

Hospodaření Společnosti

Účetnictvím Společnosti za 18 let prošlo asi 10 milionů Kč, což je asi 555 tisíc Kč ročně. Revizní komise každoročně provádí kontrolu hospodaření SpOS a kontrolní činnost uskutecňuje i Finanční úřad pro Prahu 2.

Závěr

Společnost pro obráběcí stroje se za 18 let své činnosti stala nedílnou součástí oboru a soudě

podle vysoké účasti odborníků z průmyslu i škol na jejích akcích se dá konstatovat, že i součástí potřebnou a přínosnou. Její činnost je jednoznačně zaměřena na podporu konkurenceschopnosti našich výrobců obráběcích strojů. Do budoucna lze tedy očekávat další pokračování a rozvoj činnosti Společnosti v nastoupeném směru.

Stručná informace z jubilejního 50. zasedání výboru SpOS.

Poslední 50. zasedání výkonného výboru Společnosti pro obráběcí stroje se konalo v prostorách strojírenské společnosti Brück Zámorsk. Účastníci měli díky vstřícnosti a iniciativě hostitelů připraveny ideální podmínky, od jednacího zázemí s občerstvením, přes exkurzi do výroby, až po technické přednášky mapující zkušenosti firmy Brück jak ve výrobní, tak i aplikační výzkumné sféře.

Po podrobné prohlídce hlavních provozů podniku schůze pokračovala podle stanoveného programu.

Protože se jednalo o jubilejní 50. zasedání výboru SpOS, vystoupil s úvodním projevem a prezentací zakladatel a dlouholetý předseda SpOS profesor Jaromír Houša, aby zmapoval dosavadní historii Společnosti pro obráběcí stroje. Zdůraznil mimo jiné vzdělávací přínos této společnosti pro asi 4000 odborníků v oblasti výrobní techniky i určitý podíl SpOS na současné konkurenceschopnosti obráběcích strojů českých výrobců. Dále pak předseda SpOS ing. Jan Smolík, PhD. shrnul ve svém příspěvku práci výzkumného centra VCSVTT za rok 2012 a poskytl účastníkům základní informace o novém projektu Centrum kompetence Strojírenská výrobní technika, jehož činnost bude po následujících osm let hrazena z programu Centra kompetence Technologické agentury České republiky. Potom se ing. Petr Kolář, vědecký tajemník SpOS, ve svém vystoupení zabýval novou iniciativou Společnosti, kterou je oceňování nejlepších diplomových a disertačních prací z oboru obráběcích strojů, vypracovaných na ústavech českých vysokých škol a autory z řad členů SpOS zabývajících se výukou v oboru obráběcích strojů. Proběhla diskuse o pravidlech pro udělování ocenění a upravená pravidla byla následně výborem schválena. Na závěr předseda SpOS poděkoval hostitelům i účastníkům slavnostního zasedání.

Technická kvalifikace pro 21. století – příklad České republiky

PhDr. Blanka Markovičová, CSc., SST

Jedenadvacáté století s postupující globalizací, nepříznivým demografickým vývojem a krizovými jevy v oblasti hospodářství, jejichž kořeny spočívají v neúměrném preferování sféry virtuálních finančních operací a služeb, před nás staví nové, nebo – chcete-li – staronové úkoly. Pokud se je pokusím zjednodušeně shrnout, jedná se o návrat k pochopení významu tvorby reálných hodnot, tedy výroby.

Stejně jako v celé řadě evropských i mimo-evropských států souvisí s těmito kroky zvýšená potřeba technicky vzdělaných pracovníků absolventy učňovských oborů počínaje, přes středoškolské až po novou technickou inteligenci. V současné době už není pochyb o tom, že je nutno tento delší dobu narůstající nedostatek pracovních sil řešit systémově, tedy reformou příslušných segmentů školství.

Na úvod je nutno připomenout, že Čechy mají, co se vzdělanosti týče, dlouhou a slavnou tradici. Jen tak namátkou: už v roce 1348 byla v Praze založena nejstarší univerzita ve střední Evropě – Karlova univerzita, už v roce 1774 byla patentem císařovny Marie Terezie uzákoněna povinná školní docházka pro děti od 6 do 12 let a byla také pro ně vybudována síť veřejných škol. První kroky odborné výuky v „umění inženýrském“ v českých zemích spadají do roku 1705, přičemž v roce 1806 přivítal své první studenty Český stavovský polytechnický ústav. České vysoké učení technické jako svazek 7 profilových fakult bylo založeno na samém počátku existence samostatné Československé republiky, v roce 1920.

Prakticky od té doby se datují i více či méně úspěšné pokusy ministerstva školství o reformy výukových systémů, které by měly připravit absolventy škol různých stupňů na požadavky kladené praxí. Stejnou snahou jsou vedeny i kroky současného Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva průmyslu a obchodu ve spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy a profesními organizacemi, jakými je i Svaz strojírenské technologie, o zlepšení současné situace na trhu pracovních sil s technickou specializací.

Základními požadavky, které jsou na úspěšnou reformu školství kladeny, je kritický přístup k profilu současného absolventa a zároveň míra schopnosti jednotlivých výstupů reformy odpovědět na požadavky znalostní ekonomiky. V neposlední řadě je kladen důraz na propagaci technických oborů počínaje učebními obory, přes střední školy, až po školy vysoké. Cílem stimulace veřejnosti, tedy

především studentů a jejich rodičů, by měl být odklon od současné nezdravé preference humanitních oborů a vzdělání ekonomického nebo právního zaměření, na něž se hlásí kolem 65 % nynějších maturantů, k **perspektivním oborům technickým**.

Ty měly ostatně v České republice, která je zemí s výrazně technicko-industriálním profilem struktury zaměstnanosti, významnou ekonomickou váhu. **Průmysl zde vytváří téměř 2/5 hrubého domácího produktu a zaměstnává nyní kolem 40 % populace. Na základě tzv. faktorové analýzy uskutečněné v ekonomikách zemí OECD, má Česká republika stále nejvyšší podíl (16 %) kvalifikovaných strojírenských dělníků, výrobců, opravářů, montážních dělníků a obsluhového personálu výrobních strojů.** Pro srovnání, v Německu je to jen 9,3 %. Situaci v České republice se logicky nejvíce blíží Slovensko se 14,5 %. Stejně tak je v České a Slovenské republice jeden z nejvyšších podílů kvalifikovaných dělnických profesí ve strojírenství (5 %, resp. 4 %).

Ukazuje se ovšem, že současný vzdělávací systém v ČR, a to jak na soukromých, tak i státních školách, není schopen ve studentech vypěstovat schopnost kritického myšlení a byl nasměrován výhradně na dokonalé ovládnutí konkrétní úzké odbornosti. Tato skutečnost vedla k výraznému poklesu úrovně všeobecného vzdělání a k neschopnosti chápat vlastní pracovní aktivitu v širších souvislostech. Průměrná vzdělanost českých žáků a studentů se v prvním desetiletí 21. století propadla o 25 bodů (hodnocení OECD). Technicky orientované vzdělávací programy jsou výrazně podfinancované. Asociace děkanů technických fakult České republiky prohlašuje, že příspěvek na studenta technické fakulty tvoří pouze 60 % příspěvku např. na fakultě přírodovědecké. Počet vysokoškolských se obecně zvyšuje. Statistický úřad hlásí, že za posledních 7 let narostl jejich počet o 110 tisíc, techniků ovšem jen o 10 tisíc.

V technických oborech nebyla v posledních letech dostatečně rozvíjena zručnost a pracovní návyky vzhledem k tomu, že se po politických změnách v průběhu 90. let prakticky rozpadl systém učňovského školství. Mladý odborník 21. století musí ovšem zvládat nejen svou technickou profesi, ale musí být manuálně zručný a musí dosáhnout dostatečného stupně vzdělání i v oblasti komunikačních technologií (ICT) srovnatelnou s úrovní běžnou v Evropě nebo ve Spojených státech. Zároveň je nezbytné, aby kromě své mateřštiny

ovládal alespoň dva světové jazyky, z nichž angličtina je dnes už samozřejmostí. K tomu patří i určitá úroveň slovního a písemného projevu. Stranou nezůstává ani schopnost uplatňovat při výkonu profese ve zvýšené míře environmentální hlediska.

„**Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na léta 2011 – 2015**“, který vypracovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, se v příslušných kapitolách věnuje takovým otázkám, jako je vliv demografického vývoje na oblast středního vzdělávání, změny jeho obsahu, podpora rozvoje odborného školství a zajišťování jeho kvality v souvislosti s evropskými aktivitami a iniciativami. Zvláštní kapitolu tvoří jazykové a environmentální vzdělávání, stejně jako formy seznamování s informačními a komunikačními technologiemi. Nezbytným aspektem optimalizačních změn připravovaných v rámci reformy je uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Nutnou součástí reformy je i podpora pedagogických pracovníků, ať už jde o jejich vzdělávání, vytváření systému kariérního postupu a návazných pravidel odměňování, jakož i snižování jejich administrativní zátěže.

Současnou situaci v českém školství ovlivňuje celá řada faktorů. **Deregulační kroky v řízení systému odborného vzdělávání**, k nimž došlo v souvislosti s politickými změnami po roce 1989, vedly na jedné straně k postupnému vytváření konkurenčního prostředí, na druhé straně ovšem ztěžují prosazování jednotných reforem. V Evropě existují země, které preferují systém odborného školství řízeného státem (Francie, Itálie, Švédsko), větší váhu trhu v tomto směru prosazuje naopak Velká Británie. Německo, Rakousko či Švýcarsko razí kompromisní systém založený na smlouvách o spolupráci mezi státním sektorem a ekonomicko-sociálními partnery. Německo a německy mluvící země (Rakousko a Švýcarsko) mají dlouhou **tradiční odborné přípravy učňů známou jako tzv. duální systém**. Řada odborníků v České republice považuje tento systém rovněž za optimální.

Kromě obtížně predikovatelného ekonomického vývoje a trvalého nedostatku finančních prostředků ovlivňuje současný stav odborného školství v České republice **nepříznivý demografický vývoj, tedy propad počtu učňů a studentů, který se nezlepší až do roku 2017. Mezi profese, které se v současné době jeví jako nejvíce nedostatkové, patří obráběči, technologové, konstruktéři, zámečníci, CNC operátoři, nástrojaři a seřizovači strojů. Neúprosné statistiky hovoří o tom, že do roku 2015 může českému strojírenství scházet až 4500 zaměstnanců.** K vytipování toho, jaká povolání jsou na trhu práce momentálně žádaná a jaké jsou pro jejich výkon kvalifikační předpoklady, slouží v ČR tzv. Národní soustava kvalifikací. Za předpokladu optimálního fungování by se mohla stát významným nástrojem reformy.

V oblasti odborného školství se jeví jako klíčový prvek rozvoje spolupráce škol a zaměst-

navatelů v oblasti odborné přípravy. Praktické vyučování představuje nedílnou složku přípravy žáků na budoucí povolání a lze je konat ve školách i v podnicích. V oborech vzdělání s výučním listem a v oborech vzdělání s maturitní zkouškou představuje odborný výcvik přibližně 35–45 % celkové doby vyhrazené vyučování. Problematika zajišťování praktického vyučování závisí na konkrétních oborech vzdělání, možnostech škol a v neposlední řadě na možnostech zaměstnavatelů. Skutečnost je ovšem taková, že ze systémového hlediska je současná odborná příprava nedostatečná.

Zpráva OECD „**Učení pro praxi – přezkumy odborného vzdělávání a přípravy prováděné OECD**“ z ledna 2010 doporučila České republice prostřednictvím zavedení národního rámce pro odbornou přípravu na pracovišti systematicky zlepšovat kvantitu i kvalitu přípravy, a to jak v tříletých tak čtyřletých učebních programech. Součástí rámce by měla být aplikace cílených pobídek pro školy, zaměstnavatele i žáky zavedením národních standardů pro realizaci odborné přípravy na pracovištích (pracoviště fyzických nebo právnických osob, zaměstnavatelů, firem, podniků apod.).

Významnou součástí přijatého „**Akčního plánu podpory odborného vzdělávání**“, který rozpracovává dlouhodobé záměry reformy vzdělávacího systému právě v oblasti, která nás dnes zajímá, je motivační program spolupráce škol a zaměstnavatelů. Ten by měl přinést některé významné systémové kroky vedoucí k oboustranně výhodnému **legislativními rámci a finančním (fiskálním) stimulům, umožňujícím zvýšení podílu praktického vyučování** (odborného výcviku u odborných praxí). Realizace jednotlivých kroků akčního plánu však do značné míry závisí na schopnosti zřizovatelů a jednotlivých škol **zapůsobit na lokální zaměstnavatele tak, aby bylo v jejich interním zájmu budovat pro svůj podnik kvalitní budoucí personální zajištění z řad absolventů škol**.

Konkrétní opatření by se měla kromě jiného týkat i posílení některých prvků **všeobecné přípravy v oborech vzdělávání zakončených výučním listem nebo maturitou**. Jedná se především o zkvalitnění výuky **matematiky, mateřského a cizího jazyka, jakož i počítačových dovedností**. Podíl hodin praktického vyučování a odborného výcviku u učilištích i středních odborných školách, které jsou realizovány přímo na pracovištích zapojených výrobních podniků, by měl být nejen zvýšen a standardizován, ale počítá se i se zapojením mnohem vyššího počtu učňů a studentů. Jednotlivá vzdělávací zařízení by tak postupně získávala charakter tzv. polyfunkčních škol.

Kontrola ze strany zřizovatelů škol a učilišť bude zajištěna přímo při uzavírání smluv s příslušnou firmou a také zavedením schválené metodiky. Reforma podporuje vytváření podmínek pro **implementaci daňové stimulace zaměstnavatelů v souvislosti s realizací praktického vzdělávání**. Příslušnou úpravu zákona

o daních z příjmu navrhovanou Ministerstvem průmyslu a obchodu podporuje i Svaz průmyslu a dopravy ČR, stejně jako Hospodářská komora ČR. **SP ČR například navrhuje umožnění odečtu až 110 % hodnoty investice do oblasti vzdělávání a další úlevu až 80 tisíc korun za studenta, který ve firmě vykoná minimálně 400 hodin praxe. Počítá se rovněž se zvýšením stipendia placeného státem až na 10 000 Kč.** Tento návrh se setkal s pochopením na Ministerstvu průmyslu a obchodu, reakce Ministerstva financí však naopak není příliš vstřícná.

Cílem těchto opatření je zvýšení počtu absolventů oborů s výučním listem a maturantů, kteří budou ze škol odcházet už s **podepsanou pracovní smlouvou se svým budoucím zaměstnavatelem**. V případě nedostatkových profesí se připravuje program stimulace zájmu studentů prostřednictvím stipendií (počítá se rokem 2015).

Dobře nastavená politika v oblasti vzdělávání a **zvýšení dostupnosti vzdělávací soustavy vedoucí k uplatnitelnosti mladých lidí na pracovním trhu napomáhá zamezovat cyklickým výkyvům v zaměstnavatelské sféře**. Podnik, který dokáže zabezpečit své „know how“ potenciálem do budoucna, tedy mladými lidmi, vytváří mnohem odolnější společnost ve světě práce. Je důležité, aby se zaměstnavatelé a další sociální partneři mohli podílet jak na **tvorbě vzdělávacích programů**, tak i na **hodnocení výstupů** odborného vzdělávání. Navrhovaná účast odborníků z praxe při ukončování vzdělávání na SŠ se jeví jako důležitý systémový krok propojující počáteční přípravu s reálným prostředím na budoucím pracovišti. V opačném směru je potřeba zajistit i stáže učitelů odborných předmětů a praktického vyučování ve firmách.

Trojstranný vztah mezi školou, zaměstnavatelem a krajem by měl být natolik dynamický, aby odrážel **aktuální prognózy potřeb pracovních sil** v tom kterém sektoru v příslušném kraji a tudíž i větší či menší možnosti uplatnění čerstvých absolventů. Cílem je, aby co nejvyšší počet mladých lidí se ocitl po vyučení nebo po skončení školy na úřadu práce a rozmnožil tak řady nezaměstnaných. Za tímto účelem bude Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizovat tzv. **sektorové rady**, které budou ve spolupráci s krajskými hospodářskými komorami a dalšími sociálními partnery potřeby pracovních sil průběžně sledovat a aktualizovat. **Fond na vyplácení stipendií** pro učně a studenty z oborů, v nichž dlouhodobě existuje výrazný nesoulad mezi poptávkou trhu a nabídkou z řad absolventů, by měl být vytvářen na základě **vícezdrojového principu**. Počítá se s příspěvkem ze státního rozpočtu, dále z rozpočtů jednotlivých krajů a především se sponzoringem ze strany zainteresovaných podnikatelských subjektů. Svoji roli jistě sehraje i možnosti, které nabízejí projekty financované z Evropského sociálního fondu a dalších strukturálních fondů na evropské i národní úrovni.

Pro vynikající učně a studenty středních odborných a vyšších odborných škol budou zřizovány tzv. „**inkubátory podnikatelské činnosti**“, v jejichž rámci jim bude umožněno **komerční uplatnění inovačních výsledků jejich práce, popřípadě usnadněno založení vlastní firmy**.

Kvalita odborného vzdělávání je na celoevropské úrovni pečlivě sledována a je oprávněně považována za klíčovou podmínku rozvoje evropského společenství a konkurenceschopnosti evropské ekonomiky. Důkazem toho je ostatně i realizace projektu CECIMO SKILLS. Proto se i Česká republika už v roce 2005 zapojila do Evropské sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání (European Quality Assurance in Vocational Education and Training, ENQA-VET), jejíž fungování je koordinováno přímo Evropskou komisí. Partnerem z české strany zajišťujícím fungování této celoevropské sítě na území ČR je **Národní referenční bod pro zajišťování kvality odborného vzdělávání EQAVWT-CZ**. Na základě spolupráce mezi jednotlivými národními implementačními referenčními body byla vytvářena společná témata (building blocks) a indikátory sloužící k hodnocení kvality v odborném vzdělávání. Analýzy a výstupy hodnocení, na jejichž základě se určují **klíčové faktory úspěšnosti**, jsou shromažďovány v datové bance a slouží jako podklady k mezinárodní diskusi.

V oblasti **informačních a komunikačních technologií** Česká republika bohužel stále poněkud zaostává, a to jak ve vybavenosti škol a učilišť, tak ve vzdělanosti pedagogických pracovníků a žáků. Jistě v tom hrají značnou roli jednak důvody historické, ale dnes především finanční. Obdobné rezervy spatřujeme i ve **výchově k udržitelnému rozvoji**, jejíž hlavní cíle obsahuje vládní dokument **Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky** na léta 2008–2015.

Jedním z bolavých problémů současnosti je **financování školství** obecně. V tomto směru přinese zlepšení pouze dlouhodobá snaha o **stabilizaci zdrojů státního rozpočtu** alokovaných do sféry vzdělávání a trvalé **zvyšování podílu finančních prostředků investovaných do školství ve vztahu k hrubému domácímu produktu**. Vzhledem ke zmiňované historické tradici vzdělanosti v Čechách nás 25. místo mezi 27 evropskými státy, co do podílu HDP věnovaného na vzdělávání, který u nás činil ještě před uskutečněním výrazných škrtů ve státním rozpočtu souvisejících s krizovým vývojem ekonomiky pouhé 4,6 %, rozhodně nemůže uspokojovat. Zvyšování školního v soukromých školách a zavedení školního ve státních, ani tlak na finanční autonomii zřizovatelů školských zařízení sám o sobě tento problém nevyřeší. Účinnější bude snaha o lepší čerpání prostředků z Evropského sociálního fondu v rámci vyhlášených operačních programů a projektů vyhlášených Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky. Jejich mnohdy příliš vágní nebo

nepříliš adresné zaměření či komplikované administrativní procedury velmi často jejich uživatelům praktický přístup k finančním prostředkům značně komplikují. Konkrétní podoby nabývají například požadavky na realokaci finančních prostředků v projektu Vzdelávání pro konkurenceschopnost na podporu materiálního a technického vybavení škol a učilišť.

Svaz strojírenské technologie se spolu s partnery z řad předních výrobců obráběcích a tvářecích strojů v České republice, jako jsou akciové společnosti TOS VARNSDORF, KOVOSVIT MAS nebo TOS Kuřim, podílí na realizaci 3 projektů dotovaných z Evropského sociálního fondu a spolufinancovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím Operač-

ního programu Vzdelávání pro konkurenceschopnost. Pět středních škol a učilišť severo-českého regionu, který dlouhodobě vykazuje poměrně vysokou míru nezaměstnanosti, šest škol Jihomoravského a šest škol Jihočeského kraje je zapojeno do projektu **Získání dovedností v programování na CNC obráběcích strojích pro žáky středních odborných škol a učilišť.**

Německá akciová společnost Erwin Junker Grinding Technology, vyrábějící světoznámé brusky, se ve spolupráci s Fakultou strojní Českého vysokého učení technického v Praze podílí na realizaci projektu **Získání dovedností v oblasti mechatroniky a automatizace pro žáky středních škol a učilišť**, který je určen pro šestici škol Středočeského kraje.

Dne 30. ledna 2013 zahájilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy rozsáhlou **veřejnou diskusi k připravovanému dokumentu Hlavní směry strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020**, jehož cílem je aktualizovat a konkretizovat směry rozvoje celého vzdělávacího systému. Pro další rozvoj technických oborů je potěšitelné, že je v něm mimo jiné kladen důraz na koncept tzv. **kompetenční výuky**, který představuje komplexní proces **celoživotního získávání a uplatňování odborných poznatků souběžně s výukovou praxí.**

Podklad pro vystoupení ředitele Svazu strojírenské technologie ing. Petra Zemánka na setkání k projektu CECIMO SKILLS, které se konalo dne 5. února 2013 ve Frankfurtu.

2x5 KROKŮ KE KVALITNÍMU ŠKOLSTVÍ



PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLSTVÍ

1. STEJNÁ KVALITA VÝUKY PRO VŠECHNY DĚTI

- Zamezit rostoucím rozdílům mezi kraji a školami v podmínkách dětí pro výuku a změnit systém financování mateřských, základních a středních škol zavedením jednotného státního příspěvku „normativu“, který bude pro každé dítě stejný.
- Zároveň ale podpořit školy v malých obcích, protože plní také sociální a kulturní funkce v životě a historii obce, a dát tak šanci i dětem z malých obcí najít v životě dobré uplatnění.
- Podporovat individuální přístup ke každému dítěti (pracovat s talentovanými i s neúspěšnými dětmi a s dětmi se speciálními potřebami).

2. VĚTŠÍ ZÁJEM DĚTÍ O MATEMATIKU A TECHNICKÉ OBORY

- Motivovat děti k zájmu o přírodovědné a technické obory již od předškolních let.
- Podpořit materiální vybavení učeben pro polytechnické vzdělávání.
- Posílit kvalitu technického a učňovského vzdělávání ve spolupráci s firmami a daňově zvýhodnit zaměstnavatele, kteří se podílejí na vzdělávání.

3. STÁT MUSÍ ŠKOLÁM POMÁHAT, NE JE JEN HLÍDAT

- Vytvořit školám podmínky, aby mohly efektivně učit (nabídnout mateřským a základním školám modelové školní vzdělávací programy jako příklady dobré praxe, rozvinout rámcový vzdělávací program a jasně formulovat očekávání státu týkající se míry znalostí dětí v tzv. standardech).
- Kvalitně připravit maturitní zkoušky.

4. UČITEL JAKO RESPEKTOVANÉ A CENĚNÉ POVOLÁNÍ

- Dát učitelům perspektivu a posílit jejich postavení ve společnosti zavedením karierního systému, který jim nabídne cesty k profesnímu růstu.

5. MĚNĚ BYROKRACIE, VÍCE ČASU NA VÝUKU

- Snížit administrativní zátěž ředitelů škol prostřednictvím revize podzákoných norem.

VYSOKÉ ŠKOLSTVÍ

1. PROFILACE VYSOKÝCH ŠKOL

- Podporovat diverzifikaci systému vysokých škol, díky které školy získají možnost strategicky se profilovat a vytvářet profesně, akademicky, popř. výzkumně orientované studijní programy.
- Nastavit jasné standardy pro jednotlivé profily studijních programů.

2. PÉČE O KVALITU VZDĚLÁVÁNÍ

- Hodnocení kvality vzdělávacích a výzkumných aktivit musí být přirozenou součástí vysokoškolského prostředí.
- V návaznosti na zavedení systému hodnocení kvality vysokých škol umožnit institucionální akreditaci a ustanovit akreditační komisi jako samostatný správní úřad zodpovědný za dohled nad dodržováním standardů a rozhodování o udělení akreditace.

3. PODPORA SPOLUPRÁCE A INTEGRACE ŠKOL

- Usnadnit spolupráci veřejných vysokých škol (i veřejných výzkumných institucí) formou konsorcií v oblastech společných zájmů.
- Vytvářet podmínky pro integraci mezi soukromými nebo veřejnými vysokými školami.

4. AUTONOMIE A OTEVŘENOST VYSOKÝCH ŠKOL

- Zlepšit podmínky pro větší zastoupení zahraničních studentů.
- Otevřít vysoké školy pedagogům ze zahraničí a z praxe.
- Upravit postavení vysokoškolských profesorů.

5. STABILITA A ROZVOJ VYSOKÝCH ŠKOL

- Dát vysokým školám možnost střednědobého strategického plánování a rozvoje zavedením tzv. kontraktového financování.

Německé cesta ke zvyšování dovedností v průmyslu obráběcí strojů

Dr. Thorsten Schmidt, vedoucí poradce Nadace VDW pro výchovu dorostu a člen správní rady firmy Gildemeister AG

V důsledku demografických změn roste poptávka průmyslu obráběcích strojů a společností, které je využívají, po kvalifikovaném personálu. Současně z důvodu technologických změn prudce rostou požadavky na dovednosti, potřeba informací,

znalostí a globalizačních přesahů pro každodenní práci.

Na druhé straně stále ještě nejsou v dostatečné míře k dispozici školy, které připravují kvalifikované pracovní síly pro výrobní podniky.

S cílem působit proti tomuto negativnímu trendu zřídila **Asociace německých strojírenských výrobců tzv. Nadace VDW pro výchovu dorostu**. Tato nadace má za cíl **povzbuzovat zájem mládeže o profesní vzdělání v oboru obráběcích strojů a zlepšovat kvalitu profesní přípravy v učilištích a u výrobců.**

Mottem Nadace VDW pro výchovu dorostu je slogan **strojařina je práce pro silné osobnosti**. To znamená, že výroba strojů je pro mladé energetické lidi zajímavou výzvou. **Pro mládež je pořádána zvláštní show, která v nich má vzbudit zájem o strojírenské profese**. Absolventi škol zde mohou najít informace o kariérních příležitostech.

tech v průmyslu obráběcích strojů a dostane se jim i praktického a kompetentního poradenství.

Důležitým pilířem profesní přípravy pro odvětví obráběcích strojů je vzdělávání instruktorů a učitelů. Nadace VDW pro výchovu dorostu doposud proškolila ve 185 kurzech více než 1850 instruktorů pro systém CAM (Computer Assisted Manufacturing). Nabídka na zlepšení dovedností využívá metod moderního profesního tréninku v podnicích vyrábějících obráběcí stroje na nejmodernějších strojích a zajišťuje výměnu zkušeností a nápadů mezi instruktory a učiteli.

Současně bylo ve spolupráci s výrobci řídicích systémů a odbornými školami zpracováno 23 vysoce kvalitních sad instrukčních materiálů CNC/CAD/CAM pro instruktory a učitele. Využíváním těchto sad byl značně usnadněn přístup k profesnímu vzdělávání a stoupl jeho význam.

Další projekt Nadace VDW pro výchovu dorostu je v současnosti zaváděn za podpory Německého federálního ministerstva školství a výzkumu (BMBF). Během dvou a půl roku trvání tohoto projektu byla pro profesní školství v odvětví obráběcích strojů vyvinuta a následně testována v profesních školách po celém Německu znalostní a komunikační platforma. Při využití webu 2.0 tato platforma umožňuje uživatelům výměnu nápadů a dává jim přístup k informacím o nejnovějším technologickém vývoji systému CAM.

Jednou z aktivit Nadace VDW pro výchovu dorostu je certifikace profesních škol. Ve spolupráci s regionálními německými ministerstvy školství zdokonaluje Nadace VDW pro výchovu dorostu vyučovací koncept CASM v německých školách na bázi společně sestaveného seznamu kritérií. V těchto auditech jsou za hlavní považována následující čtyři kritéria:

- školní vyučovací koncept CAM,
- politika týkající se dalšího vzdělávání učitelů,
- technologické a další vybavení školy
- kooperace s externími partnery.

V případě kladného závěru tohoto auditu obdrží každá škola certifikát výkonnosti.

Projekt KiBa-Iniciativa tréninku dovedností je další iniciativou VDW – nadace pro výchovu dorostu. Má za cíl zvyšovat úroveň dovedností firemních instruktorů. Tento projekt je realizován ve federálním státě Severní Porýní-Westfálsko. V jeho rámci je dvěma tisíci instruktorů – většinou ze středně velkých podniků provádějících odborný výcvik v oboru obráběcích strojů – poskytováno poradenství a trénink. Cílem KiBa je povzbudit inovace v oblasti odborného výcviku a poskytnout firemním instruktorům jak technické, tak i metodologické znalosti. Projekt je podporován Ministerstvem práce, integrace a sociálních věcí Severního Porýní-Westfálska (MAIS) a Evropským sociálním fondem.

Na příští rok je plánována regionální iniciativa na podporu odborného výcviku v oboru obráběcích strojů. Hlavní pozornost tohoto pilotního projektu je zaměřena na zařazení žáků škol, kteří vykazují ve škole špatné výsledky nebo potřebují speciální výukový přístup, do firem, jež nabízejí místa ve výukových učebních zařízeních, zejména v oblasti dělení materiálu. Díky tomuto projektu dostávají učni příležitost zlepšit své pracovní metody a dovednosti na úroveň, která je potřebná pro získání výučního listu. Mladí tak budou mít šanci obdržet výuční list v oboru, k němuž by se jinak neměli příležitost vůbec dostat nebo jej úspěšně dokončit.

S přihlédnutím k rostoucí mezinárodní spolupráci v rámci evropského strojírenského průmyslu má Nadace VDW pro výchovu dorostu za cíl rozšířit tyto své aktivity v evropském měřítku. Prvním úkolem v tomto směru bude překlad učebních a školických materiálů do angličtiny a dalších evropských jazyků. Dalším stupněm by mohla být nabídka tréninku pro instruktory a učitele v CNC/CAD/CAM. Věříme, že vzdělávací konference na evropské úrovni by byla vhodnou platformou k definování možností a metod spolupráce a pomohla by uzavřít společný evropský závazek v oblasti rozvoje dovedností.

*Na základě materiálů VDW připravila
Dr. Blanka Markovičová*

Škola, kde vidíte budoucnost na vlastní oči

Radek Bartoníček, Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod

Kdo vjíždí do areálu Střední průmyslové školy a Obchodní akademie v Uherském Brodě, uvidí při vjezdu billboard, kterému dominuje stručný, ale výstižný nápis: Touch the future – Dotkni se budoucnosti. Kdo si pak celý areál

prohlédne, přesvědčí se, že v této škole je to skutečně možné. A to ať jde o moderní techniku, tak o přístup učitelů a styl jejich výuky.

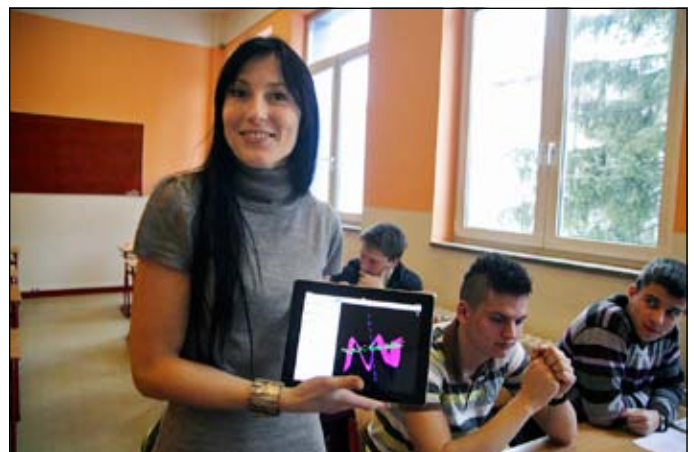
„My o budoucnosti nemluvíme, my se jí skutečně snažíme přiblížit. Naše škola prošla

ohromným vývojem, a mnozí dřívější žáci ji dnes ani nepoznávají. Jsem přesvědčen, že dnes jsme jednou z nejlepších odborných škol v České republice,“ říká její ředitel, pan Rostislav Šmíd. Zatímco při jeho nástupu byla škola označována tak trochu nelichotivě za „pouhý“ učňák Slováckých strojíren, dnes jí dávají žáci přednost i před školami, které v minulosti uherskobrodskou školu v mnohém zastíňovaly.

Škola ovšem nadále se Slováckými strojírenami spolupracuje a díky jejich generálnímu řediteli ing. Jiřímu Rosenfeldovi od nich získává všestrannou pomoc. Pan ředitel Rosen-



Studenti, kteří úspěšně prošli konkurzem firmy Microsoft



Zástupkyně ředitele paní Lucie Dubravová si tablety při výuce opravdu oblíbila

feld je totiž obrovským příznivcem moderních metod propojení školy a výrobní firmy. „Věřím tomu, že investice do vzdělávání mládeže se vyplatí. Jsem dokonce přesvědčen, že ani jiná cesta neexistuje,“ říká tento manažer úspěšné strojírenské firmy, která přes 90 procent výrobků vyváží.

Pokud jde o samotnou střední školu, která se nachází přímo v areálu Slovákých strojíren, nelze si nevšimnout nové hi-tech budovy, která je plná špičkové techniky, včetně 3D kina, 3D tiskárny či skenovacího ramena. Vedení školy se snaží, aby studenti s touto technikou co nejvíce pracovali. Důkazem je například úspěch Viktora Samka, studenta v oboru Mechanik – elektronika. Pokusil se o výjimečnou věc, když během několika týdnů naskenoval sošku Černého Janka, která je nejznámější památkou Uherského Brodu, a poté vyrobil její zmenšenou kopii.

„Byla to vážně mistrovská práce. Dokázat něco takového, rozhodně není žádná legrace. Využití tohoto typu skenování je ostatně velmi široké a Viktor určitě nebude mít problém získat po skončení školy zajímavou práci,“ říká jeho učitel pan Jaroslav Hábl. Viktor sám je technickou úrovní moderního vybavení své školy doslova nadšen. „Je to vážně skvělé, že tady takovou techniku máme. Proto se také snažím tady trávit co nejvíce času i během svého volna,“ dodává.

Právě on a další místní studenti uspěli v konkurzu firmy Microsoft, která vybírala po celé republice talentované školitele. Náročným výběrovým řízením nakonec prošli hned tři žáci Střední průmyslové školy a Obchodní akademie v Uherském Brodě. „Je to úžasný úspěch a musím říci, že mi tím udělali obrovskou radost,“ komentoval výsledek konkurzu jejich učitel pan Richard Kerek.

Spolupráce se špičkovými firmami a technickými institucemi je na škole běžná. Například nejlepší student školy za rok 2012 Marek Šojdr nyní spolupracuje s Vysokým učením technickým. „Snažíme se vytvořit dvojité dvojčinný spínaný regulovaný zdroj. Není to jednoduché, ale moc mi pomáhá, že na škole k tomu máme vybavení,“ říká Marek.

Všechny tyto i další aktivity směřují k tomu, aby studenti byli co nejlépe připraveni na studium na vysoké škole nebo na přechod do zaměstnání. Tomu je také podřízena veškerá teoretická i praktická výuka. Vedle skvělého technického zázemí se tak škola může pochlubit také velmi dobrými výsledky při maturitách.

Škola přitom nežije jen z dosažených výsledků, protože je známo, že usnout na vavřínech se dlouhodobě nevyplácí, byť by to byl spánek sebesladší. Vedení školy připravuje nákup další nové techniky, ať už jde o několik nových CNC strojů, nebo robotů. „CNC stroje jsou pro odbornou výuku nesmírně důležité, proto chceme nakupovat další. Žáci na nich musí

pracovat co nejvíce a co nejčastěji, aby nebyli zaskočení, až na ně narazí u firem ve svém budoucím zaměstnání,“ vysvětluje zástupce ředitele školy pan Pavel Ondra.

Podobně je to i s roboty. Jeden nový robot, konkrétně se jedná o robot svařovací, je už v dílnách připraven a naprogramován a žáci s ním začnou brzy pracovat. Další roboty, určené tentokrát pro výuku, předvedla škola poprvé na Dnu otevřených dveří koncem ledna, a nyní budou přemístěny přímo do učeben.

A stále to není všechno! Naše škola začala jako první v regionu využívat při vyučování tablety. „Ukazuje se, že je to správná cesta. Výuka pomocí tabletů je pro studenty atraktivní, baví je a dělá pro ně učivo přitažlivějším,“ všimla si zástupkyně ředitele paní Lucie Dubravová, která je na škole doslova „průkopnicí“ tohoto způsobu vyučování.

I tento krátký pohled do „nitra“ Střední průmyslové školy v Uherském Brodě určitě naznačil, že tato škola má v systému českého středního odborného školství více než výjimečné postavení, jež je jistě hodno následování. Skýtá navíc důkaz o tom, že když se chce, tak to jde, a to i přes nejrůznější tzv. „objektivní“ potíže, s nimiž se nepochybně potýkají i uherskobrodští pedagogové. Není pak nesnadné uvěřit, že si i zdejší studenti nadstandardních studijních podmínek váží, tedy alespoň ti, kteří pochopili, že na své budoucí kariéře musí pracovat doslova od školních let.



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Získání dovedností v oblasti mechatroniky a automatizace pro žáky SOŠ a SOU – Středočeský kraj

Projekt: „Získání dovedností v oblasti mechatroniky a automatizace pro žáky středních odborných škol a učilišť“, reg. č. CZ.1.07/1.1.32/01.0037

Termín realizace: 01/04/2012 – 31/12/2013

Obsahem jednadvacetměsíčního projektu jsou na základě závěrů z provedeného průzkumu mezi zapojenými školami **aktivitu vedoucí ke zvýšení úrovně praktických dovedností pedagogických pracovníků a poslůze i žáků v tomto předmětu a inovace výukových materiálů**. Projekt reaguje na situaci ve výuce mechatroniky a automatizace na středních odborných školách a učilištích ve Středočeském kraji. **Přínosem pro zapojené školy je podpora zájmu o studium a větší zainteresovanost firem z technické praxe na spolupráci se školami a jejich absolventy. Významnou součástí pro naplňování cílů projektu je spolupráce s ČVUT Praha a firmou Erwin Junker**

Grinding Technology, a.s.

Do projektu je zapojeno šest škol Středočeského kraje:

- Integrovaná střední škola technická, Benešov, Černoletská 1997
- Integrovaná střední škola technická, Mělník, K učilišti 2566
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hořovice, Palackého náměstí 100
- Střední odborná škola a střední odborné učiliště Čelákovice s.r.o.
- Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Kladno, Jana Palacha 1840
- Střední průmyslová škola, Mladá Boleslav, Havlíčkova 456.

Cílů projektu bude dosaženo realizací tří klíčových aktivit (KA):

KA 01 Zvýšení úrovně praktických dovedností pedagogických pracovníků v předmětu mechatronika (tato aktivita byla realizována již v roce 2012)

Cílem této klíčové aktivity bylo dosažení takové úrovně znalostí a dovedností 14 pedagogických pracovníků na zapojených školách, aby mohli co nejlépe reflektovat praktické požadavky strojírenských podniků na odborné mechaniky a techniky. Klíčovou roli v této aktivitě hraje podnik Erwin Junker Grinding Technology, a.s., závod Mělník a specialista na mechatronické systémy z ČVUT. Školy jsou již dovybaveny automatizačním software a výukovými sadami.

Rozvoj praktických dovedností pedagogů byl zaměřen na následující oblasti:

- specifika jednotlivých oblastí mechatroniky (mechanika, elektronika, pneumatika, hydraulika, sensorika, informatika)
- principy návrhu výrobních systémů a jejich optimalizace
- řízení a programování mechatronických systémů
- demonstrace poznatků ve skutečném provozu
- nové trendy ve strojírenské výrobě
- modelační software
- automatizační studio

- ovládnání a užití
- výukové demonstrační sady
- užití, spolupráce se softwarem.

KA 02 Zvýšení úrovně dovedností žáků v předmětu mechatronika

V rámci realizace této KA je výuka pěti partnerských škol pro 120 žáků obohacována působením odborníků z praxe a z ČVUT s cílem posílit komunikaci a spolupráci se zapojeným průmyslovým podnikem. Zásadním faktorem výuky tedy je účast odborných pracovníků na výukových hodinách v každé škole, kde významně podporují zapojené učitele v praktických otázkách přímo při výuce a tvoří tak po několik hodin na každé škole odborný výukový tandem.

KA 03 Inovace výukových materiálů předmětu

Cílem této KA a jedním z hlavních výstupů projektu bude zpracování vzorových učebních osnov a úprava učebních materiálů předmětu Mechatronika na zapojených školách pro školní rok 2012/2013 a na další léta. Na inovaci učebních materiálů se budou spolu s odbornými lektory z praxe podílet pedagogové zapojených škol.

Na konci projektu proběhne **závěrečná konference k projektu** (předběžně v období říjen - listopad 2013), na které budou prezentovány zkušenosti a dosažené výsledky. Konference se zúčastní zástupci škol Středočeského kraje (nejen těch zapojených), zástupci podniků, SČ Krajského úřadu, ČVUT Praha, SST.



Záběr z učebny při realizaci projektu ve Středočeském kraji



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Získání dovedností v programování na CNC obráběcích strojích pro žáky SOŠ a SOU – Ústecký kraj

Projekt: „Získání dovedností v programování na CNC obráběcích strojích pro žáky středních odborných škol a učilišť“, reg. č. CZ.1.07/1.1.34/01.0019

Termín realizace: 01/04/2012 – 31/12/2013

Obsahem jedenadvacetiměsíčního projektu jsou **aktivitty vedoucí ke zvýšení úrovně praktických dovedností pedagogických pracovníků a žáků v tomto předmětu a inovace výukových materiálů**. Přínosem pro školy je **podpoření zájmu o studium, větší zainteresovanost firem z technické praxe na spolupráci se školou a jejími absolventy**.

Partnerem je firma TOS VARNSDORF a. s., **světový výrobce obráběcích strojů se specializací na výrobu horizontálních frézovacích a vyvrtávacích strojů a obráběcích center**. Svou aktivní účastí může přispět k uplatnitelnosti a lepší připravenosti absolventů na podmínky současného trhu práce v regionu.

Do projektu je zapojeno pět škol Ústeckého kraje:

- Gymnázium a Střední odborná škola, Podbořany, příspěvková organizace,
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola strojní, stavební a dopravní, Děčín, příspěvková organizace,
- Střední průmyslová škola, Ústí nad Labem, Resslova 5, příspěvková organizace
- Střední škola stavební a technická, Ústí nad Labem, Čelakovského 5, příspěvková organizace
- Vyšší odborná škola a Střední škola, Varnsdorf, příspěvková organizace.

Cílů projektu bude dosaženo realizací čtyř klíčových aktivit (KA):

KA 01 Zvýšení úrovně praktických dovedností 13 pedagogických pracovníků partnerských škol v předmětu CNC programování (tato aktivita byla realizována již v roce 2012)

Cílem bylo dovybavit partnerské školy hardwarovým a softwarovým zařízením a zvýšit praktickou úroveň dovedností pedagogů pro CNC programování, aby byli schopni v přípravě svých žáků co nejlépe reflektovat praktické požadavky strojírenských podniků na kvalifikaci budoucích CNC programátorů.

Rozvoj praktických dovedností pedagogů byl zaměřen na:

- programování pomocí CAM a CAD aplikací
- programování v řídicím systému Heidenhain
- programování v řídicím systému Fanuc
- simulační systém společnosti Siemens
- nové trendy obrábění
- odladění programu na obráběcím stroji
- finální výroba

KA 02 Zvýšení úrovně dovedností žáků v předmětu CNC programování (pilotní ověření)

V rámci realizace této KA probíhá výuka na pěti partnerských školách pro 170 žáků a je obohacena působením odborníků z praxe s cí-

lem posílit komunikaci a spolupráci se zapojeným průmyslovým podnikem TOS VARNSDORF a.s.

Výuka programování na školách za účasti odborníka z praxe je zaměřena na procvičování v dovednostech, jak využívat možností moderních řídicích systémů ve vazbě na praktické výstupy.

Součástí realizace klíčové aktivity je **jednodenní stáž ve společnosti TOS VARNSDORF a. s., kde se žáci seznámí s realizací naprogramovaného výstupu (obrobku) na reálném stroji**.

KA 03 Ověření progresu úrovně znalostí žáků – lektorské dny

Významným prvkem této KA je **unikátní možnost soutěžního ověření dovedností v NC programování žáků 3. nebo 4. ročníků partnerských škol při příležitosti MSV 2012 a 2013 v Brně ve 3 učebnách pro řídicí systémy Fanuc, Siemens a Heidenhain**. V obou ročnících se jedná o účast celkem 22 žáků ze zapojených škol.

KA 04 Příprava výukových materiálů předmětu

Cílem této KA a jedním z hlavních výstupů projektu je **zpracování vzorových učebních osnov a úprava učebních osnov předmětu CNC obrábění** zapojených škol pro školní rok 2012/2013 a další léta, a to za účasti zástupců žadatele a zapojených škol.



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Získání dovedností v programování na CNC obráběcích strojích – Jihomoravský kraj

Projekt: „Získání dovedností v programování na CNC obráběcích strojích pro žáky středních odborných škol a učilišť“, reg. č. CZ.1.07/1.1.16/01.0074

Termín realizace: 23/04/2012 – 31/12/2013

Všeobecným cílem jedenadvacetiměsíčního projektu zahájeného 23. 4. 2012 je **zlepšování podmínek pro výuku technických oborů, zdokonalování výuky a transfer technologického know-how do škol**. K dosažení cíle bude inovována metodika CNC programování, která se po skončení projektu stane běžnou součástí školní výuky na zapojených školách. **Svou náplní tedy projekt zlepšuje podmínky pro výuku technických oborů a zvyšuje motivaci žáků pro vzdělávání v těchto oborech. Projektem bude podporováno mimo jiné i využívání ICT. Součástí projektu je nákup výukových trenažerů, jejichž prostřednictvím se žáci zdokonalí v NC programování. Na realizaci praktické výuky se bude podílet partnerská firma TOS KUŘIM – OS, a.s.**

Do projektu je zapojeno šest škol Jihomoravského kraje:

- Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy, Brno, Olomoucká 61
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Blansko, Bezručova 33
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kuřim, s.r.o.
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště strojírenské a elektrotechnické, Brno, Trnkova 113
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vyškov, Sochorova 15
- Střední odborná škola, Strážnice, Skácelova 890.

Cílů projektu bude dosaženo realizací čtyř klíčových aktivit (KA):

KA 01 Zvýšení úrovně praktických dovedností pedagogických pracovníků v předmětu CNC programování (tato aktivita byla realizována již v roce 2012)

Cílem této klíčové aktivity bylo rozšíření dovedností 19 pedagogických pracovníků partnerských škol v oblasti řídicích CNC systémů, aby v přípravě svých žáků mohli co nejlépe reflektovat praktické požadavky strojírenských podniků na kvalifikaci budoucích CNC programátorů. Klíčovou roli v této aktivitě sehrává zapojený podnik TOS KUŘIM – OS, a.s. a další externí specialisté na řídicí systémy Heidenhain, Siemens a Fanuc. Zapojené školy již byly dovybaveny hardwarovým a softwarovým zařízením.

Rozvoj praktických dovedností pedagogů byl zaměřen na:

- programování pomocí CAM a CAD aplikací
- programování v řídicím systému Heidenhain
- programování v řídicím systému Fanuc
- simulační systém společnosti Siemens
- nové trendy obrábění
- odladění programu na obráběcích stroji
- finální výroba.

KA 02 Zvýšení úrovně dovedností žáků v předmětu CNC programování (pilotní ověření)

V rámci realizace této KA bude výuka šesti partnerských škol pro 267 žáků obohacena

působením odborníků z praxe s cílem posílení komunikace a spolupráce se zapojeným průmyslovým podnikem TOS KUŘIM – OS, a.s.

Výuka programování na školách za účasti odborníka z praxe je zaměřena na procvičování v dovednostech, jak využívat možnosti moderních řídicích systémů ve vazbě na praktické výstupy.

Součástí realizace klíčové aktivity je **jednodenní stáž ve společnosti TOS KUŘIM – OS, a.s., kde se žáci seznámí s realizací naprogramovaného výstupu (obrobku) na reálném stroji.**

KA 03 Ověření progresu úrovně znalostí žáků – lektorské dny

Významným prvkem této KA byla a je **unikátní možnost soutěžního ověření dovedností v CNC programování žáků 3. nebo 4. ročníků partnerských škol při příležitosti MSV 2012 a 2013 v Brně ve 3 učebnách pro řídicí systémy Fanuc, Siemens a Heidenhain.** V roce 2012 se soutěže zúčastnilo 21 žáků a v roce 2013 to bude 24 žáků zapojených škol.

KA 04 Příprava výukových materiálů předmětu

Cílem této KA a jedním z hlavních výstupů projektu je **zpracování vzorových učebních osnov a úprava učebních materiálů předmětu CNC obrábění** zapojených škol pro školní rok 2012/2013 a další léta, a to za účasti zástupců žadatele a zapojených škol.

Nejnovější poznatky z projektu MPO TIP „Ecodesign ve stavbě obráběcích strojů“

Ing. Jiří Vrhel, SST

Většina evropských výrobců výrobních strojů uvádí, že efektivní opatření pro snižování energetické náročnosti patří hlavně v těchto oblastech: volba řezných podmínek obrábění, optimalizace chlazení/mazání, optimalizace hydraulických systémů a uplatnění režimu stand-by. 40 % dotazovaných výrobců odhaduje potenciál pro snížení energetické náročnosti do 5 % z celkové spotřeby stroje. Stejný počet dotazovaných vidí potenciál pro úsporu ener-

gie v rozmezí 5–20 %. Pouze 20 % dotázaných věří velmi optimistickému odhadu více než 20 % úspor energie. 60 % výrobců uvádí, že ecodesignová opatření ovlivní cenu obráběcího stroje.

Firmy jsou v připadě požadavku schopny uvést na trh

energeticky efektivní výrobní stroje do pěti let. Dotazované podniky uváděly informace na základě vlastních zkušeností. Tato zjištění ukazují, že záměr projektu snížit energetickou spotřebu výrobních strojů minimálně o 20 % je nastaven příliš optimisticky. Díky zkušenostem získaným při realizaci projektu budou čeští výrobci připraveni čelit stále náročnějším požadavkům zákazníků i přísné evropské legislativě.



Podpora vývoje způsobilých strojů

Ing. Bedřich Musil, SST

Tento projekt je realizován z prostředků státního rozpočtu, a to prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu.

Projekt byl schválen v rámci dotačního programu **OPPI-TIP 2011** a s jeho realizací se počítá v letech 2011–2013. Řešitelem projektu je Vysoké učení technické v Brně. Spoluřešiteli jsou ČVUT Praha, SST, TOS VARNSDORF, TOS KUŘIM-OS a TOSHULIN.

Hlavním cílem projektu je zvýšení užitečných vlastností nově vyvíjených strojů respektive

zvýšení konkurenceschopnosti těchto strojů na světovém trhu.

Nosnou motivační myšlenkou je radikální změna přístupu k zajišťování způsobilosti vyvíjených strojů, ať už z pohledu kvality, bezpečnosti, spolehlivosti nebo například ecodesignu těchto zařízení.

V roce 2013 bude projekt finalizován závaznými výstupy, kterými jsou **jednoduchý otevřený informační systém a vývoj tří prototypů způsobilých strojů spojený s jejich verifikací.**



EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

Technologická platforma strojírenská výrobní technika v roce 2013

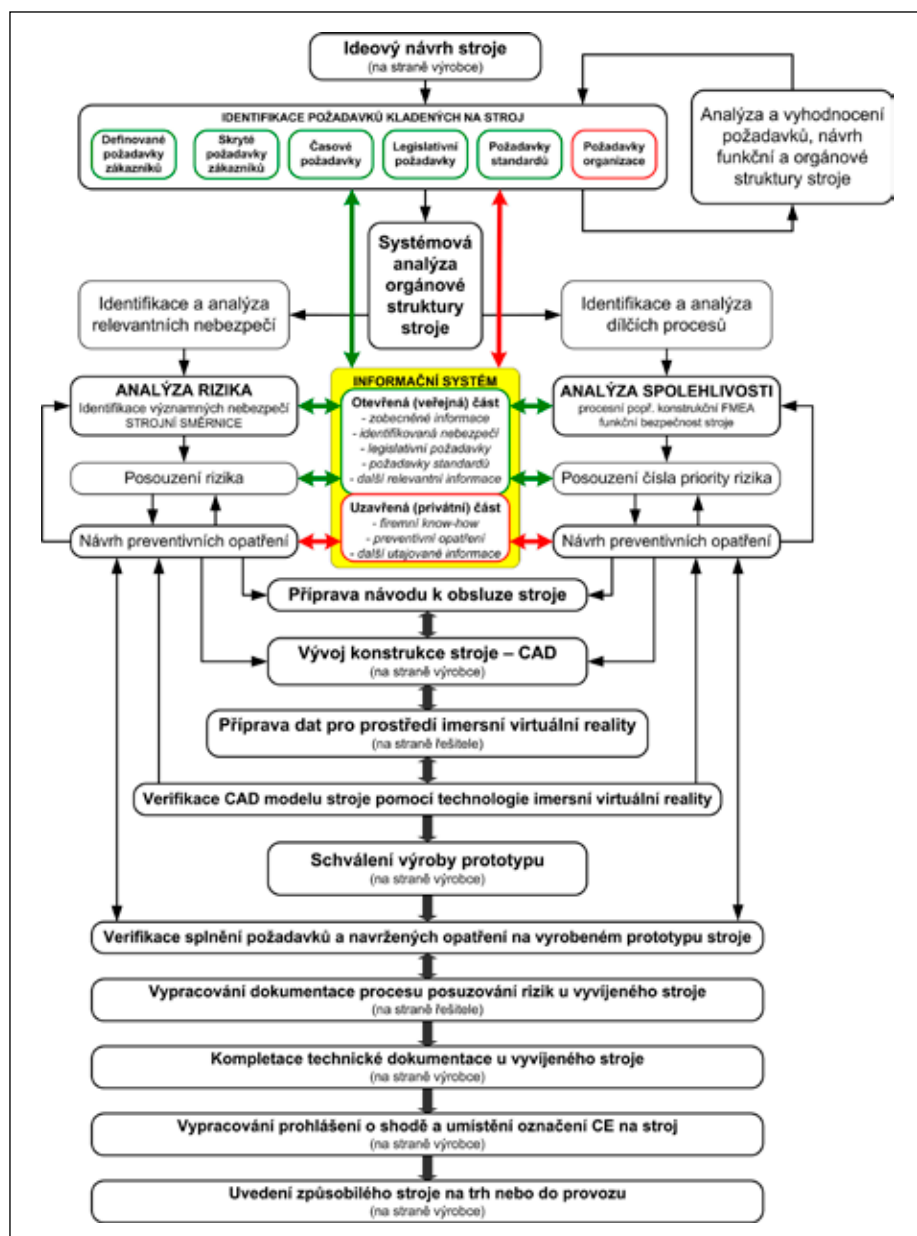
Sdružení Technologická platforma strojírenská výrobní technika (TPSVT) iniciuje a podporuje po dobu své existence, to je od roku 2009, intenzivní spolupráci mezi akademickou a průmyslovou sférou v rámci naplňování strategie oboru.

Hlavní priority činnosti TPSVT jsou zejména:

- Iniciovat a realizovat vědeckovýzkumné úkoly;
- Podporovat vznik a rozvoj inovací;
- Spolupracovat při vytváření politiky a právních předpisů sloužících pro podporu inovačních aktivit;
- Vytvářet fungující kooperace mezi sférou vědy, výzkumu a průmyslu;
- Podporovat realizaci výsledků výzkumu a vývoje v průmyslové praxi;
- Zapojit TPSVT do činností evropských technologických platform;
- Zvyšovat konkurenceschopnost strojírenství v České republice;
- Zvyšovat konkurenceschopnost českého strojírenství ve světě;
- Posilovat postavení značky českého strojírenství.

Nejdůležitější aktivity TPSVT jsou:

- Inicie výzkumných a vývojových projektů v oblastech definovaných v dokumentech **Strategická výzkumná agenda (SVA)** a **Implementační akční plán (IAP)** jako klíčových směrů pro budoucí konkurenceschopnost a udržitelný rozvoj;
- Navázání hlubší spolupráce Technologických platform (TP) s evropskými technologickými platformami;
- Zapojování českých výzkumných institucí a podniků do činnosti evropských technologických platform;
- Rozvoj oboru a TP, zlepšení inovačního prostředí, odstraňování identifikovaných bariér rozvoje;
- Další rozpracování/aktualizace strategických dokumentů;
- Analýza efektu VaV na obor Strojírenská výrobní technika (SVT);
- Analýza uživatelů oboru SVT;
- Analýza potřeb kvalitnějšího vzdělávání a popularizace oboru SVT mezi mladými lidmi.



Schema struktury a postupů realizace projektu

TPSVT pokračuje ve spolupráci s ostatními TP v České republice. Nejužší spolupráce bude realizována s pracovníky České technologické platformy strojírenství (CTPS) a s jejími členy. Bezprostředně se zaměří na spolupráci s TP působícími v sektoru strojírenství. Úzké kontakty budou nadále udržovány s aktivními Technologickými platformami z první a druhé výzvy MPO působícími mimo strojírenský obor.

Prostřednictvím CTPS, popřípadě samostatně, se členové TPSVT zapojí do činnosti 7. evropského rámcového programu (Seventh Framework Programme), kterými jsou European Technology Platforms, MANUFACTURE, Evropské výzkumné asociace European Factories of the Future Research Association (EFFRA), EUREKA a další.

Dále bude pokračovat **úzká spolupráce s Technologickým centrem akademie věd ČR a také spolupráce s Technologickou Agenturou ČR, Českou vědeckotechnickou společností a dalšími organizacemi**, které se zaměřují na aktivity v oblasti podpory vědy a výzkumu.

Průběžně bude pokračovat spolupráce na projektech na podporu odborného vzdělávání v rámci **programů OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost organizovaných MŠMT a zaměřených na vzdělávání a transfer znalostí**, jako je například projekt EF TRANS a podobné.

TPSVT se bude rovněž podílet na spolupráci při **realizaci programů v rámci evropského oborového sdružení CECIMO**. Zvláště se zaměří na projekty **BlueCompetence** a **Ecode-sign**.

V rámci výzvy II – prodloužení bude TPSVT dále iniciovat užší propojování výzkumné a průmyslové sféry s maximálním důrazem na využití strategie oboru v nových projektech VaV.

Cílem projektu TPSV je podpořit technickou excelenci oboru strojírenské výrobní techniky v ČR u nejvýznamnějších výrobců a zvýšit konkurenceschopnost a produkci oboru tak, aby Česká republika do roku 2020 zlepšila své

dosavadní postavení mezi producenty strojírenské výrobní techniky v Evropě i ve světě.

Výrazným ukazatelem pro hodnocení projektu jsou i mimoekonomické přínosy. Výzkum a vývoj v oboru obráběcích a tvářecích strojů je výrazně ovlivňován fenoménem doby, tj. **tlakem na snižování energetické náročnosti strojů**. Efektivní využití energie a přírodních zdrojů je klíčovým tématem i pro průmysl výrobních strojů a vzhledem k ekologickému a sociálnímu dopadu nabývá toto téma stále více na politickém významu a v mnoha průmyslových zemích (také v ČR) je motivováno úsilím o snížení závislosti na zdrojích energie a surovinách. Tento vývoj se odráží v četných národních a evropských předpisech.

Realizace projektu podle nové výzvy bude probíhat v letech 2013 – 14 a je rozdělena do dvou etap. Aktivity a výstupy jednotlivých etap jsou následující:

Etapa 1

Cílem 1. etapy projektu realizovaného v roce 2013 je **iniciace zpracování konkrétních VaV projektů členů TP v oblastech definovaných v SVA a IAP v rozsahu 3 projektů tuzemských a jednoho zahraničního**.

Zpracování jednotlivých VaV projektů bude vycházet z konkrétních potřeb členské základny TPSVT a budou zde popsány jeho vazby na IAP a SVA.

Všechny zpracované projekty VaV budou obsaženy v dokumentu, který bude dokončen do 31. 12. 2013. Tomuto dokumentu budou předcházet konference mapující a zpřesňující potřebu strojírenských podniků a popisující zaměření jednotlivých projektů. Publicita je plánována v odborných časopisech, a to zejména *MM Průmyslové spektrum*, *Technický týdeník* a v časopise Svazu strojírenské technologie „*Svět strojírenské techniky*“.

Forma, struktura a rozsah dokumentu bude konzultován s předními odborníky v oblasti strojírenství, konkrétně výroby obráběcích a tvářecích strojů. V rámci 1. etapy bude dále

uskutečňován sběr informací, který povede k aktualizaci SVA a IAP.

V průběhu této etapy **budou rozpracovány vstupní předpoklady pro vytvoření analýzy, která by mapovala efektivitu VaV na obor SVT (možnost relevantního hodnocení)**.

Potřeba vypracovat analýzu efektu VaV na obor SVT včetně možnosti relevantního hodnocení vyplynula ze situace na trhu. Odběratelé obráběcích a tvářecích strojů a dalšího strojního zařízení se orientují při svých zakázkách jednak podle technologických potřeb a jednak podle ekonomičnosti celého výrobního procesu. Znamená to tedy, že VaV musí vedle technické a technologické normy splňovat i normu ekonomickou tak, aby celkový efekt v rámci VaV v následném řetězci výroby byl pozitivní. Je třeba vytipovat a definovat technické a ekonomické nástroje, které by vyhodnotily, zda VaV vede ke zvýšení efektivity produkce a tím i ke zvýšení konkurenceschopnosti výrobního podniku.

Etapa 2

Cílem 2. etapy projektu je **iniciace zpracování konkrétních VaV projektů členů TP v oblastech definovaných v SVA a IAP v rozsahu tří projektů tuzemských a jednoho zahraničního a dále pak zpracování aktualizace SVA a IAP**.

Iniciace projektu VaV a s ní spojené aktivity jsou obdobné jako u projektů zpracovávaných v 1. etapě. **Navíc zde vznikne další dokument, který bude aktualizovat SVA a IAP, a to zejména co se týče technických poznatků získaných na EMO Hannover 2013, Chicago 2013 a 2014 a na IMT 2014.** Tento dokument – i díky zpětné vazbě na realizované projekty – potvrdí a doplní základní technické výstupy uvedené ve SVA a IAP.

Po ukončení 2. etapy projektu bude do 31. 12. 2014 vypracována Závěrečná zpráva, která bude publikována v časopise Strojírenská výrobní technika.



Ilustrační foto panelu



TPSVT na výstavě MSV a IMT 2012 – jednání mezi premiérem ČR panem RNDr. Petrem Nečasem a indickým ministrem průmyslu, obchodu a textilní výroby panem Anandem Sharmou.

EMO



Hannover

The world of metalworking

SEZNAM ČLENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ

**ARGO
HYTOS**

A.S.I.

ASTOS
DOPRAVNÍKY TRÍSEK A FILTRACE

LAPP GROUP

AXA



ČKD BLANSKO-OS
SKUPINA ALTA

DIEFFENBACHER



gear5pect®
Gearspect Group a.s.

geartec.cz

HELTOS

HESTEGO®
PROTECTION SYSTEMS



KOVOSVIT MAS
machine your future

KSK
PRECISE MOTION



MIKRONEX®

MOTOR JIKOV

PILOUS
PILOUS-TMJ

PRAMET

RTS

RENISHAW
apply innovation™

ReTOS
VARNSDORF s.r.o.

SCHNEEBERGER
MINERALGÜSTECHEK

SPINEA
EXCELLENCE IN MOTION



strojimport®



ŠKODA
ŠKODA MACHINE TOOL
SKUPINA ALTA

ŠMERAL

TAJMAC - ZPS

TECNIMETAL

TGS
N Á S T R O J Á R N A

TOS KUŘIM
SKUPINA ALTA

**TOS
OLOMOUC**

TOS SVITAVY®

**VARNSDORF
TOS**

TOSHULIN

TRENS

TET

vanad®
Oxygen, plasma and laser CNC cutting machines

WALTER
LÖSUNG
SCHNEIDEN

WEILER
HOLOUBKOV S. R. O.

ZEBR®

**Zkušebna
VUOS...**

ZDAS